

అమృతమృతం

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Box No. 212.

Telephone No. 2544.

పుటము ౧౭
of 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జూన్ నెల 1-వ తేది శనివారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర వైశాఖమాస బహుళ నవమి

సంచిక సం॥
No 51

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెగుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ మూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని కబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0.

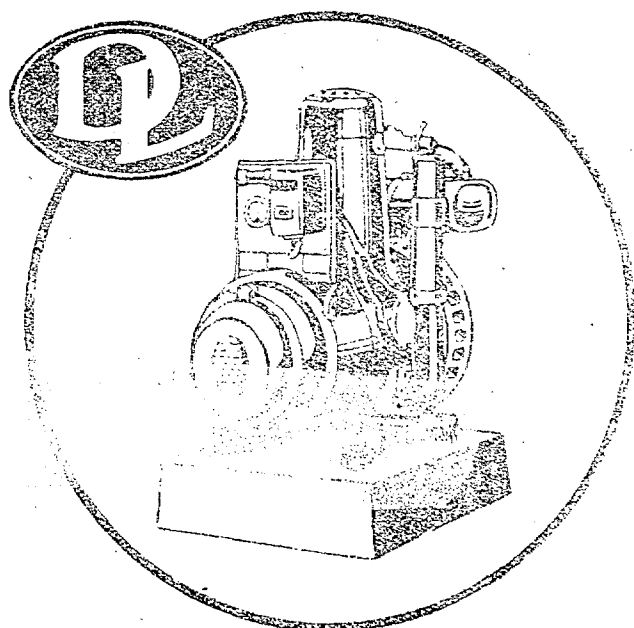
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
తేక

109, క్రేడెరోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

డె ల్క - లైట్

సెల్ఫ్ కంప్లైడ్ పోర్టబుల్ ఇంజను, ఎక్కువ పనులను సజ్వయి యొనర్చగలది. ఒక
బంగారాకుగాని, వర్కషాపునకుగాని లేక పండగలకు ఆను బయటను వెలుతురివ్వగలదు.

వి వ ర ము ల కు

VOLKART
ENGINEERS

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంభీరత—మెక్కిపోటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదవ దగినది. 214 పేజీలున్నది.

సండుక్యాలికోబైండు ఛెడర్ వైటు కాగితములు

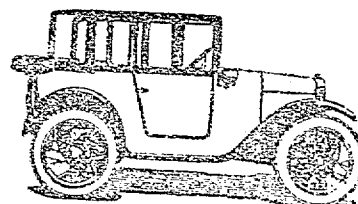
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

ధర రు 2 8

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

BABY AUSTIN 7 H.P.

ఆస్టిన్ 7 హెచ్. పి.

ఈకారు మోటారు-పైకితో పైకికారు ధర
కంటెను స్వల్పముగా మోపు ధర గలది,

ఒకపైకితో పైకినందు పింట్ నీలుగలదు,

గంట 1-కి 40 మైళ్ల వేగముతో ప్రయాణ
మొనర్చును,

నిల్లుపైన దిరుగులందు ఎక్కగలదు,

ఒకగాలను పెట్రోలియం తో మైల్ల మారము
ప్రయాణ మొనర్చగలను,

ప్రయాణపు ఖర్చులు ముక్కిరి తక్కువ,

ప్రతినిమయమునందును తృప్తిని గలిగించినది.

మంచి మనుషులలో ఇదికొన్ని

ఆస్టిన్ 7 నందు గలదు.

పరమధర్మ. 2300 మంకి గలదు.

The South Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

మాదీఫల రసాయము

సర్వవైద్యములకు సంజీవి వంటిది. గర్భిణీ
స్త్రీలకు చాలా మంచిది. నోటు పీచూరుట, విక్తా
రము, గుండెబిట్టె, మంట, తల తిరుగుట, ఇత్యాది
దుర్గణములను పోగొట్టును. వెలు బుడ్డి 1కి 1-8-0

6

ఆర్ష రసాయనశాల,
మక్తూల్, (కృష్ణా)

భివర్గరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆతేపకరవస్తువు లెవ్వియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితివేని ఎటువంటి కఠినతరాహారమునైనను జీర్ణి కరించి, గాలి నీళ్ల స్వభావము మారుటవలన చేడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందు, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కల యందు నొప్పి, అహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, క్లేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గూఢపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిననాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాకులలో నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో సంబంధపడినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 300 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపాత్రలోపలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0. 12 సీసాలు రు 2-18-0. 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం: మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలములన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాను. రక్తస్పందిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను వుత్సాహము నింపుడి. బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడున నడువన కానిపిల్లలకు సంజీవివంటిది. 6 ఔన్నుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ధర సరసము! నమ్మక మైన సరకు!!

స్వదేశీభిమానులారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు !!
అన్ని రకముల పప్పుర మెంట్లు హిందూదేశమునందే మ్రొందవ పారిశ్రామికలచే చేతితో యకబడక తయారుచేయబడినవి. వివరము కల ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను. 55

ది ఈస్టర్న్ కన్ వెక్షనరీ మార్కెట్, 16, ఆదియప్పనాయకవిగ్గి, జి. టి., మద్రాసు.

అన్నిటిలో గొప్పబహుమతి 750,000

ఆద్యక్షము మోకొత్తుకు నిరీక్షించుచున్నది.

బహుమతి లన్నియు చెల్లింప బడుటకు గౌరవ మెంట్లు గార్హరంజీ యిస్తును

గ్రేట్ గోల్డ్ మనీ లాటరీ

లోగలు పొందుటకు ప్రయత్నింనుడు. హాంబర్గ్ లో గౌరవ మెంట్లు గార్హరంజీ యిస్తున్నది. మొదటి డ్రాయింగు 10, 12 జూలై 1929

జూలైలో 90,000 టిక్కెట్లు గలవు. అందులో 35,952 అనగా దాదాపుగా సగము, 6 డ్రాయింగులలో గా గెలుపొందెదరు.

నెలకొక డ్రాయింగు. ప్రైజుల మొత్తం 10,06,190 గోల్డ్ మార్కులు లేక సుమారు పాపాలు 50,3000 గొప్ప బహుమతి 750,000 గోల్డ్ మార్కులు. లేక 37500 పానులు

ముఖ్య బహుమతుల గోల్డ్ మార్కులు	
300,000	90,000
250,000	80,000
200,000	70,000
100,000	60,000

అఫీషియల్ ప్రాన్ వెక్షనల్ అన్నియు విశదముగా విశదీకరింపబడినవి. ప్రాన్ వెక్షనల్ వ్రాసిన టిక్కెట్లు దారులకు ఉచితముగా పంపబడును. ప్రతి డ్రాయింగుకు నిండు టిక్కెట్లు ధర తపాఖర్చు బహుమతిలిస్తు పంపుటకు చెర్చి, అఫీషియల్ ధర పా 1-8-6, ఈలెక్ట్రా ప్రకారము పా 8-11-0 6 డ్రాయింగులకు చెల్లింపవలయుండును. సదరు మొత్తమును మాడుదఫాలుగా ఈదిగువ తెలుపబడి ప్రకారము సరిమొత్తముగా పంపవలెను.

నిండు టిక్కెట్లు	1/2 టిక్కెట్లు	1/4 టిక్కెట్లు
పాను 2-17 పి	పాను 1-9 పి	పాను 0-15 పి

1, 2 డ్రాయింగులకు 10-7-1929 తేదీలో గాను, 3, 4 డ్రాయింగులకు 3-8-1929 తేదీలో గాను 5, 6 డ్రాయింగులకు 1-11-1929 తేదీలో గాను, ఈకార్యాలయమునకు చేరునట్లు పంపుకొనవలెను. మొదటిదఫా చెల్లించిన చందాదారులు వెనుకటివాటికి సంబంధపడిన నిర్బంధములేకపోయినను ఈ గొప్ప లాటరీచే నొసగబడు అన్ని డ్రాయింగుల పూర్తిలాభమును పొందుటకై మార్కులు చేయుట మంచిది. పైకము మాకు చేరినదే టిక్కెట్లు క్రమముగా పంపబడును. ప్రతి డ్రాయింగు ముగిసిన వెంటనే బహుమతుల లిస్టు పంపబడును. రాబోవు డ్రాయింగునకు ఆదర్శలను తక్షణమే 15-6-29 తేదీకిలోగా పంపుకొనవలెను.

Samuel Heckscher senr., Banker Dammtor-Street, 14, Hamburg 235 (Germany)

Order Form.

Please send me _____
ticket for first, second and third drawing.
Amount of _____ is enclosed herewith by British Postal Orders.
Name and address (plainly and in full): _____

Date: _____

Postage on ordinary letters is 3 d

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ జూన్ నెల 1-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు	
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలవి రు	18 0 0 18 8 0
నెల్లూరివి ,, డిటో	18 8 0 14 8 0
ధిల్లి ,, డిటో	15 8 0 17 0 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0 12 0 0
సువ్వులు ,,	21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	16 0 0 17 0 0
సెనగలు ,, డిటో	16 8 0 18 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 0 0 17 8 0
మనుములు ,, డిటో	17 8 0 18 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	9 0 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వునూనె బా 1-కి	15 0 0 15 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0 19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0 47-0-0
వేరు నెనగనూనె గానగ బా 1-కి రు.104 మిషన్ నూనె 96	
అముదము బా 1-కి	101 0 0 108 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0 105 0 0
కూరపసుపు ,,	55 0 0 65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	91 0 0 94 0 0
దనియాలు ,, బా 1-కి	42 0 0 49 0 0
గుంటూరుపొయ్యకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 50	
బెల్లము బా 1-కి	28 3 0 49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	26 4 0 26 8 0
చింతపండు బా 1-కి	35 0 0 50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	33 0 0 34 0 0
చదరం	27 0 0 34 0 0
రవుండు	32 8 0 35 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూటె	రు 7 15 0
నెం 6 ,, కటారి	5 0 0
నెం 24 ,, లాకి	5 10 0
నెం 40 జుమ్మరు 10 పా	11 4 0
నెం 44 సాండో	5 18 0
నెం 40 రాణి	10 9 6
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 12 8

7. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి	రు 58 0 0 రు 61 0 0
బంగారుతులం 1-కి	21 0 0 21 2 0
సవరను 1-కి	18 9
ఇత్తడి బా 1-కి	257 0
రాగి బా 1-కి	290

8. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లరులాండు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు	
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0	
నీలిరంగు 1 రతి	1 10 0
14 రతులు	1 10 0
28 రతులు	1 9 0
56 రతులు	1 8 9
1 అందరు	1 8 0

చక్కలు పాస్తుస్కా-బోలెట్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు) 8 4 0

కొండ్ల 8 0
చదరం 4 0

శ్రీయుత, మోహనదాస్ కరంచంద్

గాంధీ మహాత్మాగారికి

మహాత్మా:

తమ కి కర్నూలునగర వాస్తవ్యుల పక్షమునను యీ మండలములోని యితరపురవాసుల పక్షమునను. యీ హృదయ పూర్వకమున భక్తి ప్రేరేపమును అయిన స్వాగతమొసంగుటకు మే మెంతయుగర్వించుచున్నాము. మీబోటి అపూర్వదివ్యపురుషుల సన్మానించు భాగ్య మందరి కబ్బగా? మాజిల్దాయిక్క పుణ్య పరిపాకంబునగదా! యీకొలదికాలము లోనే రెండుమారులు తమ్మాహ్వనించు గౌరవము మాకబ్బెను. దివ్యపురుషుల పాదర బోస్పర్శవేయెంతో శ్రేయోదాయకమని విందుముగదా? అట్లుండ తమరిందు విచ్చేయుటే గాక మామధ్య రెండురోజులు గడపు వ్యభిచారా? యిదంతయు రేచుకు మాయంగుగల అవ్యాజ్యకృపావి శేషమేగాని వేరు గాదు.

2. రాజకీయవిశారదా! తమరీ కొలదికాలములో జాతీ యపక్ష మవలంబించి రాజకీయవిషయములందు గలిగించిన యాంధోళనమును, అందుపల్ల రాజకీయపద్ధతులయందు గలిగిన కొన్ని మార్పులను సర్వవిధితములు. తమ యనుచరవర్గ మంతయు దమవలెనే స్వార్థరహిత కర్మనీష్ఠపరతంత్రమై ఆహింసాబద్ధ మై యుండియున్న స్వరాజ్య మిది వరక కరతలామలక మయి యుండెడిది.

3. దీనబంధు! సర్వేశ్వరుని కుటుంబమునందలి సర్వప్రాణికోటియు సమానభ్రాతృ భావమును నుండవలయు నని తాము జేసిన నిమ్మ జాతుద్ధరణ ప్రయత్నము చాలవరకు ఫలమునంది నది. హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకయి తాముజేసిన మహారైర ప్రయత్నములు కడుక్లాఫునీయములు. అనన్యసాహుస్యంబులు కొలదికాలమునే అంత్యజశేష్టములు నిర్మూలములై వర్ణాశ్రమపరిస్థితులయందలి ప్రస్తుతదోషంబులు లోపించి యీ భారతమంతయు శ్రుతిస్మృతులనాటి శుద్ధసత్వమునంది యేక భావమున నడచునట్లు చేయజాలుదు రని నమ్ముచున్నాము "క్రియాసిద్ధిస్సత్వేభవతి మహతాం" అన్నట్లు, చేయదలచుకొన్న మీబోటి మహనీయుల కసాధ్యము లేవ్వి!

4. మహాశయా! మాటికి బట్టకులేక అంగలార్పుచుండిన పేదల కరువుదీర్చ బద్ధకంకణుడవై చర్మామంత్రమును ఖద్దరు వస్త్రధారణదీక్షను తమచురమునకు మూలముగాజేసి దానిని సర్వజనసమ్మతము గావించితిరి. దరిద్రదేవతను అనేకకుటీరముల నుండి వెదలగొట్టగల్గితిరి. ఇందులకు భారతీయుల మందరము కృతజ్ఞులము. ఇందులకు జేయవలసినది చాలకలదు. అదియును త్వరలో పరిపూర్తినందుగాక. ఆర్యా, యీ విషయమున మా దొక చిన్నవిజ్ఞప్తి. ఇప్పటి కనతిమారమున కురువనాగలాపురము గ్రామమున నిడివరకొక ఖద్దరుకాలయుండెడిది. అది చాల బాగుగ పనిచేయుచు అనేక బీదల పోషించుచుండెను. ద్రవ్యము లేదనుకారణముచే దానిని యెత్తివేసిరి. దానిని పునరుద్ధారణచేయునట్లాజ్ఞాపింపగోరుచున్నాము.

6. ఈశ్వరుండు తదంతసంధూతులనగు తమ్ము చిరంజీవిగ జేయజాలకున్న, దీర్ఘాయురారోగ్యములయిన నిచ్చి యీ మా భరతభూమియందును అటువలెనే ప్రపంచమందంతటను సతితో ధర్మపుణ్యము తమతో జేయించుగాక! ఇట్లు సర్వదా ప్రార్థించుచుండు,

కర్నూలుమండల వాస్తవ్యులు

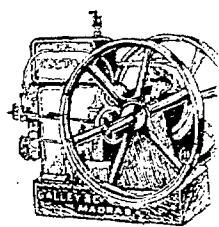
THE GOVERNMENT SCHOOL
OF INDIAN MEDICINE, MADRAS.

NEW ADMISSIONS.
Applications for new Admissions to the 1st year class of the School should reach the undersigned in the prescribed form (which may be had on application to the Principal) on or before the 15th June 1929.

For further particulars regarding course of studies, prospectus etc. please see Part I of Fort Street George Gazette dated the 28th May 1929.

"Hyde Park" Poonamille } G. SRINIVASA
High Road, Kilpauk, } MURTI,
Madrass, 26-5-29. } Principal.

ఇంజనులతో భూములకు నీరుతోడే యంత్రము

లోకప్రసిద్ధిచెందిన రస్టన్ హార్వర్వి యింజనులతోపంపు

నెం 1. దినమొకటికి షుమారు 3 యకరములు తడుపుటకు సరి

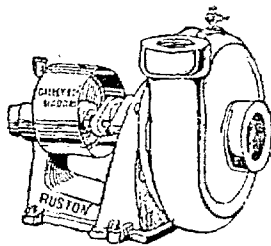
పోయిన యింజనుపంపు గొట్టములు బెల్టుతోకలపి రూ 475.

నెం 2. దినమొకటికి 5 యకరములు తడిపే యింజను, పంపు, గొట్టములు బెల్టుతో సహా రూ 600.

నెం 3. దినమొకటికి 7 యకరములు తడిపే యింజను, పంపు, గొట్టములు, బెల్టుతో సహా రూ 875.

యీదిగువ కంపెనీవారికి వ్రాసిన తప్పిలబాచితా దొరుకును.

గాలి కంపెనీ, మిషనరీవ్యాపారులు 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మంచితరుణము

మేము తెల్ల సిల్కులతో ఖండ్వాలు నాణ్యముగా తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. అఫీస్లకు, వకిళ్లకు. పెద్దమనుష్యులకు పైన వేసుకొనుటకు చాల బాగుగా వుండును. సిల్కు బహు మృదువుగాను మిక్కిలి. పెత్తగాను వుండును.

మా ఖండ్వాలు నచ్చునీవారికి సొమ్ము తిరిగి వాపసు యిచ్చివేయుదుము.

X 3+46" వె తెల్ల సిల్కు సాదా మామిడంచు ఖండువా

1-కి రు 7-12-0

X 2 1/2+46" వె డిటో

1-కి రు 6-8-0

X 3 1/2, 4 లోను దొరుకును.

పై సిల్కులలో 46" వర్తింగు గజం 1-కి రు. 2-8-0. సర్కులు అన్నియు వి. పి. పి. గా పంపుదుము.

తెలిగ్రాం అడ్రసు,
'ఓం' పితాపురం.

మావూరి మారయ్య

సిల్కు మాన్యుఫేక్చర్స్, వుప్పాడ (తూర్పుగోదావరి జిల్లా)

కృషన్ సాల్సులు

విరోధాఖండములో ప్రతిపదవర్గమున కలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులు పోయి భూమివండి ఉద్భవించు జలమును త్రాగుతదేలేములు కొన్నికలవు. ఈ జలమునందు కొన్ని అమాశ్యములైన ఖనిజములనండి రోగుల కారోగ్యము నొసంగును. అమిశ్ర భాగ్యంతులు, యావరాజులు, వర్తకులు మున్నగువారు మాత్రమే గుప్తనీధిశత్రు యీ జలము లాన్యస్థలములకు పోగల్గుదురు.

కృషన్ సాల్సులందుగూడ యీచలములందలి జలమునకువలెనే లోహసంబంధ మైన ఉప్పులు కలిసియున్నవి. ప్రతిరోజును ఉదయమున కృషన్ సాల్సులకు కొంచెము వేడినీటి చేర్చి త్రాగుచుండినచో విరోధాలో నట్టిజల ముండుస్థలములకు కలకొలది రూప్యములు ఖర్చుచేసి పెల్లినపుడు కలుగునంతలాభమును పొందగలరు.

కృషన్ సాల్సులం బాలునిధములైన ఉప్పులు కలియును. అవి ఉదరమునకు, కాలేయమునకు, కిడ్నీలకు, వేసులకు, నరములకు మేలు కల్పించును. గుబుబునకు, ఆకేక్ర రు, తలనొప్పికి, అజీర్తికి, తిమిరువాయువులకు, కుంటిలోని నొప్పులకగూడ వానిని నేరు వనచ్చును.

మీరు వ్యాధి గలిగియున్నట్లు లోచనచో వేడినీటిలో కృషన్ సాల్సుల కొంచెముగా లిపి త్రాగుదు. కొలదినిముతలో మీరు గుళుమును, ఆరోగ్యమును పొందగలరు.

ఎగుమతి చేయునపుడు చేతితో తాకబడదు.

KRUSCHEN
SALTS

ఇ. శ్రీశిర్పు హ్యూగ్స్ లిమిటెడ్,
సౌమికము 1756.

మండ్లూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్.

ద్వితీయ అఖిలభారత దేశీయ దేవాంగ మహాజనసభ

కోయంబత్తూరు 1-6-29 న సమావేశము

ఇట్టి మహారాష్ట్రాన్ని శ్రేష్ఠిగారి అభ్యుదయ కోసం వ్యాసమునం
దీక్షించి భాగములు ముద్రితములు.
ప్రతినిధులగు కలసాదరులారా! సోదరములారా! పెద్దలారా!

విద్య

మనకులము విద్యయందు మిక్కిలి హీనదశ తేదియుం
బులనైన ప్రభుత్వమువారు దీనిని—విద్యలో వెనుదీసిన కుల
ములతో సామ్యముగా గణించియున్నారు. 1921 వ సంవత్సరపు
జనాభాసర్వేక్షకు బరిశీలనగా నాంగ్ల విద్యలో మనకులము
ఈచెన్న రాజధానియొక్క మరాఠీ విద్యకంటెను నెలమొ
తక్కువగా మన్న దని తెలియుచున్నది. మనకులములో విశే
షభాగము చెన్న రాజధానియందే నివసించుచున్న సదరు రాజ
ధానియందలి తక్కిన కులములతోడి సామ్యము ను గూర్చి
మాత్రము పరిశీలించుచున్నాం. ఈ రాజధానియందలి పురుషుల
సంఖ్యయందు విద్యనేర్చినవారిసంఖ్య సరాసరికి నూటికి 1.7—
ఇట్టిసంఖ్యలో నూటికి 1.1 గా మనదేవాంగులలో విద్యనేర్చిన
వారిసంఖ్య యేర్పడుచున్నది. రాజధానియందు విద్యావతులకు
శ్రీలసంఖ్య సరాసరి నూటికి 20. అందు మనదేవాంగ విద్యా
వతులసంఖ్య నూటికి .008. ఇట్టి పరిస్థితులను విచారించిమాడ
గా మనకులము విద్యయందు నెంతటి తీవ్రదశయందున్నదో
స్పష్టమై యగుచున్నదిగా! ఇప్పుడిప్పుడు మనకులసోదరులు విద్య
యందు సాల్పక్రమముగ నభివృద్ధి నొందుచుండుటయు, నందు
ముఖ్యముగ కోయంబత్తూరు ప్రాంతములయందలి సోదరులు
పట్టపక్షిలయందు బ్రాముఖ్యత చెందుచుండుటయు నానందో
త్సాహదాయకమగుచున్నది. మనకులములో మొట్టమొదట
వి. కే. పరీక్షయందు నుత్తీర్ణులైనవారు కీర్తికేసులయిన సర్
పట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు. వీరికి వెనుక ననేకులు పట్టపక్షిల

యందు నుత్తీర్ణులగుచు వచ్చిరి. వీరిలో
భంజం రామలక్ష్మణంబోయి యితర శాఖల
విద్యలను బహుభావిన యదృష్టము కొందరికి మాత్రమే కలిగెను.
వారిలో కీర్తికేసులగు రంగయ్య శ్రేష్ఠిగారు మొట్టమొదటి
వారని సేకొనవచ్చును. వారిని మైసూరు ప్రభుత్వమువారు
పట్టుపక్షిల శ్రమ విద్యను నభ్యసించుటకై జపాను దేశమునకు పంపిరి.
అయినను దురదృష్టవశమున వారు మైసూరునకు ముఖిలదే
స్వర్గస్థులయిరి. రెండవది— ప్రస్తుతము మన మహాజనసభయం
దు యువజనసంస్థాభ్యుత్థత వహించిన క్రియతు లగు డా|| పు
ట్టన్న శ్రేష్ఠిగారు. వీరు ఆయుర్వేదకళలను బొందుటకై మై
సూరు ప్రభుత్వములయొక్క ఇంగ్లాండునకు బోయి యచ్చటి
యాంగ్లేయ విశ్వవిద్యాలయమునందు నుత్తీర్ణులగుచు పట్టము న
సొందిరి. ప్రస్తుతము వారు మైసూరు దేవభద్రశాలయందు రెసి
డెంట్లు స్వర్ణముగా నమరియున్నారు. పిమ్మట క్రియతులు సి.
డి. సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠి యం. ఏ. గారు ఇంగ్లాండునకు బోయి
యున్న తరగతియందు ఉత్తీర్ణులై ప్రస్తుతము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాల
యమున రిజిస్ట్రారుపదవీయందు నియమింపబడి యున్నారు.
నెలమునందు నివాసులును ప్రభుత్వశాఖలభారత దేవాంగ మహాజ
నసభ సభ్యులును నగు శ్రీయుత వెంకటప్ప శ్రేష్ఠి గారియొక్క
కుమారులు ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండునందు వి. సి. యస్. పరీక్షకు
జదువుచున్నారని వినుటకు నెంతయు సుతూహలుండవలెను
న్నాను. మఱియును కోయంబత్తూరునందలి వీ. సుబ్రహ్మణ్య
శ్రేష్ఠిగారు గడచిన సంవత్సరము ఇంగ్లాండునకుబోయి ఎల్కె
కల్ ఇంజనీరింగుల కళను నేర్చుకొనుచుండుట యంతయు
నానందదాయకము. క్రియతులగు వీరిద్దఱును విద్యలయందు
నుత్తీర్ణులై యాంగ్లేయకులగుచు వత్తురని కోరుచున్నాడను.
కాలక్రమముగ మనలో ననేకులు విద్యులగును న్యాయవాదు
లుగను వెడలుచున్నారుగాని యట్టివారిలో గొందఱు నిరు
ద్యోగులై కాలము గడుపుచున్నారు. ఆంగ్లవిద్యను నభ్యసించ
వలసినది యావశ్యకమేగాని ప్రతివారును విశ్వవిద్యాలయపట్ట
ము దగినంతటివిద్య యుండినమాత్రమే చాలును. మనవారిలో
విద్యాభివృద్ధికై కోయంబత్తూరు, నేలం, బెంగళూరు, రాజ
మండ్రి, గుంటూరు జిల్లాలయందు మనవారు పాఠశాలలను

నియమించి శ్రద్ధతో నిర్వహించుచున్నారు. ఇదేవిధ
ముగఁ బక్కిన జిల్లాలయందును పాఠశాలలను నియమింపఁ బూ
నుకొనవలయునని కోరుచున్నాడను. ఇతర కులములయందును
వీ. ఏ. లను న్యాయవాదులును డాక్టరుపరీక్షల నుత్తీర్ణులగువా
రును నూలుకొలఁదిగ నున్నారగాని, నిరుద్యోగభారతము నా
నాటికి పీడించుచున్నది. కాబట్టి కళాశాలవిద్యలతోపాటుగ
కరవృత్తిపరిశ్రమలను, వర్తకవ్యవహారములను, యంత్రపరిశ్రమ
విద్యలను గణపెడు విద్యాలయములను నెలకొల్పవలయును. చెన్న
పుర విశ్వవిద్యాలయ మొకటియుండగనే యాంధ్రవిశ్వవిద్యాల
య మొకటి నేర్పఱచిరి. ప్రస్తుతము నూతనముగ, గౌరవనీ
యులగు రాజా సర్ ఆజ్ఞామల శ్రేష్ఠిగారి విశ్వవిద్యాలయము
కట్టి స్థాపింపఁబడినది. శ్రీ శ్రేష్ఠిగారి మహాహర్షమునకు
నెంతయుఁగృతజ్ఞులమేయగుచున్నారము. అయినను కరవృత్తి
పరిశ్రమల విశ్వవిద్యాలయముగాని, నాణిజ్యయాంత్రిక పరిశ్రమల
విద్యాలయములగుగాని, నెలకొలిపిన యెడల నింకను మేలై
యుండు నని యనేకులు భావించుచున్నారు.

ఇకను మనకులమునందు శ్రీ విద్యను గూర్చి కొంత
విచారించుము—మనలోఁ జదువునేర్చిన శ్రీలు మిక్కిలి యరుదు
గానుండుటయు, సరాసరి మొత్తమునకు నజ్ఞానాంధకారముననే
బడియుండుటయు మిక్కిలి చింతనీయంబగు విషయము. మన
లో బీదసాదలయింటిపాలికలు జీవయాత్రానుగుణమైన వృత్తుల
లో మునిగియుండుటచేత, నట్టివారు చదువుకొనుటకుఁ బ్రత్యేక
ముగ నవకాశ మేర్పడకున్నది. అదియునుగాక మరమగ్గుము
లెప్పటినుండి ప్రయోజనకారకములగుచుండినవియో యప్పటినుం
యును మనలో బాలబాలికలకు విద్యాప్రవేశలోపంబులు. మ
ఱింతగా నేర్పడుచున్న వి. కు. గ్రామములయందు నొక బాలనికైన
ను బాలికకైనను మగ్గుంబ్రతానిని చేతలాగఁదగినంతటి వయ
స్సువచ్చినదే వారిని నేతపని యందుఁ బ్రవేశింపఁజేయుచు
న్నారు. అట్టివారు తమస్వభావముగూడ నేర్చుకొనుటకు పిలు
లేకయున్నారు. కాబట్టి యిట్టివారికి ననుకూలమగునట్లుగ రా
త్రిపాఠశాలలను నేర్పఱచి, బాలరకు బాలికలకు మాత్రమేగాక
విద్యావిహీనులగు యువకులకును జదువునేర్చునట్లు తగినప్రయ
త్నములు గావించవలయును. ఇప్పుడిప్పుడు గ్రామాదులమండ్రి

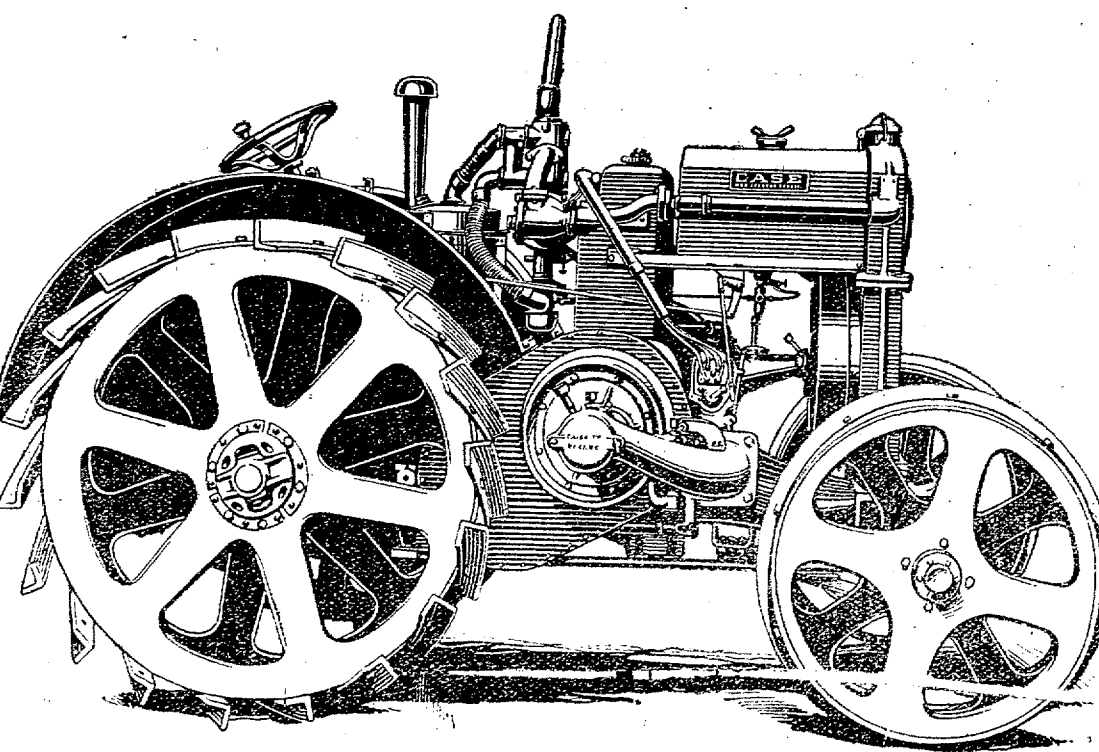
కేన్ కిరోసిన్ ఆయిల్ ట్రాక్టర్లు

భూస్వాములకు చాల
యుపయుక్తమైనవి.

ట్రాక్టర్లు నువయోగిం
చిన ఎక్కువ లోతుగాను
త్వరితముగాను చక్క
గాను భూమిని దున్నుకొన
వచ్చును

కేన్ ట్రాక్టర్ల నువయో
గించిన ఎట్టి గట్టి నేల లందై
నను సులభముగా దున్ను
వీలగును

మంచి గిలక నొకదాని
నువయోగించిన వివిధ
పనుల కుపయోగించును.

పూర్తి వివరములు, ధరలు గోరువారలకు చిత్రలిఖితమైన
కేటలాగులను పంపనిండు.

మా స్నీ ఆండు కో లి మి టే డ్

ఇంజనీర్లు

పోస్టుబాక్సు నెం 60, మద్రాసు.

విజన్ సీలు:—బెజవాడ, కాకినాడ.

బాలుకును యువకులను నచ్చటచుట్టి పాఠశాలలకు గృహాలకును బంపబడుచున్నారు. మనలో స్త్రీలకు నాంగ్ల మాండలికమును స్వభావమును నర్తనానాటకములను జరుపునంతటి విద్యయుండిన, వారు ప్రపంచవ్యాప్తములను తెలిసికొనునంతటి శక్తిగలిగియుండురు. వారిని పాఠశాలలో ఆరోగ్యశాస్త్రములయందును మంత్రసానితనమునును పయోరచేయుచున్న గృహశాస్త్రమును మరల చక్కగా విశించెడువారగుదురు. కళాశాలవిద్యలను బతింప నవకాశమును నభిరుచియును గల స్త్రీలు అనశయముగా నట్లేపరిపవచ్చును. లోకముంతయును దినదినాభివృద్ధిపడతాయందుండగా, మనమున్ను నభివృద్ధి నే గాంచుచుండవలయును. లేనియెడల మనము హీనదశగలవారముగా నెన్నబడుదుము.

పరిశ్రమ

యంత్రశాలలలో జేయబడిన యనేకవిధములగు పరిశ్రమలలో చేతియగ్గపు నేతపనులు ముఖ్యములయినవి. ఇట్టి చేతిపరిశ్రమలలో విశేషముగా రంగులును అద్దకములును నేతలును సరిగరకములును, పట్టుతీర్చుటలును, పడుగులు వినరుట్టులును, ముఖ్యములయినవి. చెన్నై రాజధానియందు నూలుబట్టలు కంబళ్లు జమకాశములు, ఉల్లకంబళ్లు శాలువలు చాపలు మొదలగునానికి దూది ఉల్లు పట్టు కోరా ఉన్ని మొదలగునవి యుపయోగపడుచున్నవి. ప్రస్తుతము యూరోపుఖండమున నేతపనులు మిక్కిలియు నభివృద్ధిచొందినయంత్రములములముగ జరుపబడుచున్నవి. అందులననే చేతియగ్గపు పరిశ్రమలు బాత్తిగానుడు గంటిపోయినవి. అయినను మన హిందూదేశమున సుమారు ఇరువదితొమ్మిది వాడుకలోనుండేను చేతియగ్గపు పరిశ్రమలు అప్పుడప్పుడు నెన్నెనియు లోపంబులును నాటంకములును గలుగుచుండినప్పటికిని నడుగంటక యేదియో కలకత్తాలో జరుగుచునేయున్నవి. 1901-02 సంవత్సరములలో చేతియగ్గములు కొంతవఱకు నభివృద్ధిపడకులు గలగునట్లు తయారుచేయబడినవి. అప్పుడు ఇంగ్లండునందలి మగ్గములబోలిన కొన్నిమరమగ్గములు చెన్నపురమునందలి వస్తుకళాశాలయందు స్థాపింపబడినవి. ఇదివరలో నాడెలను చేతులతోవేయు చేతియగ్గములన నెంతవస్త్రములు తయారుచుండినవో యంతకంటెను విశేష భాగ మే యాచురమగ్గములన తయారుచేయబడుచుండెను. 1905 సంవత్సరమునందు నేతపరిశ్రమలపై యంత్రశాలను నిర్మించునట్లును నందు మరమగ్గములను తయారుచేయునట్లును నెన్నుకొనబడినవి.

1906 వ సంవత్సరము నేలముజిల్లాయందు—1 మరమగ్గములయేర్పాటువలనను, 2 మునుపటియంత్ర ఖర్చులు లేకయే పడుగులు యంత్రముచే వినురునట్లుగా చేయుటవలనను, 3 ఉక్కురునేతగాండ్రు సకాలానుగుణముగ యంత్రశాలయందు పనులుచేయబూనుటవలనను, ఇట్టిపద్ధతులచేత, దక్షిణహిందూస్థానమునందలి నేతగాండ్రునీతిగతులను నభివృద్ధిచేయు నభిప్రాయంబుతోడ నొకనేతపరిశ్రామికయంత్రశాల స్థాపింపబడినది. ఇట్టి మరమగ్గములని ప్రయోజనంబులు సకలస్థలములందును గలుగునట్లుగ చేయబడిన ప్రయత్నములు మిక్కిలియు సానుకూలముగానే నెఱవేరినవి.

మనకులము గాంధీశ్రవణము గొడికాదు. ఇందునకు మనకులవృత్తియే ప్రధానకారణము. ఎట్లనగా—ఒకనేరగాను బజారునకుబోవుట, కలకొలిదిలో నూలు తెచ్చుకొనుట, గొడ్డగా నేయుట, గ్రామమునందలి బజారునర్తకలతో చిల్లర వ్యాపారలతో అమ్ముట, నెలపులు తెచ్చుకొనుట, పొట్టుపోసికొనుటయే. ఇంతమాత్రపు దినపత్రికములను సాగుదల కలుగుచుండునపుడు, చేతియగ్గములతోనే కాలముగడుపుచుండును గాని యభివృద్ధింబులగు మరమగ్గములను గూర్చి గమనింపనే గమనింపదు. ఒకవేళ యభివృద్ధిపద్ధతులనునుజేంచి తెలియవచ్చెడు సందర్భములలో—గాంధీరాష్ట్రీప్రాయము లేకుండుటవలనను, పారంపర్యముగా చేతియగ్గములు పాడుక కలుగుటవలనను, అట్టి హితములను ఎంతమాత్రము గైకొనజాలరు. యంత్రశాలయందలి కట్టుదిట్టములకు ననుగుణముగా నేతగాండ్రు నడచుకొనుకుండుటచేతను, మఱికిన్ని కారణములచేతను, 1910 సంవత్సరమునందు ఆయంత్రశాల మూయబడినట్లు తెలియబడుచున్నది. ఆకాలము నందే—కే. కే. పిట్టి త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారు తమ భవనము నెనుకనుండు నావరణమునందు వక్రంపు నాడులతో నేయు మరమగ్గములకాలను నొక్కటి స్థాపించిరి.

ఆ యంత్రశాలయందు నానావిధములగు ముతకనుడ్లు మొదలు గన్నంపు వస్త్రములును సరిగంచులు బుటూలుతీర్చిన చీరలును నేయునట్టి సుమారు నూటయే బది మగ్గములను స్థాపించిరి. ఆ కాలయందు నవీనపద్ధతులగుల పరికరములుండుటచేత అఖిల భారత దేశీయ కరవృత్తి ప్రవర్ధకంబున ననేకంబులగు బహుమానంపు పతకములు వారికి నొసంగబడినవి. అదివఱకు నుండిన నాటుమగ్గముల పోకకును మరమగ్గముల స్థాపనను నిదియే ప్రధానకారణము. ఇట్టి మరమగ్గముల పద్ధతులు సామాన్యముగ నేతగాండ్రు తెలియకుండినందువలననే—అట్టి నవీనపరికరములను ప్రయోజనంబులు వారివారికిని సుబోధకంబగునట్లు అయా

ప్రశ్న

మనభాగ్యమును నీచునజలకమున కుపకరించుటకై మహా ప్రభావ సంపన్నులగు మహర్షులచే నేర్పబడిన సాధనములలో ప్రశ్న శాస్త్రముకంటె, దైవస్వరూపమున, దుష్టాదులను ననుభవ్యత్యాల గగ్గమున తనకేమి భాగ భోజనము చేయునట్లు బోధించుచు, ఆ యంత్రకారమునం దాశాలేత మేమైన మినుకుమినుకు మనుచున్న దెమో యనియు తెలిసికొనగోరు వర్తకులు, విద్యార్థులు, పెండియాద సెంచువారు, ఉన్నతపదవుల కభిలషించువారు, రోగగ్రస్తలు, వ్యవహారకర్తలు, వీరువారననెల సదుపదములను ఈప్రశ్న శాస్త్రసహాయమున అర్థకామముల సాధింపవచ్చును. 5 ప్రశ్నలకు ఫలితము చెప్పబడు. రు. 1-4-0. వి. పి. గా పంపబడును. ప్రశ్నప్రాయుకాలము, లేక బాధకవక్రము నకలు ప్రశ్నలతో సంపవలయును.

అడను:—ప్రాఫెసర్ శేఖరు, మెన్టరిస్టు,

విలూరు (శ్రీమగోదావరి)

ఇంగ్లీషు కవరు, ప్రేములతో కుర్చిన ఎంపైర్ హల్లులు, ఈజిల్ బర్గులైప్ హల్లులు నెం 1, 2, 3, 7, 8 కి కావలసిన విడిభాగములు విరివిగా స్టాకులో నున్నవి. అన్నిటిలోకి ముఖ్యముగా చిన్న జల్లెల్లో “కార్పా” మాక్కు కలిగినవి చాలశ్రేష్ఠమైనవి. చిరకాలము మన్నన కని గ్రహింపదగినది.

బెల్లింగులు, ఇంగ్లీషు, అమెరికన్తోట్లు వివిధపైజాలు, కాటన్, బ్లాక్ సాలిడ్ వోవెక్ యం. సి. యం. సింగిల్ ఎక్కువ లావైనవి, ఎక్కువ మందము గలవి, రెడ్ సూయ్ కాటన్, సింగిల్ ఎక్ట్రా లావైన వెంట్రుకలు, ఫుల్లీలు, మ్యాప్లింగ్ ప్లమ్మర్ బ్లాకులు, స్టాన్ ఫేసింగ్ సిమెంటు, కెమికల్ సాల్టు, మెగ్నీషియం క్లోరైడ్ సిసలైన కారణ ఎమెరి, పోఫెరేటెడ్ స్టీల్ పీట్లు, అన్, బెప్టెస్ పీట్లు, స్టీల్ వైర్ క్లాత్ మొదలైనవి రైసుమిల్లునకు వలయుసామాను లన్నియు గలవు.

P. O. Box 1265. }
Telegrams, Welknown, }

A. MOHAMED & Co.,
313, Linghi Chetty St., MADRAS.

మీరు చెల్లిం చు వై క ము నకు తగిన

ఆ భ రణ ము లు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేది? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘ కాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజెందిన ఈదిగువస్థలమునకే దయచేయుడు.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలనర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

స్థామలకుబోయి ఆయా పరికరములతోడనే బోధించు సంఘములకు స్థాపించునట్లు తీర్మానింపబడినది. ఈ రాజధానియందు దక్షిణ ప్రాంత్యములలో నట్టి సంఘము 1913 సంవత్సరమునంబు నియమింపబడినది. ఇట్టి యభివృద్ధి పరికరములను నింకను అద్దకముగ వ్యాపింపజేయుచుండునవి ప్రయత్నములు చేయబడెనేగాని, ఆ కాలమునందు యుద్ధమువలన యనర్థంబులచే మగ్గముల పరిశ్రమలే హీనదశ నొందుచుండినందున నట్టి ప్రయత్నములకు లోపము కలిగెను. అయినను మర మగ్గములయొక్క వ్యాపకమేమో తగ్గినదికాదు.

1919 సంవత్సరమునందు ప్రభుత్వమువారు నేతపరిశ్రమల యందు నిపుణుడగువాని నొక్కని నియమించుటయే గాక, ఆయా స్థలములయందు సంచారముచే బోధించెడు పరిశ్రమలసంఘములను సంయుక్తము చేసికొని టిని స్థాపించిరి. అట్టియుద్ధోగి యొక్క ప్రోత్సాహమునముగ చెన్నపురమున నేతపరిశ్రమ కాల యొక్కటి స్థాపింపబడినది. ఇట్టి యేర్పాటువలన ఫలితార్థముగ చెన్నై రాజధానియందు మరమగ్గములు వేససేలుగా నేర్పడినవి. అందులన మన నేతగాండ్రుకు ధనాదాయము లొకకొంత వఱకు సమహాసినవి. ఇట్టి యభివృద్ధి గలననే నేర్పరే కల తీవ్రముగా గలవారు మాత్రమేగాక యితర స్థలములు సంయుక్తము చేయుటకు బూసుకొనినందుచేత నట్టి మరమగ్గములసంఖ్య మిక్కిలియు నధికమయ్యెను. 1921 సంవత్సరమునందలి జనాభాయందు, ఆరుజిల్లాలలో నొక్కొక్కటికి పండ్రెండువేల మగ్గములవఱకు నను, పదునారు జిల్లాలలో నొక్కొక్కటికి బదివేల మగ్గముల వఱకునను నుండునట్లు లెక్క చేసినది. ఈ చెన్నై రాజధానియందు నాటుమగ్గములు నేయుచుండెడు దేహంగులు షార్వాస్తులు, పద్మతాళీలు, కైకలవారు, నిమ్మజారులు మొదలగువారు సం

వత్సరమున సరాసరికి ఆఱుకొట్ల పానులు నూలు నేయుచున్నారు. ఇందువలన ఈ రాజధానియందు యంత్రమగ్గములచే నేయబడు వస్త్రములకంటెను వైదిత లభికముగా నాటుమగ్గములచే నేయబడుచున్న నవి తెలియుచున్నవి.

కొల్లేగాలమునందు సంవత్సరమునకు సరాసరి ముప్పవేల కులరూపాయల వైదిత లోరా (అచ్చపు) పట్టు తయారగుచున్నది. ఆపట్టునందయును ఈ రాజధానియందలి నాటు మగ్గపు నేతగాండ్రులననే నేయబడుచుండును. ఇంతియేగాక బంతి దేశములనుండియు, హిందూదేశములో వేసె యితర భాగముల నుండియు దిగుబాతి యయ్యెడు వాదాపు కోటిరూపాయలు నెలగలిగిన యచ్చపు పట్టును మన రాజధానియందలి నేతగాండ్రే నేయుచున్నారు. మఱియును మన చెన్నై రాజధాని నుండినాటుమగ్గముల నేయబడినవనంగ్గరమునకుదావాపుకోటి యెనుబది లక్షల నెలగలరంగుబట్టలు ఎగుమతి చేయబడును. ఇతర దేశములయందు పట్టె మార్పులను కయ్యలున్న విశేషముగా నెల పోవుటవలన, ఈ రాజధానియందలి నేతగాండ్రు జీవనోపాయమునకు ముఖ్యాధారమునచున్నది. 1927 సంవత్సరపు రిపోర్టుల, 1875-205 రూపాయల నెలగల 32584000 గజములనుడ్ల యొనుమతి యైనది తెలియవచ్చుచున్నది. ఇట్టి చేతియగ్గపు పరకు సాధ్యము చేయుండుటలన ఈ సురక్షలపరకమున విదేశ యంత్రవస్త్రములు కాలక్రమంబుగ నొగ్గద్రోకుచున్నవని చెన్నపురమునందలి యెగుమతి వర్తకసంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇట్టి సరకులను నిండ్లాండునందు తయారుచేయుచుండుటచేతనే, యదివఱకు యథాతీగా వారు కొనుచుండిన సరకులకంటె తక్కువగా గోరుచున్నారని మిక్కిలియు నమ్మకస్థుల మాలముగా నాకు తెలియవచ్చుచున్నది. కాబట్టి మదరాసు

వర్తకులు ఈ ప్రస్తుతపు స్థితిగతులను గమనించి ఈ దేశమునందు నిరంతరములను సులభముగా వెలకొనవలయునని నేను హెచ్చరిక చేయుచున్నాను. ఇట్లు పట్టె మార్పులు లుంగీలు నేయులు మాత్రమేగాక ఆ గూ మగ్గులలో గీతల వర్తింపులు, అంగవస్త్రములు, ముసలగు నాణ్యపు సరకులను దయచేయుచుండలేనని నేను బోధించుచున్నాను. కోయంబువూరు నేలము జిల్లాలయందు ముసలలలో వనేకులు నాణ్యములను సరిగెట్లు, చీరలు! పట్టులు అంగ వస్త్రములు తయారుచేయుచున్నారనియును అట్టివారి వర్తకము మిక్కిలి యభివృద్ధి గాంచుచున్నదనియును వినుచున్నాను. ఇదే విధముగా, పెద్దాపురము, రాజుపండ్రి, ఉప్పలకొండ యా ప్రాంతములయందును కోటింపులను వర్తింపులను దయచేయుచు పట్టువస్త్రములు ప్రస్తుతము మిక్కిలియు బ్రఖ్యాతి గాంచుచున్నవి. మైసూరు జెండుగారులయందు కొండ్లు చీరలు ముసలగు పట్టురకములను మనవారును నితరులను తయారు చేయుచున్నారు. మైత్తయమిద యోచింపగా యంత్రపు శేఖరంబైనప్పటికిన్ని, కొన్నికొన్ని సరకులను తయారుచేయుటలో చేతిపద్ధతుల పరిశ్రమ ప్రఖ్యాతి నే సాంబియున్నది. ఇట్టి వర్తకాభివృద్ధిచేతనే కొంతవరకు మనవారు విభజింపబడి యున్నారు.

ఈ సందర్భమునందు-మదరాసు ఖాత్యపు కరవృత్తుల పారిశ్రామికమునకు డైరెక్టుగా నుండిన ఆర్.ఆర్. డైరెక్టు చాంబర్ టుగాయి హిందూదేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధినిసూచి ప్రాసిన తన పుస్తకమునందు జెప్పబడిన కొన్ని లక్షణములను విశదీకరింతునని విన్నవించుచున్నాడు. "యంత్రాలయందు నేయునంతటి శక్తికామగ్గులను, మగమగ్గులను నేతయందు జూపె నేని అట్టి యంత్రపు శేఖర యభివృద్ధిని బహుబుద్ధి వనెడు విషయమును నెవ్వరు సందేహించరు" మఱియు వ్యావసాయక పరిశ్రమంబునుగూర్చిన రాయల్ కమిషన్ వారి యభిప్రాయంబులనుగూడ నిచ్చుట డెలియచేసెదను. హిందూదేశమునందు చరమగ్గులు నేతగాండ్ర పరిశ్రమను ఇప్పటికిని ముఖ్యాశ్శయముగా నుండుటచేతనే, యంత్రాల సరకులతోగూడ తలచును చున్నది. కాబట్టి యీపనులు గ్రామములయందు ముఖ్యపారిశ్రామికముగ నున్నదనియు, సంతకేంద్రముగ ఊహిత గలుగుననుభయము లేదనియు నభిప్రాయము నొందుచున్నారు. గతసంవత్సరమున నేతగాండ్ర స్థితిగతులను నభివృద్ధిపరచుటకై కానన

నిర్మాణసభయందు నొకతీర్మానము పెట్టుటకై ప్రయత్నములు చేయబడెను. అందు సూలముగ నొకసంఘము నేర్పబడిరి. అందు రాజకీయోద్యోగులు, తాకితులు గడవి దీనంబు జనవరీ కలయందు గూడి బీదనేతగాని జీవమును నభివృద్ధిచేయుటకయి యొక పట్టికను నిర్ణయించెనది. అందు "ఒక్కొక్క నేత కలయందు నుండెడు నేతయజహులును, నేతగాండ్రును, తమ పుత్రుల యభివృద్ధికై పారిశ్రామిక సంఘమువారితో 'గలసి వెలసి యుండవలసినది. మఱియును తమకు నూలు గ నో వ్రవ్యము గ నో సా హాయ్యము కావలసినపుడు పరపతి సంఘము వారి సా హాయ్యమును నిరీక్షింపవలసినది" అని కమిటీవారు బోధించుచున్నారు. మఱియును "నిషాదుకాణములు బొత్తిగా చూచుకున్నను అట్టి దుకాణములను మునుపొట్టులలో నుండువలయుననిన్ని, అప్పు నలసిన కాలపరిమితి లై సెన్సులో నేర్పాటు చేయవలయుననిన్ని ప్రతిపదగాని యువకులకుగాని అమ్మగూడ దనిన్ని, పర్యవసానము లో బొత్తిగా దుకాణములే తెరవరాదనిన్ని నిషాదుకాణములతో నేర్పాటు చేసికొనవలయును" అని బోధించుచున్నారు.

ఈ కమిటీవారి యభిప్రాయములకు సమ్మతించిన డేవిల్ మెంటు మంత్రిగారయిన హోనరబుల్ సేతురత్న చయ్యగు గాకి మనమెందయు గృహమంత్రి ముగించుచున్నాడు. మనకులనుగల బీదసాదులు తమ యభివృద్ధికై మైక్కి వారియొక్క సాహాయ్యమును వడయుటకు నిదీయే యుక్తమయిన సమయము.

ఖర్చు

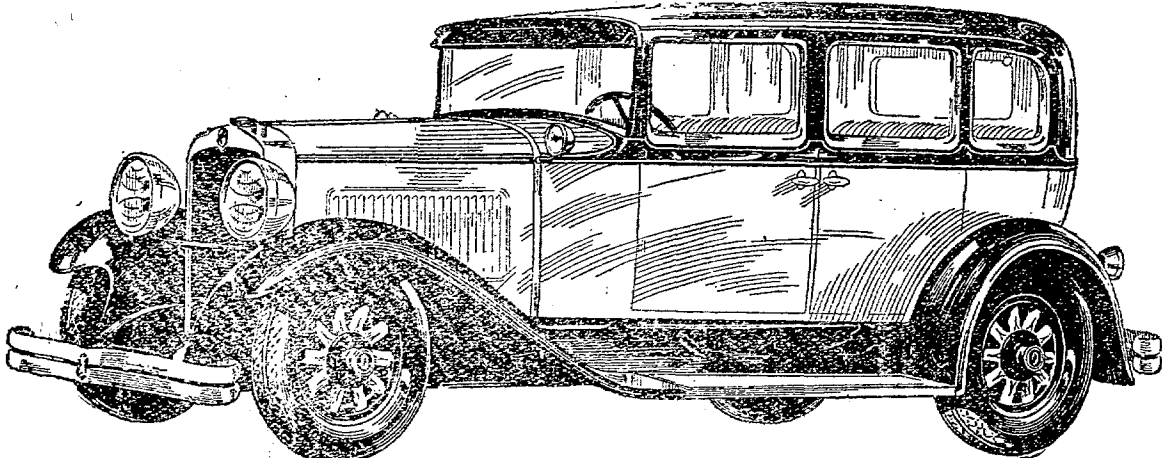
ఖర్చు స్వదేశీయమగు సరకు కాబట్టి, యిదియెంత వెలగలదని నుండినను నవశ్యము నంగీకరింప వలసినదే. నాణ్యపుసరకులు నేయువారిని ఖర్చు పడుకున్నట్లు చేయరాదు. పనిపాటలు లేక తిరుగుపాటును పంపుకాలములో న్యూసాయపు కార్యములు లేకుండ నవకాశముగా నుండు వారును ఖర్చు పనులను జేయవలయును. సాధారణముగా బహుభాగ మిక్కిలి మడుక ఖర్చు బట్టలను విక్రయించుచున్నారని, నాణ్యపు సరకులు గావలసినయెడల తీయజాలనియంత వెలకు దీయవలసినప్పుడు చేతితో నడికెడు నూలువలన నెంతసన్నపు నాణ్యపు బట్టలైనను వేయవచ్చును, డక్కాదేశములో వడకి తయారుచేయుచుండిన వస్త్రములలో 16 గజములైనను సులభముగా నొక్క యంగురపు రంగ్రములో మార్చగలుగునను విషయము నాకిప్పుడు జ్ఞాపికి వచ్చుచున్నది. ఈడక్కాచుజీరు బట్టలు చేతితో నడికిన నూలుతో నేయబడినప్పటికిని నెంతయో జెప్పరాని నాణ్యంతముగా నుండుటచేతనే, అప్పటి ఈస్టిండియా కంపె

నీవారి కాలమునందు హిందూదేశమునకు ఉద్యోగములై వచ్చి యుండిన యాంగ్లేయులు పర్యంపు సెలవులలో నింగ్లండునకు బోవునపుడు అచ్చట తమ స్నేహితులకు స్నేహితురాండ్రును బహుమాన పురస్కరముగా నొసంగుటకై తీసికొని పోవుచుండిరి. ఈసరకులు లంకాషేరునందు ఆకాలములో దయారగుచు వచ్చిన సరకుల కంటెను నెన్నియోభాగములు నాణ్యతంబు లగుచుండినవి. ఇంగ్లాండునందు నేర్పడిన భయంకరకాన నము నలననే అట్టిసరకుల పరిశ్రమమునకు ఊత గలిగినది. అట్టి సరకులను ఉప్పటికిని దయారుచేయవచ్చును గాని పట్టుబడియో మిక్కిలి యధికముగా నుండును. కాబట్టి ముడుకలయిన ఖర్చు బట్టలు నేయులు తోడ్పాటుగ మరమ్మముల మూలముగ నితరములగు వస్త్రములనుగూడ తయారుచేసికొనవలెను. ఇదియును గాక, మిల్లులలో తయారగు మల్లులును, లాంగ్లాతులును, వర్తింపులను మనకు గావలసియున్నవి. వ్యవహారముల రాకపోకలకై ఏకోడ్లను, సాధనములను, వచ్చేరాని ప్రాణమునుగూడా కొంతనేపు నిలుపుదల చేయునంతటి యెలకట్టి పిటి సెన్సులును వృద్ధియగుచును, నుండెడు నిట్టి నాగరికత గలుగు కాలమునందు మిల్లుల సుకులును వదలి చేతిసరకులను కోరుట చూడగా, వృద్ధికిచ్చుటను విడిచి నెనుకంజ వేయనట్లుగా నేర్పడుచున్నది. ఈ ఖర్చులనునే హిందూదేశమునకు విముక్తి కలుగునని చెప్పుట సమంజసనిర్ధారణము కాజాలదుగాని ఖర్చులన కరవృత్తులు అభివృద్ధిగాంచునని చెప్పెడునెడల దానికి గొంత ప్రామాఖ్యత నొసంగవచ్చును.

సర్వకాల సర్వాస్థల యందును రాజకీయవ్యవహారములతో తలలుగట్టుకొనుట కంటెను కాలక్రమంబుగ కరవృత్తుల యభివృద్ధికై పాటుపడుచు వచ్చునెడల తనంతటనే స్వరాజ్య లాభమును బడయవచ్చును. వర్తకులు ఎవ్వరికివారే తలచినట్లు వర్తకము చేసికొనుట కంటెను, చెన్నరాజధానియందు నాయాసానములలో సంఘముల సేర్పాటు విశేషముగా మూలధనము నుగూర్చి వర్తకము జరుపుచు వచ్చినయెడల నెంతయో లాభకారిగ నుండును. ఈపద్ధతి ధనసంతులయొక్కయో సాగుదలగల వారియొక్కయో సాహాయ్యము లేక జరుగజాలదు.

త్రాగుటవలన చెఱుపులును, దాని నాపుటయును

ఈ నేతగాండ్ర కుటుంబములలో నుండెడు సర్వసాధారణ లోపములలో, త్రాగుబోతుతనమువలన చెఱుపులనుగూర్చి కొంతవఱకు జెప్పుచున్నాడను.

వ్రవంచమునకు చక్కనికా రేర్పడినది

కారులన్నిటిలోకి నాష్ కారు ముందంజ వేయుచున్నది. నాష్ "400" మాదిరిని ఒకమాడు విక్రింది, యితరకార్లతో సరిపోల్చి చూడుము. నాష్ నందు నూతనముగా అమర్చిన సెలూన్ బాడీలు, అందమునందు, తనతోటి కారులను మించిపోయినది. పొడువైనట్టి, 112 1/2 ఏచ్ బేస్ మీద ఎక్కువ వైశాల్యముగా నుండుట్లు తయారుచేయబడెను. 4 హైడ్రలిక్ పాక్ అబ్జర్వర్లు సరిగా వర్తిం

చునట్లు అమర్చబడినవి. నాష్ బంపర్లు, బంపరేటీలు ప్రత్యేకధర లేకనే చేర్చబడినవి. 400 సిక్స్ మాదిరిలకు హైకల్ పైసన్ కలిగి కారులన్నిటిలోకి వేగముగా పోగలిగినదియై యొప్పుచున్నది. నాష్ "400" కావలెనని మీరు కోరుచుండురు. ఏలన మీరు తలచిన దానికంటె ధరతక్కువ.

నాష్ "400" మౌదాను రాజధానికి సోల్డిస్ట్రి బ్యూటర్లు.

Telegram: 'ALLMOTOR'

హాట్ ఏజెంట్లు:

హెన్రీ యూనియను మోటారుకంపెనీ, ముంబై, (హెన్రీబానెరి, కృష్ణాజిల్లాలకు)

హెన్రీ శ్రీనివాస మోటారు డ్విజ్జు, తుని, (హెన్రీబానెరి, విశాఖనట్టుంజిల్లాలకు)

THE MOTOR RECONDITIONING STATION

161, Mount Road, Madras.

Telephone 3708.

దీనినివలన నెన్నియోగములును నాశనమైనవి. ముగ్గురూపము, కష్టజీవులయొక్క శరీరప్రమాదములనుగలవలయును. దొంగిలించునదియు, ముఱునాటికిగలవలయును. ననుకూలముగావించునదియు. జెప్పుచున్నాడు. అయినను సేతపని నీడపట్టుననుండుచేయి చేయవలసింది. అట్టి సులభమగుకార్యముతో గాలముగకేసెడు సేతగాండ్రుత్రాగుడు ప్రాముఖ్యమని చెప్పజాలను. ముగ్గురూపములనుని చెబుచున్నాడు. బాహ్యముగా బాహ్యముగా దొంగిలించుచున్నట్లు. యెట్లున్నట్లు పెంపకమును సంఘమును స్థాపించునదియున్నది. ఇట్టి ముగ్గురూపములు శాసననిబంధనలచేత దొంగిలించుట సాధ్యమగునని చెప్పజాలను. అట్లున్నట్లు విద్యావంతులు ప్రచారమునందును విద్యావంతులగు బోధించుటలననే, యిట్టి చెబుచున్నంతయును గ్రహించుగల దొంగిలించును రావచ్చును. అయితే అట్టివిద్యావంతులెంతవరకు ద్రాగుబోతులుకాగో చెప్పజాలను. మఱియు ఎక్కడెక్కడ ఇలాకానే బొత్తిగా రద్దుచేసినట్లుయితే లోకమున ద్రాగుడు మాననని కొందరి యభిప్రాయము. ఇట్టి యిలాకానే శనివక్తమున ఒక్కొక్క యింటివారును స్వల్పపుష్కలతోడనే సామగ్రులను సేకరించు కొని రహస్యములుగా, తమతమయిండ్లయందు సారాయములను తయారుచేసికొందురు. అప్పుడు ఒక్కొక్కయిల్లును సారాయ దుకాణమే యగుచుండును. ఇట్టి చెబుచున్న రూపుమాపుటకు ప్రస్తుతపు ఎక్సయిజు యిలాకాకంపెను నధికధనము వ్యయము గునప్పటికిని ప్రత్యేకముగా వొక్కయిలాకాను సేర్వకరణ యును. ఇట్లుండుటచేత రాజకీయంబుగ నిట్టి చెబుచు లేంతవరకు దొంగిలించేయబడునో యట్లుండునందు. ఇట్టి చెబుచున్న దొంగిలించు భారమును కలమునందలి మనకెద్దలను పెంపకమును సంఘములను వహించునట్లు చేసికొందుముగాక!

రాజకీయపరిస్థితి

నేను నాయుపన్యాసమును ముగించుటకుముందు ప్రస్తుతపు రాజకీయ పరిస్థితులగుర్చి యొకటి రెండు మాటలను జెప్పగోరుచున్నాడను. ఇప్పటి రాజకీయవిషయములు మిక్కిలి కలవరములగు నభిప్రాయములతో నిండియున్నవి. ప్రాంతపార్టీలు అటులుండగా క్రొత్తక్రొత్త పార్టీలు బయలుదేరుచున్నవి. ఏదేపునఁ దిరిగిచూచినను పూర్వము చేరియుండినట్లు ఉత్తరజాతివారును సభివర్గముగల తెగలవారే రాజకీయంబున ప్రేమును స్వయముగా నడపవలయునని యాతురతగలిగియుండుటకు నిదర్శనము లెన్నియోగలవు. స్వదేశీయ బాధ్యతగలవట్టి యు, అమితసంఖ్యాకులై వసించుచుండెడు మన జనమునా యునుయొక్క సిద్ధిగతులను జక్కగా నెఱింగినట్టియు మనము రాజకీయ సామకూలంబులను సమగ్రముగా బాంధవలయుననెడు సభిప్రాయములతో పార్టీలు చేరజాలకయున్నాము. రాజకీయ వ్యవహారములను మనకు వ్యతిరేకముగ నేమిచెప్పినను, మనము సంయుక్తజాతీయులమై యేకీభవించుటకుమునుకే, తొక్కింబాగ మనలోఁ గలిగియుండెడు ననేకలోపంబులను సమర్థించుకొని నెమ్మదితో గట్టెక్కవలయును. జాతీయాభివృద్ధినిమనందు సంపూర్ణముగ పట్టుదలకేకుండిన, మనదేశమునకు నెన్నటికిని విముక్తి గలుగఁజాలదు. అతి శీఘ్రకాలములో ఎక్కడలు రాఁబోవుచున్నవి. ఇతరకులస్థుల తంతటిశ్రద్ధతో కార్యచానుకూల విషయమై పాటుపడుదురో యట్లే మనవారుసంయుక్తము దీర్ఘ లోచనపుర్యోగముగా మనవారికి మనవలన నై నంతవరకు దోచుపడుట మనకు ముఖ్యమయిన కర్తవ్యము. మీరు మీవికేంబులను సమంజసముగను గాంధీర్యముగను వినియోగించి, యేపాత్రీ యొక్క ప్రతినిధులు మీ యభిప్రాయములను నామోదించుచు మీసాకర్యములను బాటించుచు, న్యాయవర్తనమును ననుసరించుచు, బహుజన సముదాయముయొక్కయు నిప్పు జాగులయొక్కయు సౌఖ్యములను నాటంకములు గలుగకుండజేయుచు స్వరాజ్యాభిలాషతోఁ గార్యములు నిర్వహించుకో యట్టివారినే ప్రోత్సహించు నేయవలయును.

మీరు ఒకేదీకరించిన విషయములను నిచ్చట సంగ్రహముగాఁ జెప్పుచున్నాడను. మీ మీ యభిప్రాయములను లోపంబులను బరస్పరము వెల్లడిచేసికొనుటకై యన్ని గ్రామములయందును సంఘములను స్థాపించి, అందువలముగా మీవిడ్డలను యువకులకును విద్య సేర్వబూనుకొనవలయును. అట్లుగావించిన యెడల ప్రస్తుతము ప్రచారమానదేశముం దుండెడు నిగురగురు కులస్థులతో సహామగ మీరును దులయాగచున్నాను. మనస్థిగతులను గమనించుకొనుటకును లోపంబులను సరించుకొనుటకును ఆయాకాలపరిస్థితులనుబట్టి సంస్కరించుకొనుటకును నప్పుడప్పుడు నిలువంటి మహాసమావేశంబులను సమకూర్చవలయును. మిక్కిలియులభాగరంబులనువర్తకములను కొనసాగించుటకై వర్తక సమావేశంబులను జాయింటుస్టాకు కంపెనీలను నెలకొల్పవల

గోసంక్షేమ సమితి (ఏలూరు)

యీ సమితి 1918 సం॥ స్థాపించబడినది. ఇందు నిన్ను శని గోత్రము కట్టించుచును. మంచినితోనికీ వచ్చినవాటిని గృహశుభకు అమ్మకము. పాలు పుష్ప యెండుల చుట్టిబిడ్డలకు పుట్టిముగ నిచ్చెదను. నీను నిమిత్తం భూమి కొనవలసియున్నది. యధాశక్తి గర్భములు యిచ్చి కరిగించు పుత్రులొనగోతము. శాశ్వతవిధి గర్భములు ను 10 మును ను 500 వరకు యిచ్చిన యెండుల కరిగించుటతోపాటు పట్టాబంధము (అయిదుగురు కుటుంబములతో) నిచ్చెదను. నఫాలవారికి నైన వారి వారి యిచ్చుచున్నవిన కేర్లకు గర్భముగ యిచ్చుచును. దొంగల గడ్డి తిచ్చుచున్నవారి కేర్లకు సాకారముగ గర్భము యిచ్చింది అభివృద్ధికి హామీపడెదను గాక!

యితర విషయములకు:—

పోలిశెట్టి గోపాలస్వామి (శైక్రటరీ)

మోతే గంగరాజు జమీందారు (పెరిజెంటు)

(Sd) మద్దుల వెంకట చిన్న రాజు (వైస్ ప్రెసిడెంటు)

[క్రొత్తకూర్పు]

తెలుగు

[1927 సం॥ పు]

హిందూలా

రెంటాల వెంకట సుబ్బారావు పంతులుగారు,

11

వి. ఏ., వి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథకర్త.

4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు,

వి. ఏ., వి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.

మంచి అచ్చు, దళసరి కాగితములు, గట్టి కాలికోబైండు, వై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు, 480 పేజీలు, వెల రు. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు సహా రు. 8-8-0. బెన్గళూరు డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా

లైఫ్ ఆన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,
హెడ్ ఆఫీసు:—బొంబాయి. స్థాపితము 1897

28-2-29 తేదీతో అంతముగు 1929 సం॥రమునకు	
హెచ్చైన నూతనవ్యాపారము	రూ. 1,27,00,000
హెచ్చైన వరుమానము	రూ. 59,00,000
హెచ్చైన ఆస్తులు	రూ. 3,34,00,000

మద్రాసు ప్రాంత పోస్టుబాక్సు నెం 237
9, 10 సెకెండులైనుబీచ్, మద్రాసు.

చూచితిరా!

నవనాగరికత వ్యాపారములను. హిందూదేశమునందుగల ప్రాచీనాచారములు మాన్యుకొనినట్లులే ప్రపంచాభివృద్ధికి పునాదియగు శివబోధనయందును అనేక మాన్యులు కలిసియున్నవి. శివబోధనయందును మనవారలకంటె ఉత్తమమైనది, మరియొకటి లేదని సమస్తదేశములలోని వైద్యకాస్త్రు నేర్పలను అంగీకరించుచున్న విషయమే. అమభివృద్ధిలోను అందరును ఎఱిగియున్నదే. అయినను కాలాశ్రమన గంభీరముగ బాధ్యులయి యిహలోకమున విడ్డలు బాగుగ బలసియుండురనియు, పిల్లలకు పాలిచ్చినయెడల తెల్లలబుచ్చు భగవదీయ, స్వేచ్ఛాపరకేహగమల కాటంకము కలుగుననియు పలువురు పలువిధముల తలచుచున్నారు. ఇట్టి విపరీతభావములనుచూచి, బిడ్డలకు కృత్రిమాహారముల నివృత్తకరములను నిచ్చుటకు ప్రయత్నింపుడు.

రిజిస్టర్డ్

క్షీరవర్ధని

రిజిస్టర్డ్

యింగులకు చేయుచున్న మహాపకార మెల్లరకును విదితమే.

క్షీరవర్ధని

ని నేమింతులన విల్లికిని పిల్లలను ఆరోగ్యమును, ఆనందమును, శ్రేష్ఠమును కలుగును. పథ్యముక్కరలేదు.

క్షీరవర్ధని

మంచిరుచి కలిసియుండును.

నెల స్వల్పము. ఫలమధికము.

ఇందతిశయోక్తి యంతమాత్రమునులేదు

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఏ. కె. ఏ. సి.,

ఆయుర్వేద నిలయము, (రిజిస్టర్డ్), బెజవాడ.

యును. జాతిమర్యాదను ననుగంజుకేయుటకై మిక్కిలియు, బాటుపడుచుండెడు సర్వజనసామ్యసంస్కారములకు చేయూర నొసంగుడు. మీరు శుభాశుభప్రయోజనములందుఁ గొలదికి సతికియించిన భవంబును వ్యయమునేయుటచూచి, దానిచే నిలుపువలయును ప్రవృత్తమును గర్భభేదార్యవిషయములందును,

పాకకాల విషయమునందును వినియోగపఱచిన నెంతయు మేలగుచుండును. సాధ్యమయినంతవరకును మీరు హిందూదేశసగరవాసు లనికొనుటకుఁ దగినసరిగా వర్తించవలయును. అట్టి నడతలన భగవదగ్రహముచేత కొలదికాలములోనే సంపూర్ణ స్వరాజ్యసౌఖ్యాభివృద్ధి నడయవచ్చును.

వృత్తాంతలేఖలు

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

సావిత్రి నాటకప్రదర్శనము

మే 28:—గత రాత్రి శ్రీ ఆంధ్రాప్రదేశ్ మేటిక్కు అసోసియేషనువారు కొహినూరు థియేటరులో సావిత్రి నాటకమును ప్రదర్శించిరి. సావిత్రి సత్యవంతులు ఇదివరకు ఆంధ్ర నాటకరంగమున చిరపరిచితులగు రంగరత్న శ్రీ ఉప్పలూరి సంజీవరావు, నాట్యాచార్య శ్రీయడవిల్లి సూర్యనారాయణరావు గార్లు. సావిత్రి నాటకమునకు ఆంధ్రదేశమున మితప్రచారము కలిగించియుండిన ఈ నటకద్యయము కొంతకాలమునుండి కలసి నాటకము లాడుట మానియుండిరి. నేడు మరల కలసి నాటకరంగమున ప్రవేశించుట శుభసూచకము. సావిత్రి సత్యవంతుల ప్రథమ పరిచయము సత్యవంతుని విరహము, వివాహానంతర ముండొరుల ప్రేమానురాగము, అరణ్యగమనము, మొదలగు రంగములు ప్రేక్షకుల నాకర్షించినవి. సత్యవంతుని మరణవేదన గననింపదగినది. ఆకస్మికముగ ప్రాణాపకట మనుభవించునప్పుడు నోటినుండి నుకలుగుగ్రుక్క విధము ప్రశంసనీయును. యముని పాత్రధారియు శ్రీ రంగసింహ పూర్ణ చంద్రరావు గారి విగ్రహము చిత్రకారులు చిత్రపదగినది. తన పాత్రచక్రమాహాత్యము నందు సంపూర్ణ విశ్వాసము కలదై, సావిత్రి యముని భయభ్రాంతునిజేయుట బాగున్నది. ఇతర పాత్రములలో బ్రాహ్మణ్య హిణి హాస్యరసమును చక్కగ ప్రదర్శించెను. మొత్తముమీద నాటకము చక్కగ నిర్వహింపబడెను. నారదునిపాత్ర యింక కొంచెము సంస్కరింపబడి యుండిన బాగుండును. తెరలు చక్కనివి లేకపోవుట యొకలోపము. వీరింకను యిటుకొన్ని నాటకముల ప్రదర్శించుదురు.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

సముజ్ఞయిశ్వకు అనుద్యోగపు తనిఖీదారులు

నరసాపురం, మే 30:—మాతలూకా పెద్దఅక్కాం పెంటు పనిజేసి పింఛనాచీరుకున్న శ్రీయ్యత నిడుమోలు లక్ష్మీ నారాయణగారినిన్ని స్టేషనరీ సబుమేజిస్ట్రీ ట్రైబునలిచేసి పింఛన తీసుకొన్న శ్రీయ్యత గోగుల నీలాచలం చెట్టి బి. ఏ. గారి నిన్ని, మా సబుజ్ఞయిలునకు క్రిందటి నెల మొదలు నానఫిషియల్ విజిటర్లుగా మాజిల్లా మేజిస్ట్రీ ట్రైబు నియమించెను. ఇట్లే ఏలూరు, భీమవరం, పెంటసాడు, తణుకు, సబుజ్ఞయిశ్వకు మాడ నియమించి చింతలపూడి సబుజ్ఞయిలునకు మాత్రము అప్పట చదువుకొన్న నిష్పక్షపాతపు పెద్దమనుష్యులు లేరని ఆడివిజను డిప్యూటీ కలెక్టరు చెప్పినా రని నానఫిషియల్ విజిటర్లును నియమింపమని ప్రకటించిరి. అయితే డిజిస్ట్రేట్ ఆను మాటకు ప్రభుత్వము వారి దృష్టిలో అర్థమైయుండునో నాకు తెలియదు. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున పలికెడువారనియా?

లజపతిరాయి ఛాయాపటము

పంజాబుసింహుడు శ్రీ లాలాగారు మరణించినపుడు మాజిల్లాబోర్డువారు తమ ఆఫీసులో కట్టుటకున్న తమక్రిందనున్న సెకండరీస్కూల్లో లో కట్టుటకున్న, లాలాగారి ఛాయాపటములను కొనుటకు తీర్మానించిరి. అయితే యీ తీర్మానము గవర్నమెంటువారివద్దను బోగా వారు జిల్లాబోర్డుఆఫీసులో కట్టుటకు మాత్రము ఒక్క ఛాయాపటమును శాంక్ష నుజేసి తక్కిన ఛాయాపటముల నిమిత్తము ఖర్చు పెట్టవలచిన మొత్తమును ఇంకొక ముఖ్యమైనవిధమున వినియోగపరచవలెనని జిల్లాబోర్డుకు నూచించిరి. తిరిగి జిల్లాబోర్డువారు గవర్నమెంటువారిని పునరాలోచన గావించవలసినదని వేడుచూ, తమక్రిందనున్న ఏడు సెకండరీస్కూల్లో లో కట్టుటకు ఏడు ఛాయాపటముల ఖరీదు రు 80 లు శాంక్ష ను జేయవలెనని కోరిరి.

పాలకొల్లులో పశువులను చంపుశాలను కట్టుటలో పాలకొల్లుప్రజలయొక్క ఆందోళనవిషయమై వెనుక మీకు వ్రాసి యే యుంటిని. మ్యూనిసిపలువారు కట్టమనగా గవర్నమెంటువారు

రు అధికారరీత్యా పశువులను చంపుశాలను తామేకట్టించి బలాత్కారముగా మ్యూనిసిపల్ డబ్బు వసూలుజేసికొనిరి. ఈ కాల 1929-30 సంవత్సరము పాటకుపెట్టబడెను. పాటపాడినవారు ఒక్కరును గాన్పించలేరని. శుభకు యాశాలను తామే డిపార్టుమెంటుగా మేనేజ్ చేయుటకు అంగీకరించి ఒక నవుకరును నెలకు రు 18 ల జీతముపైన చూచుటకు నియమించిరి. అయితే యింతవరకు ఒక్క పశువునుగాని, చూడనుగాని చంపినట్లు గనుబడదు.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెని

లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పర్చబడ్డ రెట్టింపులాభముల పద్ధతి నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు

హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు కంపెని యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నామని స్టేట్సుమెంట్ చేపరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1

వి. కె. చెట్టి,

కె.కె.టి. మద్రాసు.

ఫోను నెం. 2420

పోస్టుబాక్సు నెం. 150

చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,

నార్తర్న్ సర్కార్సు, బెజవాడ.

కృష్ణాపార్థసి-బెజవాడ

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే సమస్తాయుర్య దోషధములు తయారుచేయబడుచున్నది. అతి చాక. కోరినచో వీ. పీ. గ పంపబడును. కేట లాగు ఉచితము 25 6

స్టూడ్ బే కర్

&

ఎ ర్ స్క్రీన్ బ స్సు లు

1 టన్ను

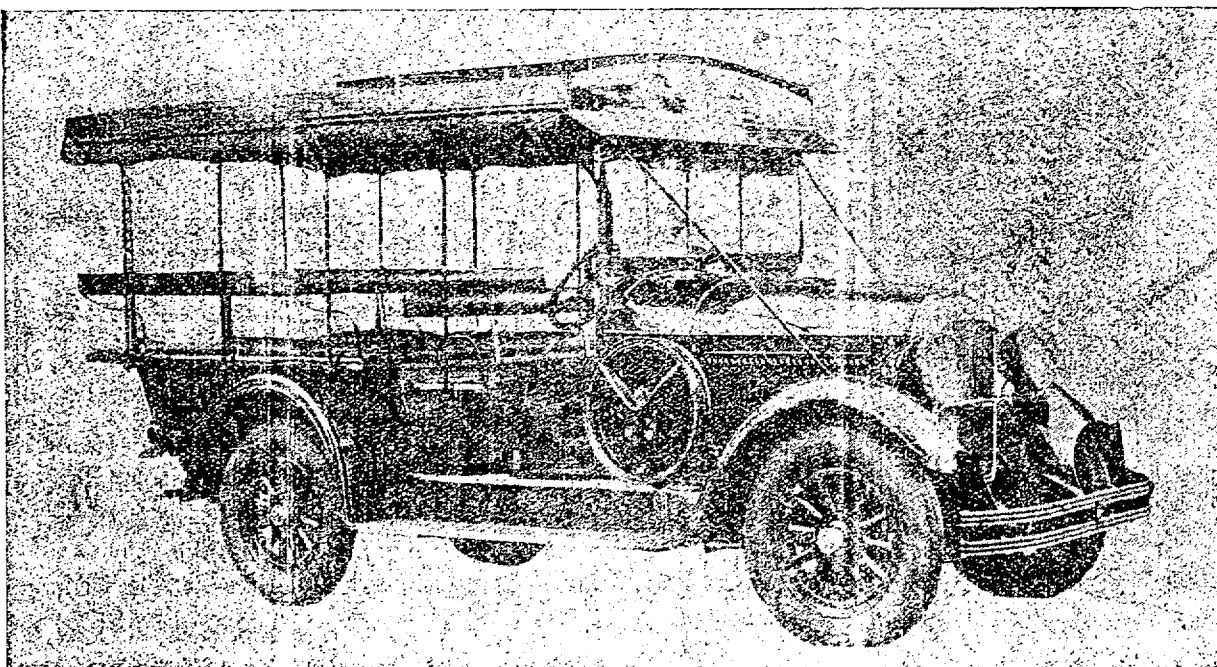
ప్రస్తుత పరిస్థితుల కనుకూలించు పద్ధతి ననుసరించి తక్కువ ఖరీదులో పొందదగినట్లు తయారొనర్చబడినవి. ప్రయాణికులను వేగముగా గొంపోవగలదు.

చిరకాలము

మన్నును

తక్కువ

ఖర్చును.

పెట్రోల్

మైలేజి

ఎక్కువ.

ఆయిల్

మైలేజి

ఎక్కువ.

దీనిని పొందుట యన గర్వించవలసిన సంగతి.

ఏజెంట్లు:—ROMER DAN & Co., Mount Road, Madras.

జాబులు

ఆంధ్రవైద్య సమ్మేళనపత్రిక

ఆంధ్రవైద్యసంఘటి పత్రికను ప్రకటింపబడు మాసపత్రిక. సంపాదకులు భిషగ్యుర, వేటూరు. శంకరశాస్త్రిగారు ఎ. ఎం. ఎ. సి. ఇందు ఆయుర్వేద వైద్యశాస్త్ర విషయములు అనుభూతప్రక్రియలు, రోగిపరిరంధ్ర విశేషములు, ఆరోగ్యనిష్ఠ యములు ప్రకటింపబడును. ప్రసిద్ధాయుర్వేద వైద్యులు, పండితులు వ్యాసములు వ్రాయుదురు. వైద్యులకేగాక ప్రతి వారికి ఉపయోగకరమైనది. చందా సం॥ పరు 3/- వెంటనే చందాదారులగు జేరును.

అధ్యక్షులు:—నిజాము ఆంధ్రవైద్య సమ్మేళనపత్రిక ముక్త్యుల (కృష్ణ)

దక్షిణభారత వాణిజ్యపారిశ్రామికసంఘము

ప్రేటుకాన్ని సభ్యులగు గౌరవనీయులగు వేచునరపు రామదాసుపంతులుగారు దక్షిణభారత వాణిజ్యపారిశ్రామిక సంఘము లిమిటెడ్ వారి ఆఫీసుకు విజయం చేసి, అచ్చట జరుగు చున్న విషయములు గమనించి సదరుసంఘము, వర్తకలకున్న, పరిశ్రామికలకున్న, యెక్కడ యుపయోగ పనిచేయును తాము సదరుసంఘములో మెంబరుగా చేరుట కంగీకరించిరని తెలుపుట కెంతయు సంకల్పించెదము

చల్లా లక్ష్మీనరసింహారావు, సెక్రటరీ.

264 డిటెక్టివ్ నవల మొదటి భాగము

ఆంధ్ర ప్రచారిణీ గ్రంథమాల, పితాపురం, తూర్పుగోదావరి,

క్రియత కొమరవోలు నాగభూషణరావుగారిచే వ్రాయబడి గ్రంథమాలాధిపతులగు క్రియతులు వేంకట పార్వతీ శ్వరకవులచే 58 వ పుష్పముగా ప్రచురింపబడిన యీ నవలను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనియందు గ్రంథకర్త ఛాయా పుష్పముగలదు. దీనియందలి కల్పన లతి ఎమత్యరముగానున్నవి. 226 పేజీలను తొమ్మిది ప్రకరణములును కలవు. శైలి మృదుల ముగా నున్నది. ప్రకాశకులు విజ్ఞప్తిలో వ్రాసిన రీతి నిది ప్రతి ప్రకరణమునందును అత్యద్భుత సంఘటనలతో నిండి వెనుకటి నవల లన్నిటి కంటెను విలక్షణమై, క్షణక్షణమును పాఠకులను విభ్రాంతులను చేయగలిగియున్నదనుటకెట్టి సందేయమునులేదు. దీని వెల రు. 1-8-0.

శుక్లనామ సంవత్సర

పంచాంగము

శ్రీయుత. కే. జీ. బాబూరావుగారు, ఎం. ఎ. బి. ఎల్. డిప్టోమి మున్సిఫు గుడివాడ కృష్ణా జిల్లా

పెద్ద పైజా కాలెండరు రూపముగా నున్న యీ పంచాంగమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి, ఇందు శుక్ల వైశ్రము మొదలు ఫాల్గుణము వరకును 12 నెలలను 6 పెద్ద తావులు కలవు. అయినను ఋతువు, యింగ్లీషు తేదీ వారము తిథి, నక్షత్ర, త్యాజ్యములు, ఘడియలతో. పండుగలు, పర్వములు, కార్తీక, మున్నగునవి ప్రతి నెలకు ఒక్కొక్క తావునందు రెండు నెలలు వివరింపబడెను. పైగా ప్రాథమిక తరగతుల బాలురకు విద్య నేర్పు పద్ధతి, దేవుడు జన్మనీతి, దైవ సహాయము, దేశ ప్రేమము, ప్రపంచమునందలి దేశములు, సప్తయంతులు వలన ఫలము, ప్రపంచము, సూర్యుడు, చంద్రుడు, చాలింపుము సంసారము, పరాధీనము స్వాధీనము, ఇంద్రియ నిగ్రహము, మానసనేష, భిక్షుని ఉపదేశము, పరతత్వనిర్ణయము, రాజ ప్రతినిధి ఉపన్యాసము, సర్వేశ్వరుడు సర్వవ్యాసి, కార్తీక, వర్షములు, లోకోత్థులు, సంఘపునర్నిర్మాణ సిద్ధాంతములు, వీధిల నివాసములు మున్నగు వ్యాసములుగూడ నిందు ఆంధ్రభాషలోను ఆంగ్ల భాషలోనుగూడ ముద్రింపబడెను. ఇది కేవలము నూతన ఘట్టని ప్రకటింపబడిన కాలెండరును పంచాంగమును గూడ వై యున్నది.

40 సంవత్సరములుగా సవరముబంగారమునకును మంచివెండికిని పరిశుద్ధమైనరత్నములకును నాణ్యమైనపనితరమునకుప్రసిద్ధికెక్కిన

VEECUMSEE **చిబిల్ వాసు & సన్స్** **CHABILDOS & SONS**

వికంసి చిబిల్ వాసు & సన్స్

DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS **GOLD & SILVER SMITHS**

నెం. 112-113 చీనాబజారురోడ్ మద్రాసు

112-113, CHINA BAZZAR ROAD MADRAS.

రసికులు శకుంతల నాటకము యేల చదువగోరెదరు

ఆవి రసవంతమైనదని మహాకవి కాళిదాసుచే రచింపబడినది

అట్లే బుద్ధిమంతులును, శకుంతల ధర్మవరం చీరలనే వాడగోరెదరు. నాకేము, బాక, రంగునిలుకడ స్వదేశీయత, అనుగుణములలో, వీనికి మించినచీరలు లేవని ప్రఖ్యాతమనబడినది.

రు 1350 లు బహుమతి ధనము నిచ్చుటకంటె మీకు గావలసిన దేమి?—జాగ్రత, మాశకుంతలా ప్రజుమార్కు గలవె. స్వచ్ఛమైనవని నమ్మును. వివరములకు కేటలాగు వ్రుచితము.

డి. కే. నారాయణస్వామి, మ్యానేజింగు డైరెక్టరు.

శుద్ధపట్టు ధర్మవరం చీరలు తయారుచేయు కంపెనీ లిమిటెడ్లు, ధర్మవరం.

మీ దివ్యమైన ఆస్తి మంచి ఆరోగ్యమే.

మీరు ఆరోగ్యముగా నున్నప్పుడు మీరు ఉత్సాహముతోను, స్వధముగాను పనిచేయుగలుగుదురు, ఆహ్లాదగలరు. గనుక మీరు ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుట విక్రీణి ప్రశస్తమైనపని ఉదయకాలమందు ఒకగ్లాసు ఈ లోపుపుకొనబడుచున్నట్టి ఈనో "ఫ్రూట్ సాల్ట్" 50 సెంటుల కొలము అంకితులైగానే ఆమోదమును గడియింపుట దీనియొక్క శ్రేష్ఠ్యమును తెలుపుచున్నది. లోనగల సోమరితనమును, ఆరోగ్యమును చెఱువనట్టి ఆనేక వ్యాధులకు మూలకారణము ఈనో జయించుచున్నది

ఈనో "ఫ్రూట్ సాల్ట్"

ప్రతివోటను రెండు పైజాలందు విక్రయించబడుచున్నది. ఎంపెనెనంకు ౫౦ జె. సి. ఈనో లిమిటెడ్ వారిచే తయారుచేయబడుచున్నది. తయారుచేయబడునపుడు చేతిలో తాకబడుటలేదు ప్యాకేజీ వైసగల "ఫ్రూట్ సాల్ట్" ఈనో, లేదో మొదలగు పదములు రిజిస్టరు చేయబడిన వర్తకచిహ్నములు.

1౨

శుక్లనామ సంవత్సరము

17 ఆగష్టు 19౩౩

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానము లకు కావలసిన నెయ్యి సప్లయి చేయుటకు టెండర్లు

(కడపజిల్లా వర్తకుల దరఖాస్తులకు
యొక్కన గణ్యత యివ్వబడును)

శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములకు కావ
లసిన నెయ్యి సప్లయి చేయగలవారు తమతమ
గిట్టుబడి రేట్లను వుదహరిస్తూ Sealed tender ల
ద్వారా మా పేరున ది 15-6-29 లోపల అందేలాగు
దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను.

1. నెయ్యి యెట్టికల్లి లేకుండా పరిశుభ్రముగా
నుండువలెను. లేనిచో త్రిప్పివేయబడును.

2. 120 టులములుగల 8 వీ శెం. మణుగుకు
అద్యే ఖరీదు టెండర్లలో నమూదుచేయవలెను.

3. కంట్రాక్టుకాలము 1-7-29 లగాయతు
31-10-29 వరకు నిర్ణయముగాని వర్తకులు ఘరా
నాగా వుండి క్రమమయిన సరకు నమ్మకముగా
సప్లయిచేయుచుండినచో కంట్రాక్టుకాలము వృద్ధి
చేయుటకు ఆలోచించబడును.

4. నాలుగుమాసములకు రమారమి 800
మణుగుల సరకు కావలసియుండును.

5. ప్రతి టెండరులోను ఒకనూరు రూపా
యానోటు చేర్చి పంపుకోవలెను. నోటు నంబరు
నుదాహరించవలెను. అంగీకరింపబడ్డ టెండరుదారు
నికి తప్ప మిగత అందఱకు దేవస్థానగ్రంథముదినే
ఇన్ షూర్ పోస్టుద్వారా వారి వారి నోట్లు వాఫను
చేయబడును.

6. మిగత కంట్రాక్టురరత్తులు మా దేవస్థానం
కచ్చేరిలో వచ్చి తెలిసికొనవచ్చును. లేక తమపోస్ట్
లు చిరునామావిరళముగా ఉదహరిస్తూ ఒక కాన్డ
వ్రాసికొనినచో పోస్టుద్వారా ఒక అచ్చునకలు
పంపబడును. టెండరు మంజూరు సదరు పరిత్తులకు
లోడియే.

7. న్యాయముగా వ్యవహరించు వారికి యీ
వ్యాపారము తప్పక లాభించును.

8. ప్రతి టెండరులోను తమ పోస్ట్లు చిరునా
మా వివరముగా వ్రాయవలెను. తెలిగ్రాఫ్ అడ్ర
సున్ను అంకులో ఉదహరించవలెను.

తీర్మానచంద్రదాసజీ

ఇంటరింగ్ విచారణకర్త,
తిరుమలతిరుపతి వగైరా దేవస్థానములకు, తిరుపతి.

శుక్లబంధు

అంత దుర్బలమైన వీర్యమువైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంట
లోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును
కట్టుటతో పేరు పొందినది. స్త్రీపురుషులకు నిరతిశయప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

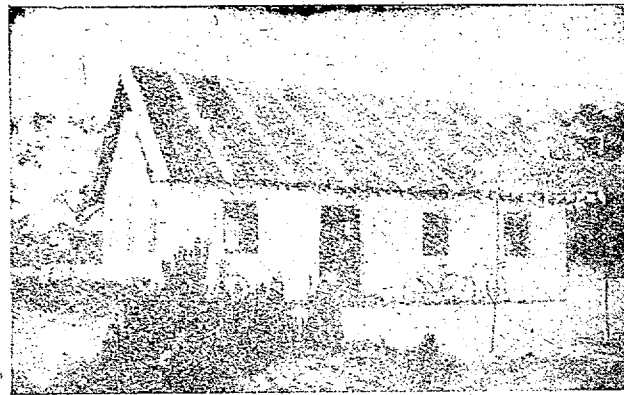
త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,

మహేంద్రవాడ - రామచంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు గ్రామపునర్నిర్మాణపు తరగతులు

సంఖండువా వేసినవారు శ్రీ గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు. బి. ఎ. వీరు గ్రామపునర్ని
ర్మాణపు, మద్యపాన నిషేధమునుగూర్చి 15 వ తేదీనుండియు ప్రతిదినము నువ్వనయ్యించుచున్నాడు. తర
వాతివారు శ్రీ వాజపేయం వెంకటసుబ్బయ్యగారు. బి. ఎ. సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీసభ్యులు.
వీరు కో-ఆపరేటివ్ మూమ్మోటునుగూర్చి 20, 21, 22, 24, తేదీలలో నువ్వనయ్యించిరి. (శ. సు.)

తరగతులను తాడేపల్లిగూడెంలో నున్న బోర్డు పాఠశాలాభవనమందు ఏర్పాటుచేసిరి. ఆ
భవనమిదియే. (శ. సు.)

భోజనశాల

ఉపాధ్యాయులకును తరగతులకు హాజరగు తదితరులందరికిని ఉచితభోజనము ఏర్పాటుచే
సిన భవనము. ఈ భవనము లోకల్ ఇండువారి సక్రమై యున్నది. (శ. సు.)

శైకండ్రి హయ్యర్ల గేడు ఉపాధ్యాయులలో కొందరు భవనపు ఆవరణలో నిలుబడుట. (శ. సు.)

నాణ్యమైన ఆభరణములు దొరకు తావు

మా అనుభవసిద్ధమును, శక్తిని సామర్థ్యమును నువ్వయ్యించి మంచి పనితనముతో వస్తువుల
తయారొనర్చితిమి.

గత 35 వత్సరముల నిలుకడ, మా అభివృద్ధియే, నమ్మకమునకు నాణ్యమునకు సంశయింపవల
సిన అగత్యము కనుపించదు.

సురాజ్ మల్ లల్లాభాయ్ అండు కో.,

సీమకమలములు, బంగారు వెండి నగలవర్తకులు,
313, యస్సన్నేడు, మద్రాసు.

డా. డి. ఎస్. పుట్టన్నగారు

మొసూరువాసులు. దేవాంగమహాసభల సంకల్పమున జరిగిన యువజనసభాధ్యక్షులు, (పి. ఎస్. ఎ.)

దేవాంగయువజన సభ

కోయంబుత్తూరునందు జరుగుట

డా. పుట్టన్నగారి యువన్యాసము

నిన్న కోయంబుత్తూరునందు సమావేశమైన దేవాంగ యువజన సభకు డా. డి. ఎస్. పుట్టన్న బి. ఏ. ఎఫ్. ఆర్. సి. ఎస్. ఇ. గా రధ్యక్షతవహించి యీ క్రిందివిధమున మనస్య సింఛిరి. చిరకాలమునుండి అజ్ఞానమునందు మునిగి దారిద్ర్యము చే బాధపడుచున్న దేవాంగసంఘమువారు నేడు మేలుకొని నందులకు చాలసంతసించుచున్నాను. కొన్ని సంవత్సరములనుండియు యీ సంఘాభివృద్ధికి కృషి జరుపబడుచున్నను ఇంకను చాలమంది స్త్రీ పురుషులు విద్యాహీనులైయున్నారు. ఈ సంఘ విద్యాభివృద్ధికి తగినట్లు ప్రయత్నము చేయవలసి యున్నది.

మన సంఘములో నధికసంఖ్యాకులకు వర్తకము, పరిశ్రమలు ప్రధానవృత్తులుగ నున్నవి. అందు నేత, బట్టలకు రంగులువేయుట, మున్నగునవి ముఖ్యవృత్తులుగానున్నవి. చేతింగ్రముల పరిశ్రమాభివృద్ధినిగూర్చి నిపుణులవారు శ్రద్ధతో నాలోచించుచున్నారు. దానినిగూర్చి నే నిపుడు విశేషముగ చెప్పింపవలసరములేదు. కాని యీ సంఘమునందు విద్యనేర్చుకొనిన యువకులు పై పరిశ్రమగూర్చి బాగుగ చదువుకొని ఉత్తమ పద్ధతుల ననుసరించి తమ పరిశ్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయునని నేను హెచ్చరించుచున్నాను.

తమ జీవితకాలమున చురుకుగ పనిచేయువలయు యువకులు తమ దేహోర్గ్యమును ముఖ్యముగ గాపాడుకొనవలెను. దేహబలము లేనిచో మనోబలమునూడ నుండదు. అందులన దేహదార్ద్ర్యమును సంపాదించుటకు యువకులు తగిన వ్యాయామము గైకొనుట అవసరము. మీవిద్యభ్యాసమునందును బ్రహ్మచర్యము నవలంబించి యుక్తకాలమురాగానే గృహస్థాశ్రమమున బ్రవేశింపుడు. నిర్మలమగు జీవితపద్ధతుల ననుసరించుడు. మత్తుపదార్థములను గైకొనకుడు.

తీరుబడికాలమున మనుష్యు చెడ్డగుర్గులును బోకుండ చేయుటకు ఆపాటలందు నాకాలమును వినియోగింపుడు. స్వశక్తిపై నాధారపడుటకే ప్రయత్నింపుడు. కార్మికవృత్తి గౌరవహీనమైన దని దురభిప్రాయ పడకుడు.

మనము సాంఘిక భావములను విడినాడి చరించుటయు తలచుము. మనసంఘాభివృద్ధికి మనమెంత కృషిచేయుచున్నను యితర సంఘముల యెడల ద్వేషభావనూనరాదు. ఇప్పుడుకావలసియున్నది వికమత్యమే కాని వేరొకటికాదు.

నేనిపు దొంగబోవు కడపటి సలహాదేయన సత్ప్రవర్తనగలిగి మెలగుడు. అందులన మీకును మీకుటుంబమునకు మీ దేశమునకును గూడ గౌరవము చేహరును అని యువన్యాసమును ముగించిరి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించి 5 ప్రశ్నలకు బదులు న్రాయుటకు రు 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న న్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

భారత దేవాంగమహాసభ

బి. బి. చమరస్వామి చెట్టిగారు కోయంబుత్తూరులో జరిగిన 2 వ భారతీయ దేవాంగ సభాధ్యక్షులు (ఎ. రత్న)

వి. వెంకటేశ్వరచెట్టిగారు

దేవాంగ మహాసభ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు (పి. ఎస్. ఎ)

మిశతల హంపయ్యగారు, ఎం. ఎల్. సి.

దేవాంగసభా ప్రధాన ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి.

బాలసుబ్రహ్మణ్యచెట్టిగారి సతి

దేవాంగ స్త్రీల మహాసభా ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలు కోయంబుత్తూరు జిల్లా విద్యాసంఘసభ్యురాలు, అనరరీ సేజ్ ట్రైనింగు. (ప్రె. షో. పి.)

పింజల సుబ్రహ్మణ్యచెట్టిగారు

దేవాంగ మహాసభయందు ధ్వజస్థాపనోత్సవము జరిపిరి. సమన్వయిని ప్రధికారికములు. (ఎ. రత్న)

ముమ్మిడివరం కో ఆపరేటివు యూనియన్ మహాజనసభ

అమలాపురంతాలూకా ముమ్మిడివరం

27-5-29 కేడి సోమవారం మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు ముమ్మిడివరం లోకల్ కో ఆపరేటివు యూనియను మహాజన సభ జరిగినది. మల్లారాం. శ్రీ మాచిరాజు వెంకటరత్నంగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. యూనియనులో 19 సంఘములు మాత్రము కలవు. కాని వ్యాపారము వృద్ధిగా నున్నది. యూనియను అనుబంధసంఘములలో 8 1/2 లక్షల వ్యాపారము జరుగుచున్నది. ఇద్దరు సూపరువై జర్లు పనిచేయుచున్నారు. పన్నెండు పెందల రూపాయలు తేజోనిధి వసూలుగుచున్నది. యూనియను మహాజనసభ నూతననిబంధనలు అమలులో పెట్టుటకు ప్రయత్నముగా నాహ్వానింపబడినది. సభకు జిల్లా డెడలే మన అధ్యక్షులకు శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు, కోసనీమ వెంట్రులుబ్యాంకు కార్యవర్గులగు మల్లారాం. శ్రీ, బి. యస్. శాస్త్రిగారు సభకు విచ్చేసిరి. సభా ప్రారంభమున శ్రీయుత సత్యనారాయణగారు యూనియను మహాజనసభ్యులు, తమ తమ సంఘములద్వారా, వ్యూహాయాభివృద్ధికి, స్థూతిపాఠమును ఎట్టిమార్గములు అలంబించవలసి నది ఉద్యమాభిమానులు, దేశభక్తిభివృద్ధి ఆదర్శముగ పెట్టుకొని, దేశపరిశ్రమలు వ్యాప్తిచేయుటకు సహకారసంఘములలో యెట్టి కృషి కావలసివలెనది. విజయనగరం బ్యాంకు కార్యవర్గులు, డెడలే మన అధ్యక్షులగు శ్రీయుత చేతూరి గు బాబు రావు గారు ఆదర్శక ప్రాయముగా సహకారసంఘములు ద్వారా ఖద్దరు వుత్పత్తిని, వ్యాప్తిని చేయుచున్నకృషి తెలియజెప్పి వారి మార్గము సహకారోద్యమాభిమానులు, ప్రచారకులు అనకరింపవలసివదిగా హెచ్చరించిరి. సహకారసంఘములు, యూనియనులు, సమిష్టిగా ఖద్దరు నిలువచేసి, వ్యాప్తిచేయుటకు వైలాలు ఎట్టి అవకాశము కలుగజేయుచున్నవి వాటిని యుద్ధాహరించి, యూనియను ప్రాంతములు అధికము సాలునకు 10 రూ|| ఖద్దరుబట్టల వ్యాప్తికి మందుసాలు ఏర్పాటుచేసి సభ్యులలో దేశపరిశ్రమలవిషయమై అభిమానము పురికొల్పవలెనదిగా హెచ్చరించిరి. పిమ్మట నూతన నిబంధనలు అమలుపెట్టుటలో ఎట్టి మార్పులు కావలసివలెనది సూచించిరి. శ్రీయుత శాస్త్రిగారు రైతుల అయివేజు హామీ అప్పులు యిచ్చుటలో వెంట్రులు బ్యాంకువారు గోడొన్న కట్టించుటవిషయమై గల సాధక బాధకములను తెలియజెప్పిరి. ఖద్దరువ్యాప్తికి యూనియనువారు సంఘములద్వారా తమ కృషిచేసి కేవలము అప్పులు శిఫార్సు చేయుటతోడనే సంఘములు పని ముగిసినదిగా తలంపక, సంఘసభ్యులలో దేశభిమానము పురికొల్పుటను, దేశపరిశ్రమలు వ్యాప్తికొనుటకును, నూతన పరిశోధనలద్వారా వ్యూహాయాభివృద్ధికి యూనియను పాలకసర్గమువారు తోడ్పడవలెనదిగా హెచ్చరించిరి. మహాజనసభవారు నూతన నిబంధనలు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించిరి. గోడొన్న యూనియను ప్రదేశములో యొకటి కట్టించవలెనదిగా తీర్మానించిరి. సూపరువై జర్లకు ప్రావిడెంటుఫండు ఏర్పాటుచేయుటకు అంగీకరించిరి. వందన ములతో సభ సమాప్తియైనది. (స్వకీయవిలేఖరి)

రాజప్రతినిధిచర్య: నెహ్రూపకటనము

కాంగ్రెసు సంఘాగ్రామములను పరిశీలించి మోక్షిలాల్ నెహ్రూగారు బాంబేలో వాదనము చేసిన ప్రకటనము గావించిరి. రాజప్రతినిధిగారు వీరికి జవాబిచ్చిరి. పతేలుగారు నెహ్రూగారు వివరించిన విషయములను ధ్వజపెట్టిరి. కాంగ్రెసు శాసనసభా జీవితమును పెంచు విషయమును గూర్చి చర్చించుట కొకదినమును ప్రత్యేకించవలయు నని, నెహ్రూగారు వెనుక ప్రభుత్వసభ్యుని గోరియుండిరి. వారెవరుని నిరాకరింపగ, శాసనసభాకార్యక్రమమును నిలుపుదల చేయుట కుపపాదించి, నెహ్రూగారు గోరియుండిరి. పిమ్మట పతేలుగారు రాజప్రతినిధిగారిని సంబోధించి, నెహ్రూగారిటులగోరుటకు హక్కుగలదని, చెప్పిరట. తమ యిచ్చపై సేవించు మూఢాచారమును గాన, అధ్యక్షు డిట్టితీర్మానమును చర్చించనొకరిం పనూడదని, రాజప్రతినిధిగారు తెలిపిరట. రాజప్రతినిధికి ప్రభుత్వమువా రెట్టిసలహా సేయవలయునను విషయమును చర్చించుటకు శాసనసభ కధికారము గలదని, పతేలుగారు సూచించగ, అట్టితీర్మానము వచ్చినచో తాము దానిని నిరాకరించెదమని, రాజప్రతినిధిగారు రినిరట. కాని, భారతశాసనసభాజీవితము ను పెంచుట జరుగదనియు, ఈసంగతిని నెహ్రూగారికి తెలుపవచ్చుననియు మాత్రము రాజప్రతినిధిగారు రభయ మొనగగ, ఆసంగతిని పతేలుగారు నెహ్రూగారికి తెలిపిరి.

అందుమీద నెహ్రూగారు అడ్డంకమెట్లు తీర్మానమును ప్రతిపాదించ మానుకొనిరి. ఇది జరిగిన కొంతకాలమునకు రాజప్రతినిధిగారు పతేలుగారితో వీ విషయమై తిరిగి ముచ్చటించుచు, తామును భారత శాసనసభ ముగియువరకు ఏనిశ్చయమునకు రాజాలమనియు, ఆ పిమ్మట తమయభిప్రాయమును మార్చుకొనవచ్చుననియు, ఈ సంగతిని నెహ్రూగారికి తెలియజేయవలయు ననియు సూచించిరట. రాజప్రతినిధిగారు రెండవమారు ఈ రీతిగ బలికిన సంగతి, తమ కేమాత్రము జ్ఞాపకము లేదని, పతేలుగారు వెలిబుచ్చుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారు రిటుల చెప్పిన చెప్పియుండవచ్చును గాని, తమకుమాత్రము ఆవర్తమానము చేరలేదని, నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి. ప్రాయశః రాజప్రతినిధిగారే పతేలుగారితో చెప్పదలచి మరచియుండవచ్చును. ఎటులయిననేమి, నెహ్రూగారు రీ విషయమును శాసనసభలో చర్చించుట కవకాశము గలుగలేదు. నెహ్రూగారు ప్రకటించినటుల, కాంగ్రెసు మహాసభ సైమను కమిషనును పూర్తిగ

బహిష్కరింప నిశ్చయించి యుండెను. భారత శాసనసభగూడ బహిష్కారమును నిశ్చయించెను. కమిషనువారి కగు ఖర్చులను గూడ నిరాకరించి యుండెను. దురదృష్టవశమున, శాసనసభా జీవితమును పెంచు విషయమున ఎట్టినిశ్చయము గావించుటకు వీలుపడకబోయెను.

కలకత్తా కాంగ్రెసు సభవారు సంవత్సరాంతమున సైమను కమిషను రిపోర్టు గూర్చి గాక, స్వరాజ్య సంపాదనము గూర్చి తగిన చర్యల ననలంబించ నిశ్చయించిరి. ఇట్టి స్థితిలో సైమను కమిషనువారి రిపోర్టుతేసెదరని, దేశ మెదురు జూచుచుండు నని, రాజప్రతినిధిగారు సూచించుట సరిగాదు. సైమను కమిషనువారు అభివేళ స్వాతంత్ర్యమును పిశాచుజేసెదరని, ఏదను ఏదను జూచుటలేదు. సైమను కమిషను సూచనలు ప్రజాశయముగకు చాలవరకు కొరవడునని తెలుపవక్కరలేదు. శుదకు రాష్ట్రములలో నయినను స్వారి పాలనమును ప్రవేశపెట్టెదరను నాశ కేకము గనుపించదు. అందుచే, శాసనసభాజీవితమును పెంచుటకు రాజప్రతినిధిగారు తెలిపిన హేతువు లెంత నిస్సారములో కనుగొనవచ్చును. నెహ్రూగారు తెలిపినటుల, హిందూదేశము గోరిన స్వరాజ్యవిధానము చేకూరవలయునా, లేక వెలుపలివారు చొప్పించిన విధానము లభింపవలయునా అను ప్రశ్నకు కాంగ్రెసు మహాసభ నిశ్చయమగుజవా బిచ్చినది. ఇంతియగాక సైమను సంస్కరణలు అమలులోనికి వచ్చినెమ్మట, ఎన్నికలను జరుపవలయునని, తమను పలువురు గోరినటుల, రాజప్రతినిధిగారు ప్రచురించిరి. ఈ విషయమై తా మెట్టినిశ్చయమునకు రాలేదని, వారు చాటిరి.

ఈ విషయముగ నిర్ణయము జరుగునెడల, ఎన్నికలలో సైమను సంస్కరణములు చర్చనీయాంశములుగ నుండజాలవు. ఇవి ముందే స్థిరపడుట తటస్థించును. కడచిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము వారు ఈ విషయమునుగూర్చి నిర్ణయము గావించుటకు వీలు లేకబోయెను. రాజప్రతినిధి, పతేలుగార్ల జవాబులు వచ్చినెమ్మట, వర్కింగుకమిటీవారు నిర్ణయము గావించ తీర్మానింపబడెను. ఈ తీర్మానము ప్రకారము వర్కింగుకమిటీవారు గూడి నిర్ణయించినటుల, నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి. ఈనిర్ణయ మేమి? ఇకమీద కేంద్ర శాసనసభలకును, రాష్ట్రీయ శాసనసభలకును కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు హాజరు గాగూడదనియు, బెంగాలు అస్సాము శాసనసభల కెన్నికొనబడు నూతన శాసనసభ్యులు తమ పేర్లను జేర్పించుకొను నిమిత్తము ఒక్కసభకు మాత్రము హాజరు గావచ్చు ననియు, తీర్మానింపబడెను. ఈ తీర్మానమొంతవర కుపయోగకరమో తెలుప వీలులేదు. తమ అసమ్మతిని తెలుపుట కిది యొకసాధనమయినను, సభ్యులు రాజీనామానిచ్చి తిరిగి ఎన్నికలు జరుగునటుల బలవంతపెట్టుచో, రాజప్రతినిధిగారి నిర్ణయము నిష్ఫలమగును. కాంగ్రెసు సభ్యులకు విజయము ధ్రువమగును. ఇంతియగాక బెంగాలు అస్సాం శాసనసభలలో ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును పునరుద్ధరించు ప్రయత్నమును అరికట్టుటకు, కాంగ్రెసు సభ్యులు హాజరగుటయవసరమగును. లేనియెడల, మిగిలిన సభ్యుల సహాయముతో ముత్రివర్గమును కొనసాగింప

వీలగును. కొన్ని మినహాయింపుల గావించుటవలన, అసలు సూత్రమునకు భంగముకలుగునని భయమగుచున్నది. ఏదియెటులున్నను, కాంగ్రెసు సంఘ నిర్ణయమును శిరసావహించుట, తత్పక్ష సభ్యుల విధియ నుటకు సంబంధియములేదు. శాసనసభలలోని కాంగ్రెసు సభ్యులందరును యావత్కాలమును కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును కొనసాగింప వినియోగింపవలె నను రెండవ తీర్మానము చాల నుపయోగకర మయినదని చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసు సభ్యు లటుల గావించెదరా? గాంధీ మహాత్ము డిటీవల ముచ్చటించుచు, శాసనసభలలో కాంగ్రెసు పక్షమున బ్రవేశించువారు వోట్ల నిమిత్తము నిర్మాణకార్యక్రమమును ముందుకు బెట్టుచున్నను, ఒక్కమార్లు ప్రవేశింపనేమిట్టుట, ఆ విషయముగూర్చి శ్రద్ధ సహించుటలేదని సూచించెను. ఇటులనే స్థానికసంఘములలో ప్రవేశించు వారుగూడ ఈ సంగతిని మరచుచున్నారు. శాసనసభలకును, నిర్మాణ కార్యక్రమమునకును పొత్తు గుదురదను సభిప్రాయము రానురాను బలపడుచున్నది. శాసనసభలకు వెలుపల జేయు కార్యక్రమమువలననే, స్వరాజ్యసిద్ధి సుసాధ్యమగును. శాసనసభలలో నెంతకాలము గడవినను, స్వరాజ్యమునకు మార్గ మేర్పడదు. ఆయా విషయముల గూర్చి కాంగ్రెసు పక్షాభిప్రాయము వ్యక్తపడుటకు మాత్రము శాసనసభ లక్కరకు పచ్చుచున్నది. అందుచే ఇకనయినను, కాంగ్రెసు పక్ష ప్రతినిధులు విదేశవ ప్రబహిష్కారము మున్నగు నిర్మాణకార్యక్రమాంశములను నిర్వహించుటకు యావచ్చుకీని వినియోగించుచో, దేశమునకు మహాపకారము నలుపగలరు. నిర్మాణకార్యక్రమమువలన నెట్టిలాభము గలదో, బాబ్డోలీ చరిత్ర తేటపరచినది. కాంగ్రెసువర్కింగుకమిటీవారు చేసినతీర్మానము పవిత్రాశయముగ మాత్రము నిలిచియుండక, ఆచరణలోనికి వచ్చుచో, ఎనలేనిలాభముగలుగును. రాజప్రతినిధిగారిచర్యకుచెప్పదగినజవాబు, నిర్మాణకార్యక్రమమును పట్టుదలతో కొనసాగించి, స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుట దస్స పేరుగాదు. స్వరాజ్యము లభింపనంత వరకు, ఇట్టి అవమానవరంఠ లన్నియైనను తటస్థించుచునేయుండును. ఇవి తటస్థించినపుడెల్ల ఆగ్రహముజెందిగాని, నగచిగాని ప్రమోజన ముండదు. ఇయ్యవి స్వరాజ్యసంపాదనాదీక్షను బలపరచునేని, వీనివలనగూడ పరోక్షమున మేలేగలుగును. కాంగ్రెసుసంఘములను వెంటనే బలపరుపవలయును. వీనియందు సభ్యుల సభికసంఖ్యలతో జేర్పవలయును. దీనితోబాటు నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహింపవలయును. కడపటిసూచనను గాంధీమహాత్ముడే కలకత్తా కాంగ్రెసుసభలో నిరూపించియుండెను. మొదటి సూచనను బాంబాయి కాంగ్రెసుసంఘసభలో మహాత్ము డిటీవల నిరూపించియుండెను. ఈరెండును అవశ్యకర్తవ్యము లనుటకు సందియములేదు. మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద, కాంగ్రెసుసభ్యు లీరెండు అంశములను శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, రాబోవు సంవత్సరమున సైమను సంస్కరణములకొర కెదురు జూడవలసిన యవసరము దప్పి, ప్రజలు స్వరాజ్యానందము ననుభవించు స్థితి యరుదెంచును. పండిత నెహ్రూగారి ప్రకటనము దేశనిశ్చయమును బలపరచుగాక యని కోరెదము.

దేవాంగమహాజనసభ

నేటిదినము పిట్టి కుమారస్వామిశ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షత క్రింద, ద్వితీయ దేవాంగ మహాజనసభ కోయంబత్తూరులో గూడినది. పాఠశాలిక ప్రదర్శనమును, రా. సా. మిడదల హంపయ్యగారు ప్రారంభించిరి. నిన్నటిదినము డాక్టరు పుట్టన్నగారి అధ్యక్షత క్రింద యువజన మహాసభ గూడెను. అన్ని మండలములలోను వ్యవసాయమునకు బిమ్మట, నేతయే జనసామాన్యమునకు ప్రధాన వృత్తిగ నున్నది. నేతవృత్తి నవలంబించువారిలో దేవాంగులే ముఖ్యులగుటకు నందియములేదు. వీరు కద్దరు వస్త్రములను తమ మగ్గములపై తయారు చేయ నిశ్చయించుచో, విదేశవస్త్ర బహిష్కార మునకు ఎనిలేని మేలు నలుప గలుగుదురు. ప్రతి వారును కద్దరును ధరింప బూనుకొనుటయు, విదేశ వస్త్ర వ్యాపారులు క్రొత్త ఆర్థరులను బంపుకుండ కద్దరు వస్త్రములనే అమ్ముటకును, నేత పనివారలు కద్దరు వస్త్రములనే నేయుటకును బూనుకొనుచో, విదేశవస్త్రపరిత్యాగము సులభసాధ్యమగును. పిట్టి కుమారస్వామిశ్రేష్ఠిగారు దేవాంగకులము వారికి కొన్ని అనుకూలమగు సలహాలను గావించిరి. విద్యా వ్యాప్తికై పాటుబడవలయుననియు, ప్రీవిద్యయన సరమనియు, నేతపరిశ్రమయందు అభివృద్ధికర మగు మార్గముల నవలంబింప వలయుననియు, అంతఃశాఖా సమ్మేళనము జరుగవలయు ననియు, శుభా శుభకార్యములలో అఙ్గమిత వ్యయమును మానుకొనవలయు ననియు, కుమారస్వామిశ్రేష్ఠి గారు చేసినహితపు లాభకర మయినను, కద్దరును గూర్చి వీరు సరియగు హితపును గావించనందులకు చింతించెదము. ఖద్దరువెల యధిక మయినను, దాని సంగీకరింపవలయునని వీరుచెప్పినను, నాణ్యపు సరకులు నేయువారిని ఖద్దరును నేయునట్లు చేయ రాదని, వీరు బోధించిరి. నాణ్యమగు చేతినూలు వడకబడుచున్నది. రానురాను ఇట్టి నూలు అధికముగ తయారు గాగలదు. నాణ్యపు విదేశపునూలు బట్టలనుతయారుచేయువారు, నాణ్యపు దేశీయనూలు బట్టల నేల తయారుజేయరాదో తెలియదు. పూర్వ కాలమున యూరపునంతను దిగ్భ్రమ జెందించునంతటి నన్నని బట్టలను డక్కాలో తయారుజేసియుండిరి. అట్టి వైపుణ్యమును మరల బడయుటకు వీల్లే గలవు. దేశీయవస్త్రనిర్మాణమునకు అన్ని కులములవారును శక్తివంచనలేక తోడ్పడవలయును. అందరకన్నను, దేవాంగకులమున కవకాశము లెక్కువ గలవనుటకు నందియములేదు. ఆంధ్రదేశ మిపుడు నన్నని వస్త్రములను తయారుజేయుచు, ఇతర రాష్ట్రములకు బంపుచున్నది. ఆంధ్రదేశపు దేవాంగులు, ఈ విషయమున ప్రసిద్ధి బడయవచ్చును. ఇట్టి నాగరికకాలమునందు మిల్లు సరకులను వదలి చేతి సరకుల గోరుట, అభివృద్ధిని విడిచి వెనుకంజునైచుటయని, అధ్యక్షులు దెలిపిన యభిప్రాయములతో పలువురేకీభవింప జాలరు. చేతిమగ్గములు, మిల్లుసరకులతో పోటీజేయగలవని రుజువయినటుల, ప్రభుత్వపు నేత నిపుణు లిటీవల చాటియుండిరి. మిల్లుపరిశ్రమలు ఏ కొలదిమంది యైశ్వర్యమునో పెంపుజేయగలవు. జన సామాన్యోద్ధరణ కుపకరింప జాలవు. బాంబాయి

మిల్లులలో జరుగుచున్న సమ్మెకట్టలజూడ, మిల్లు పరిశ్రమల విషయమున నిరాశ జనింపకమానదు. రాటుమును, మగ్గమును, ఎల్లరకును ఉపకరించి, దేశదారిద్ర్యనివారణకును పారిశ్రామికుల స్వేచ్ఛకును తోడ్పడు ననియు నిశ్చయముగ జెప్పవచ్చును. కద్దరువలన హిందూదేశమునకు ముక్తి గలుగునను విషయమును అధ్యక్షులు నమ్ముటలేదు. కాని, జనసామాన్య కుపకరించు పరిశ్రమవలన వారి ఆర్థికస్థితి చక్కబడుచో, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముగూడ సులభముగ లభించునని నమ్ముట కష్టయాటంక ముండజాలదు. మద్యపానమును చట్టముద్వారా నిషేధింప వీలులేదని అధ్యక్షులు దెలిపెడి యభిప్రాయము, ఆధునికాభిప్రాయమున కనుగుణముగ లేనది. దేవాంగమహాజనులు తమసంఘమునందలి దురాచారములను తొలగించుకొని, తమ కవలీలయగు కద్దరు ఉత్పత్తికి దోడ్పడుచో, తమకును ఒరులకును మేలునలుపగలరనుట నిశ్చయము. పారిశ్రామికప్రదర్శనమును ప్రారంభించిన రా. సా. మిడతల హంపయ్యగారి యుపన్యాసము, భావగర్భితమై విశాలాశయభరితమై యుష్మచున్నది. వేదములంద, తంతువాయవిద్య ఎటుల వివరింపబడెనో, వీరు సూచించిరి. తంతువాయకర్మకు కార్పాస సూత్రములు గలవనియు, ఈ పవిత్రకర్మను విడనాడవలదనియు, వీరు ఎచ్చరించిరి. వీరి ఎచ్చరిక సఫలమగుచో, దేవాంగ-మహాజనులు దేశమునందత్తున్నతస్థానము బడసెద రనుటకు నందియములేదు.

సర్ ఉమర్ హయత్ ఖానుగారి మాతనోద్యోగము హిందూదేశమునందు వింత లెన్ని యైనను కలుగుచున్నవి. సహకారవాదులకు పారితోషికము లధికముగ లభించుచున్నది. సర్ ఉమర్ హయత్ ఖానుగారు, ప్రజాశయములను ఏవగించి, మిలిటరీ జాతిని తదితరజాతులనుండి వేరుజేసి, వారికి ఎట్టి లాభముల నయినను కట్టిపెట్టవలయుననియు, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చునెడల యూరజాతులు సహింప వనియు, పిరికిజాతుల ప్రాబల్యమును భరింపవనియు, తరుచుగ భయపెట్టుచుండును. యూరపియను అధికారులలో నయినను, వీరియంత ప్రజాశయ విరుద్ధాభిప్రాయములు గలవారుండరు. శాసనసభలో వీరు గావించు ప్రసంగములు నవ్వు పుట్టించుటకు మాత్రము తోడ్పడుచుండును. మార్నింగు పోస్టు పత్రికాభిప్రాయములు, వీరి యభిప్రాయములతో తులదూగునని చెప్పవచ్చును. ఇట్టివారిని, ఇండియా మంత్రి కాన్సిలులో సభ్యునిగ నియమించినటుల, ప్రభుత్వ ప్రకటనము చెలుపుచున్నది. హిందూదేశమునంతను వెదకినను, సర్ ఉమర్ గారివంటి అర్హు లింకొకరు లభింపకబోయిరి గాబోలు. వీరు యిండియామంత్రిసభలో జేరి, హిందూదేశపాలనముగూర్చి సలహానిచ్చుచో, పరిస్థితు లెటులుండునో తెలుపనక్కరలేదు. కన్నర్యేటీపు ఇండియామంత్రిలగు పీలు ప్రభువుగారు, తమ స్థానమునుండి వెడలిపోవుచు, నిట్టి గడ్డకట్టిన ప్రజాశయవిరోధిని ఏరికొనిరి. సర్ ఉమర్ గారి నియామకము జూచిన, హిందూదేశము పైమనుకమిచును సిఫార్సులద్వారా ఎట్టి సంస్కరణములను బడయనున్నదో సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

బచ్చాసాకోగారి పగ
అమనుల్లాగారు ఆస్థానిస్థానమునుండి వెడలిపోవుటచే, తన విరోధులనందరను రూపుమాపుటకు, బచ్చాసాకోగారు తలపెట్టినటుల దోచుచున్నది. నాదరుఖానుగారు మహమ్మదీయమతవిరోధి యనియు, రాజద్రోహి యనియు, వీరిని పట్టి తెచ్చుచో నలునది నేల రూపాయిలను, చంపివైచితల మాత్రము తెచ్చుచో ముప్పదివేలరూపాయిలను బహుమానమిచ్చెననియు బచ్చాసాకోగారు ప్రకటించిరట. వీరిసోదరులనుగూడ బ్రతికియుండగగాని, శవరూపముగగాని దెచ్చినవారికి బచ్చాసాకోగారు షదివేలరూపాయిల నిచ్చెదరట. ఇట్టి ప్రకటనలు, బచ్చాసాకోగారి అధికారమును బలపరచుటకుమారుగ, ప్రజలలో హితబుట్టించుటకే తోడ్పడగలవు.

లేబరుపక్షవిజయము
ఇంతవరకు దెలిసిన ఎన్నికల ఫలితము జూచిన ఇంగ్లండులో, లేబరుపక్షవిజయము నిశ్చయమని తలంపవచ్చును. కన్సర్వేటివులు వెక్కుప్థానములను కోల్పోయిరి. వీరికి నూతనముగ లభించిన స్థానము లత్యల్పము. లేబరుపక్షమువారికి నూతనస్థానము లధికముగ లభించుచున్నది. తాము కార్యములనే జేసెదముగాని వాగ్దానములను జేయమని, బాట్లు వినుగారు పంపిన సందేశము, వోటరులను ప్రోద్బలపరుపజాలకబోయెను. ఏలనన, వాగ్దానమే లేనపుడు, విశాలాశయమే లేనపుడు, కన్సర్వేటివులు ఘన కార్యముల నెటుల సాధింప గల్గుదురు? కన్సర్వేటివుల వోటమికి చింతపడువా రెవరుండజాలరు.

యూరపియనుల పంతము
కోస్తా వ్యాపారము బోలు చట్టములను శాసనసభలు నిర్మించుటకు హక్కు లేకుండ జేయవలయునని, బెంగాలు బాంబాయియూరపియను వర్తకులు పైమను కమిషనువాని గోరియుండిరి. వీరు చేసిన ప్రతిపాదనలను, ప్రీమెస్సు ప్రచురించుచున్నది. హిందూదేశము తన బాగును తాను పెంచుకొనగూడదనియు, నూతనసంస్కరణములక్రిందయిష్టుడున్న హక్కుగూడ తొలగిపోవలయు ననియు, యూరపియను వర్తకులు గోరుచున్నారు. వీరికి స్వలాభముతో దప్ప హిందూదేశలాభముతో బనిలేదని నిశ్చయమగుచున్నది. భారతదేశాభ్యుదయమునకు వీరితోడ్పాటు చేకూరుననుట కలలోనివార్త.

రాజగారి ఆరోగ్యము
రాజగారికి జబ్బు పూర్తిగ గుదిరి, వారు పరిపాలన వ్యవహారములను స్వయముగ నిర్వహించెద రని ఎదురుజూచుచున్న సమయములో, వారికి తిరిగి జ్వరము తగులుట, శోచనీయము. సార్వభౌమునకు మరికొంతకాలము బాగ్నారు బోలు సముద్రతీరప్రదేశమునందు విశ్రాంతి యవసరమని తోచును. వైద్యులనిర్ణయ మెటులుండునో దెలియదు. సార్వభౌములు త్వరలో కోల్పోందురని నమ్మెదము.

మద్రాసు యువజనసమితి:—మద్యపాన నిషేధముగూర్చి కేపు (2-6-29) సాయంకాలము- 6 గంటల మైలాపూరులో తిరుపపల్లవరు కుప్పమనోద్ద బహిరంగోపన్యాసముల గొనగెదరు. మేజికులాంతరు చిత్రపటములను ప్రదర్శింతురు.

యోగవ్యాసము కళాశాల వాణికోత్సవము

దేశోదారక కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన కలెట హైస్కూలులో పై కళాశాల ప్రథమ వాణికోత్సవము 31 తేదీ ఉదయము జరిగెను. కళాశాలాధిపతులు గ్రాఫ్ నరులు, రామజోగరావుగారు పంతులుగారి కుడివైపున కూర్చున్నారు. (ప్రె. పో. వీ.)

మదరాసు ట్రామ్వే కంపెనీ నౌఖరుల సభ, డా॥ సి. నటేశ దమో

ల్యూరుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.

(ప్రె. పో. వీ.)

విదేశవార్తలు

బ్రిటిషు పార్లమెంటు

ఎన్నికలు

కార్మికపక్షమువారి

యంభండ విజయము

నగ్నీ, మే 31:-

1 గంటకు

కార్మికపక్షము	140
కన్సర్వేటివులు	91
లిబరల్స్	16
ఇండిపెండెంట్స్	4

కార్మికపక్షమువారు 66 స్థానములను 7 ల్నిర్జి. లిబరల్స్ 10, కన్సర్వేటివులు 2 స్థానములను నెల్పుకొనిరి.

కన్సర్వేటివులు 65, కార్మికము 3, లిబరల్స్ 11, ఇతర స్థానములను గోల్పోయిరి.

కార్మికసంఘటికీలు మెయిల్లండుగారు ఓడిపోయిరి.

సకలత్యేగాగారు ఓడిపోయిరి.

సెవెన్టీ చాంబర్లను, కర్నలు అమెరీ, సర్ ఫీలిప్ కన్లిపు లిప్టరు, సర్ విలియంజోయిన్స్కా హిక్కుగార్లును, కన్సర్వేటివులలో ఎన్నుకొనబడిరి.

కార్మికసభ్యులలో సర్ హెన్రీస్టెన్సురు, ఆర్థుగుపోస్టుం వీ, వెటర్నరు, వ్యాక్ ఏంజెలు, బార్న్ ల్యాన్సుబరీ, ఎలీసు ఇల్లిక్స్ న్యకన్య, పెర్వికూలెస్సు, సర్ చార్లస్ ట్రివిలిను కర్నలు చెడ్డెడి టాంసా, సర్ ఓస్వాల్డు మాస్టీ, మానక లాకెస్సుకన్య, డాక్టరు ఎడిసన్ గార్లు ఎన్నుకొనబడిరి.

31 తేదీ రాత్రి 8-15 గంటలకు

కన్సర్వేటివులు	245
కార్మికపక్షము	286
లిబరల్స్	49
ఇండిపెండెంట్స్	7

సర్ జాన్ నైమెగారు గెలుచుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 31:- సర్ జాన్ నైమెగారికి 22039

ఓట్లులు వచ్చినవి. మిగిలు వెటెనాలయందున్న స్థానము ఉస్మా నీగారికి 212 ఓట్లులు మాత్రమే వచ్చినవి.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 31:- కార్మికపక్ష విజయమును గూర్చి బ్రిటిషు పత్రిక లిట్లు చెబుచున్నది:- ఎన్నికలలో కార్మిక పక్షమువారు కలిపిన రనుకొన్నను, మొదటి ఫలితములనుబట్టి దేనిని నిర్ణయించరాదు. స్వలాభములు, అసూయత, న్యక్తుల నా వహించుటచే ప్రతిపక్ష సోషలిస్టు పక్షమువారు సహకారము సల్పుటకు అవాంతరము గల్గెనని డెయిలీ మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మెయిలు పత్రిక ఇట్లు చెబుచున్నది:- బ్రిటిషు ఎన్నికలను, గషియా, తూర్పు ఆఫ్రికా ఈజిప్టుదేశములు కనిపెట్టి జూచుచున్నది. ఇండియాలో ఉత్తరమున పిహారునుండి దక్షిణమున మద్రాసునకగు బ్రిటిషు ఎన్నికలు ఎట్లు పరిణమించునో యని ఎదురుజూచుచున్నారు. బ్రిటిషు ఎన్నికలలో ఎదురెచ్చినను బ్రిటును సంబంధముతో మార్కెట్టియు యుండదు. బ్రిటులో జనుపక్షముల వారికన్న తగవులుగాని భిన్నా భిప్రాయములుగాని బ్రిటును సంబంధించినవేగాని ఇతరదేశముల విషయమై గాను సాగ్రాజ్య విషయములు, సాగ్రాజ్య విధానమునుగూర్చి అంగరి యభిప్రాయము ఒకటియే, అన్ని పక్షములవారును ఏకాభిప్రాయముతో నున్నారు.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక ఇట్లు వాహినుచున్నది:- 1925 లో కార్మిక పరిపాలనను స్వంపమైనది. వారు 7 ల్నినను తేనున్న సోషలిస్టులు రుసుధోరణిని మార్చుకొనుట తప్పని సరియగును.

రీజెన్సీ కవున్సిలు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 31:- రాజగారికి మరల అస్పష్టంగా యుండుటచే రీజెన్సీ కవున్సిలును మరల నియమించవలసినదెచ్చెను. కాని ఈ సభవారికి సభానామాశ్చరి రాజీనామా నందుకొనట కధికార మున్నదా యనుప్రశ్న బదులుదేరెను. ఒకవేళ బాల్టివుసుగా రోడిపోయినను బాల్టివుసుగాడు జూను 25 తేదీ వరకు అధికారములో యుండవచ్చును. యువరాజును రీజెన్సీ కవున్సిలు కధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనునటుల జేయు వరకు అధికారమును వహించుట, కధికారమున్నది.

రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారు వ్యాంకోవరు కేసనపుడు అచట సిక్కులు అఖండ స్వాగతమొనర్చి సత్కరించిరి.

శాస్త్రోముగా తయారైన బోధధములు శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదవైద్యాలయము, తిరువతిలో దొరకును. ధరల జాబితా ఉచితముగా పంపబడును.

ఈ దిగువ అడ్రెసుకు వ్రాయుడు:-

ప్రధానోపాధ్యాయుడు,

యన్. వి. యన్. కాలేజి, తిరువతి.

తాడేల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు

గ్రామపునర్నిర్మాణపు తరగతులు

పరపతిసంఘములనుగూర్చి మువ్వనగిరి.

22-5-29 వి. వెంకట సుబ్బయ్యగారు వి. ఎ. మద్రాసు. కె. యల్. నరసింహంగారు వి. ఎ. వి. యల్. మద్రాసు. నరసింహదేవర కామేశ్వరరావుగారు, ఆలనూరు.

త్రాగుడును గూర్చి

గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారు వి. ఎ. (గంజం)

తైబ్రలీను గూర్చి

23-5-29 నూరి వెంకటనరసింహశాస్త్రిగారు వి. ఎ. ప్లీడరు, బెజవాడ.

గ్రామపంచాయితీలను వర్తకము

భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు వి. ఎ. ప్లీడరు, తాడేపల్లిగూడెం.

ప్రభుమచిత్త

డాక్టరు తేతలి సత్యనారాయణగారు, తాడేపల్లిగూడెం.

తైబ్రలీను గూర్చి

24-5-29 నూరి వెంకటనరసింహశాస్త్రిగారు.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు.

ప్రభుమచిత్త

డాక్టరు తేతలి సత్యనారాయణగారు.

ఉపన్యాసముసంకల్పిధానం

25-5-29 భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు.

భీమానుగూర్చి

యట్టుమిల్లి మంగయ్యగారు వి. ఎ. వి. యల్. పెక్రటరీ ఆంధ్ర ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ బందరు.

గ్రామ పునర్నిర్మాణ- త్రాగుడునుగూర్చి

చెటుకువాడ వేంకటనరసింహం పంతులుగారు, బందరు.

ప్రభుమచిత్త

25-5-29 డాక్టరు తేతలి సత్యనారాయణగారు.

భీమానుగూర్చి

26-5-29 యట్టుమిల్లి మంగయ్యగారు.

గృహపరిశ్రమములు, భీమానుగూర్చి

చెటుకువాడ వెంకట నరసింహం పంతులుగారు.

ప్రభుమచిత్త

డాక్టరు తేతలి సత్యనారాయణగారు.

గ్రామపంచాయితీలనుగూర్చి

27-5-29 భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు.

సంఘ సంస్కరణనుగూర్చి

చెరుకువాడ వెంకటనరసింహం పంతులుగారు.

యుద్ధములలోని అనుభవములు

డాక్టరు నజీరు అహమ్మద్ గారు, తాడేపల్లిగూడెం.

ఉపన్యాసము లొసంగిరి

జూను 4 వ తేదీవరకు యింకను యీతరగతులు జరుపబడును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

డాక్టరు|| చిలకమర్తి

లక్ష్మీనరసింహంగారు

సుప్రసిద్ధ కవులకు వీరికి ఆంధ్రభారతీర్థవారు యీ వారమున జరిగిన పబ్లికప్రవాచనము నందు ఆగస్టాక్టరు విరుదాసంగిరి. (ఎస్. వి. ఎ.)

హైదరిగారు

సింహళమునందు ఇంకిగా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి, భారతీయ వ్యవసాయ పరిశోధన సంఘ కాన్యవర్మక ప్రభుత్వము వారు నియమించిరి. (పె. ఫో. బీ.)

డి|| బ|| ఎం. బాలసుందరం నాయుడుగారు మదరాసు హాగ్గరు పబ్లికప్రవాచనకు తోడ్పడే రక సంఘము వారి ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడిరి. (పె. ఫో. బీ.)

కృష్ణమూర్తిగారు

మదరాసు పశువైద్య కళాశాల ప్రిన్సిపాలుగ నియమింపబడిరి. (పె. ఫో. బీ.)

కీ|| శే|| అయ్యగారి రామచంద్రరావుగారు బరంపురంలోని కల్లెకోట కళాశాల ప్రిన్సిపాలు 58 వ ఏట కాలధర్మము నొందిరి. (పె. ఫో. బీ.)

శంబుచెట్టిగారి కుమార్తె

ఫీజేబి వాద్యమునందు ఎక్కువ కృషి చేయుటకు పాఠిని నగరమునకు బోయెను. లండనులోని గానకళ కేంద్ర ప్రిన్సిపల్ కాలేజీయందు ఫెలోషిపు బహు సేను. మైసూరు మహారాజుగారి హుజూరు కార్యవర్గ తిరుచెట్టిగారి కుమార్తె. (ఫి. ఎస్. ఎ.)

ఎక్. ఎం. జోషిగారు కార్మిక విచారణ సంఘసభ్యులు (పె. ఫో. బీ.)

సువర్ణపతక మను ఆపరాధ పరిశోధక నవల

గ్రంథకర్త శ్రీయుత పెమ్మరాజు లక్ష్మీ నరసింహముగారు, రామారావుపేట, కాకినాడ

ఈ నవలను కృష్ణజ్యోతిలో నందుకొంటిమి. ఇది శ్రీరామ విలాస గ్రంథముల 58 వ మకుడుముగా శ్రీ చెలికాని సూర్య రావుగారిచే ప్రచురింపబడెను. ఇందులి యితివృత్తము ఆంధ్ర దేశమునకు సంబంధించినది. పోకడలు కడు చమత్కారముగా నున్నవి. ఫలితము చుష్టశిక్షణమును స్ఫురమునవై కళ్యాణముతో నంత మనుటచే దీనికి మరింతశోభ కలిగినది. తైలి చాల లలితముగా నున్నది. దీనివెల 0-12-0 లు. ఇందు 182 పేజీలును 21 ప్రకరణములును కలవు. నొంగల నాయకురాలను పన్నిని మాయలనారితమును ఆపరాధపరిశోధకగ్రాణి యగు గోపాల రావు సామర్థ్యమును చక్కగా వివరింపబడెను.

రాయలు కార్మికవిచారణసంఘము

గా|| వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు రాయలుకార్మికసంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. (పె. ఫో. బీ.)

జి. డి. బిల్లాగారు ఎం. ఎక్. ఎ. కార్మికవిచారణసంఘసభ్యులు (ఎస్. ఇ. ఎ.)

సర్ విక్టరు సాసూనుగారు కార్మిక విచారణ సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి (ఫి. ఎస్. ఎ.)

1929-వ సంవత్సరం జూలై 4-వ రేదీ మంగళ వారము రాత్రి 8 గంటలకు మద్రాసు శ్రీ కండస్వామి దేవాలయములో శ్రువ్వనాగనాటన ఉయ్యాల నేనయును కోలాట కచ్చెరి కాలక్షేపమును జరుపబడును.

జి. ఆర్. దక్షిణామూర్తిశెట్టి.

భగవద్భక్తుల జీవితచరిత్రలు

ప్రొద్దుటూరు వెంకటరమణరావుగారు

మార్కరావుపేట, కాకినాడ

ప్రస్తుతము కడపజిల్లా రిజిస్ట్రారుగారి పున్న శ్రీయుత ప్రొద్దుటూరు నరసింగరావు పంతులుగారిచే సంగ్రహముగా వ్రాయబడిన యీ అయిదు గ్రంథములను కృతజ్ఞతతో నందు కొంటిమి.

పురందర వాసుల చరిత్ర:—పురందరవాసులు లను పేర కన్నడభాషలో వీరు వేలకొలది పాఠికీర్తనలను వ్రాసిన మహానుభావులు. కోవిళ్ళయై యుండి పారిశ్రేణి చలన సర్వమును త్యజించి పంచవిక్రమనకేసి పాండురంగవిఘ్నని నేవించి ధన్యుడైన మహాభక్తులు. 18 పేజీలు.

జగన్నాథదాసుల చరిత్ర:—వీరుగూడ కన్నడభాషలో చాల పాఠికీర్తనలను వ్రాసియుండుటయే గాక పారికథా మృతసార మను గొప్పగ్రంథమును గూడ కన్నడభాషలో వ్రాసిరి. వీరి రంగిగారుగూడ గొప్పభక్తులు. వీరు గొప్పపండితులు. 6 పేజీలు.

3. కనకదాసుల చరిత్ర:—వీరు కురుబుల గొల్లజాతియందు జీవించినవారైనను పూర్వజన్మ పుణ్య విశేషమున శ్రీమద్భాగవత చార్యుల వారి సిద్ధాంతమును గ్రహించి ధన్యుడైన మహాభక్తులు. వీరుగూడ కన్నడభాషలో చాల కీర్తనలను వ్రాసిరి. వీరు శ్రీవ్యాసరాయ భగవత్పదాచార్యులవారి ఆనుగ్రహమునకు పాత్రులై వారివలన మద్రాసు గ్రామము బడసిరి. ఉడిపిలో కృష్ణదేవుని ఆలయమున నిపుడు గూడ కనకనిదెడ్డి యనునది వీరికి స్మారక చిహ్నముగా నున్నది. 11 పేజీలు.

శ్రీ జయతీర్థ భగవత్పదాచార్యులవారు, తేక టీకాచార్యులవారు:—వీరు శ్రీమద్భాగవత చార్యులవారి శిష్యులరంపరలో నొకరు. వీరు గొప్ప కుటుంబమున జనించి మహాభాగముల ననుభవించుచు నిండు యానముననే శ్రేయోజ్ఞతీర్థ భగవత్పదాచార్యుల వారి అనుగ్రహమునకు పాత్రులై తత్తలిదండ్రులను యిరువురు భార్యలను నకలసంపదలను వ్యజించి, సన్యసించి శ్రీస్వాములవారి కడ మధ్యశాస్త్రము నభ్యసించి, వారు సిద్ధిబొందిన పిమ్మట ఆపీకమున కాధిపత్యము నహించిరి. శ్రీమద్భాగవత చారులచించిన గ్రంథముల కన్నిటికిని వీరు టీకలను వ్రాసిరి. గాననే వీరికి టీకాచార్యులవారు ను సార్థక నామధేయము కలిగినది. వీరు రచించిన గ్రంథములన్నిటిలోను న్యాయసూత్ర యను గ్రంథము శ్రేష్ఠతమము. మధ్యశాస్త్రమును చదువగోరువారందరును శ్రీమద్భాగవత చారు వ్రాసిన భాష్యములను వానికి శ్రీ జయతీర్థులు వ్రాసిన టీకలను వానికి శ్రీ రాఘవేంద్రులు వ్రాసిన టీప్పణులను ముఖ్యముగా చదివెదరుగాన, న్యూనాంప్రదాయమున శ్రీమద్భాగవత చారు ఆనంతరము జయతీర్థులు రాఘవేంద్రులను పరమపూజ్యులైరి. వీరి బృందానము కాగితీతీరమున మళఖళిలో నున్నది. చాల మంది భక్తులిటు కేసి వీరి నేనచేసి కృతార్థులగుచున్నారు. 10 పేజీలు.

బహ్లారి మండలమున పవిత్రస్థములు:—కస్నాపురము, చిప్పగిరి, హంపి, కడ్లబావి, హర్పనహల్లి, గుకాసాగరం, ఆదవాని, హరిశేట్ల, హత్తిబెగల్లు, వేప్పకల్లు అనుపుణ్యక్షేత్రములనుగూర్చియు; ఆమండలమునగల రఘునందనతీర్థ నరహరితీర్థ పద్మనాభతీర్థ, కపింద్రతీర్థ, హగేశతీర్థ, వ్యాసరాయ రఘువర్యతీర్థ, సుధీంద్రతీర్థ, శ్రీనివాసతీర్థ, శ్రీరామచంద్రతీర్థముల వార్త యొక్కయు, గోవిందవంశయు అనుభక్తులయొక్కయు, మరి పెక్కు మంది మహానీయులయొక్కయు బృందానములను గూర్చియునిందు వివరింపబడెను. 81 పేజీలు.

కావలెను

ది జనరలు అస్యూరెన్సు సొసైటీ

లిమిటెడ్ను అనంతపూరు. కడపజిల్లాలోని అన్ని తాలూకాలకు సహా ఏజంట్లుగావలెను. శక్తిసామర్థ్యము ననుసరించి ఏర్పాట్లు చేయబడును.

వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

జె. సుబ్బారెడ్డి, చీఫ్ ఏజంటు,

తాడిపత్రి, అనంతపూరుజిల్లా.

ట్రాపికల్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్ (డిల్లీ)

యొక్క

జగత్ విఖ్యాతిని మీరు వినియుంటిరా?

మొదట నత్సరములోనే రు 24 లక్షలకు పాలనీలను పూర్తిచేసినది.

అనుభవ శాలురైన ఏ జెంటు కావలెను.

ప్రాప్ వెక్టర్, మరతుల నిమిత్తం మద్రాసు ప్రతినిధి.

121 ఆర్టీనియన్ వీధి మద్రాసు.

అని వ్రాయుడు.

హానిలేకుండ చేసుకొనుడు!
ఎల్లప్పుడును పట్టుదలతో
రాబిన్సన్స్ 'పేటెంట్' బార్లీనే
ఉపయోగింపుడు

ROBINSON'S 'patent' BARLEY

చైతన్యము బార్లీ నీటిని పుచ్చుకొనమని నిర్ణయించిన మీరు ఖర్చు పెట్టు పైకమునకు శ్రేష్ఠమైనట్టి రాబిన్సన్స్ 'పేటెంట్' బార్లీ సుంజేయే తయారొనర్చుడు.

రాబిన్సన్స్ 'పేటెంట్' బార్లీ మిక్చిలి శ్రేష్ఠతరమైనది. ప్రత్యేక పద్ధతి ననుసరించియే అందులోగల పుష్టి, జీవదళ సంబంధమైన గుణములు జీర్ణశక్తిని బాగుగా కలిగించునట్లు యంత్రమునందు తయారొనర్చబడుచున్నది. ఎప్పుడును రాబిన్సన్స్ 'పేటెంట్' బార్లీనినే పట్టుదలతో సుపయోగింపుడు, దీనికి ప్రతిగానుండునట్టి వాటి సుపయోగింపకుడు. రాబిన్సన్స్ 'పేటెంట్' బార్లీ వేనకువేలమందికి పోగొట్టుకొనిన ఆరోగ్యమును, పుష్టిని గలిగించినది. ఉష్ణ మధికముగా నుండునట్టి జబ్బులన్నిటిలోను, జీర్ణశక్తి తక్కువైనప్పుడు మీకు రాబిన్సన్స్ 'పేటెంట్' బార్లీ అవసరము.

గూరొనర్చుట సులభము— ఉపయోగమునందు మితవ్యము. 8

ఉస్మానిగారి జామీనుదరఖాస్తు

సెషన్సు కోర్టులో విచారణ

మీరటు, మే 31:— షాకతు ఉస్మానిగారి జామీను దరఖాస్తు సెషన్సు జడ్జిగారి యెదుట సేద విచారణపడెను. నాగను చంద్రగారు ముద్దాయిత్వపున వాదించుచు ముద్దాయిని మార్చి 20 తేదీన అరెస్టు చేసి నేటివరకు విచారణ ప్రారంభించ లేదు. జామీను దరఖాస్తులను మేజిస్ట్రేటు గారు నిరాకరించిరి. ముద్దాయి పయి నే రా రో ప ణ శేయు నట్టి సాక్ష్య మే మి యు దొ ర క లే రు. ప్రాసిక్యూషనువారు మేజిస్ట్రేటుగారు దాఖలుచేసిన కాగితములు సరియైనవికావు. అవి ఫార్జరీకాగితములేమో యెరు చెప్పగలక? జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు కేసు రికార్డులను తాను చూచి అరెస్టుచేయుటకు తగుకారణము గలదని సంతృప్తి చెందినట్లు బలికిరి. అట్లు వారు జూచుట న్యాయముకాదు. ముద్దాయిని విడుదలచేయవలసిగా ప్రతివాదమునకు తగు యేర్పాటులు జేసికొనబాలకుండు ననిరి.

లాంగుఫర్డు కేసుగారు ప్రతికూలముగ వాదించుచు మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు రికార్డులు చూడకూడదనుట కొత్త సంకతిగ నున్నది. వారినట్లనున్న కాగితములను వారు చూచి ఎర్రప్రసకు తగిన కారణము లున్నవని సంతృప్తిచెందిరి. ముద్దాయి, ఇ త ర ము ద్దాయి ల తో గలసి సార్వభౌముని అధికారమునుండి తొలగించి ఇండియాలో స్థానికులారితో పరిపాలింపబడుచున్న సోవియటు రిపబ్లికు స్థాపింప కుట్రజేయుచున్నాడని కేసు లేబడెను అని చెప్పి ముద్దాయి తనను వార్షికోత్సవము సందర్భమున ఆధ్యక్షుడు గనుండి ఒసంగిన ఉపన్యాసభాగములను పయ్యాలిమజుదారు పత్రికలోని వ్యాసములను కేసుగారు చదివిరి. ట్రాట్స్ని, తెనిన, జనోవిక్ గార్లు స్థాపించిన అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు పార్టీ ము దా ని కా ఖి ల గూ ర్చి డెలిపిరి. ముద్దాయి శిశువులను అనుజేరున యీశాఖాసంఘసభ్యుడుగ నుండెననెను. తెనిను వార్షికోత్సవము ఇండియాలో జరిపిరి. తెనినుగారిని పొగడుట యనగా వారు రషీయాలో జేసిన పని మీరు ఇండియాలో చేయవలెను. కార్మికులు కృషివశుల రిపబ్లికు స్థాపింపబడినచో సార్వభౌమునికి అధికార ముండదు. కావున యిది రాజును పడగొట్టు యత్నముగ నెంచబడుననిరి. నాగనుచంద్రగారు బదులు చెప్పుచు కోర్టులో రుజువు కాని కాగితములన్నియు సరియైనవిగ నెంచుటకు వీలులేదనిరి. ప్రభుత్వమువారు కేసుపెట్టి ముద్దాయిలు ప్రతివాదము జేయుటకు తగు అవకాశ మియ్యకుండుట చిటికె గౌరవమునకు విరుద్ధమనిరి.

జడ్జిగారు తీర్పు తరువాత చెప్పెదననిరి. కేసు ఎప్పుడు ప్రారంభించెదరని యడుగ జూను 12 వ తేదీన తప్పక ప్రారంభించెదమని కేసుగారు చెలిపిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

పోలీసు ఐ. జి. ప్రమాణము

మీరటు, మే 31:— ఆర్. ఎ. హర్షనుగారు, పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు కుట్రకేసులో ప్రత్యేకముగ నియమింపబడినవారు, ఉస్మానిగారి జామీను దరఖాస్తునకు జబాబుగ యీముద్దాయి మాస్కోలోని కమ్యూనిస్టు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యులని ప్రమాణపత్రము దాఖలుచేసిరి.

బొంబాయిలోని గిర్మికంగారు సంఘమువారుగ జోషి గారు నిన్నునువచ్చి ప్రతివాదసంఘ కార్యాలయాధికారము స్వీకరించిరి. ముద్దాయిలు నిన్నునే వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

యమ్. యస్. యమ్. రైల్వే ఉద్యోగీయుల

సంఘము:— తెదవాడ యూనియన్ వారి యజమాన్యమున విట్రగుంట ఇండియన్ ఇన్ స్టిట్యూటు హాల్ లో ఆదివారము 9-6-29 సాయంకాలము 5-30 గంటలకు “పనిచాంద్ర సంఘములు, నాటి ఉద్యోగులు, ఉపయోగములు” అను విషయమును సరించి బాధిష్టుడు దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులుగారు తదితరులు ఉపన్యసించెదరు. అన్ని రైల్వే డిపార్టుమెంటుల యుద్యోగీయులు సనివారము తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

టి. వెంకటేశ్వరరావు, బార్-అట్-లా,
వైస్ ప్రెసిడెంటు,
తెదవాడ బ్రాంచి.

సాంవై న జుట్టు

ను కలిగియుండుటకు యీ తైలము నుపయోగింపుడు.

ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండ్ గ్లిసరిన్ ప్రతినీత్యముపయోగించిన, జుట్టు అందముగా పెరిగి, దువ్వుటకు అనువుగానుండును. ఈవెన్స్ అండ్ గ్లిసరిన్, వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును. చుండుమొదలయినవియే వెంట్రుకలను రాలిపోవుటకు కారణమని వైద్యులు చెప్పుచున్నారు.

నేటినుండియే లైమ్స్ గ్లిసరిన్ నుపయోగించుట ప్రారంభింపుడు. ప్రతినీత్యము ఉదయమున ఉపయోగించునట్లు చూడుడు. కెమిస్టులవద్దను, బజారులందు ఎల్ల చోట్లను దొరకును. ఎట్టనిసీలు, ఈవెన్స్ కేరు సీసామిడుండునట్లు గమనింపుడు.

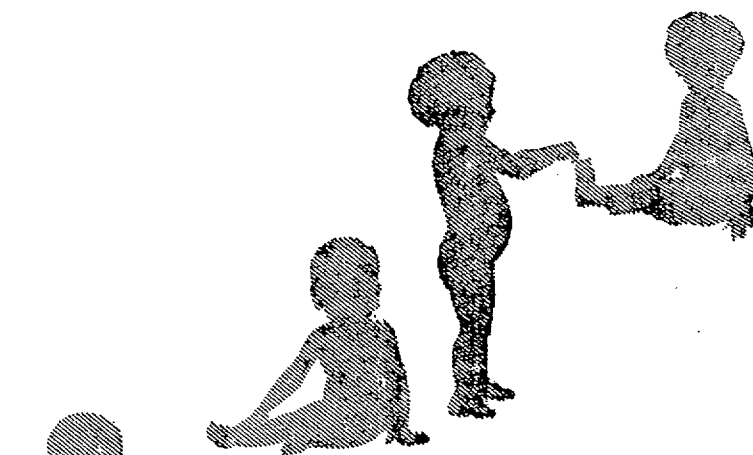
EVANS' LINES & GLYCERINE

తయారొనర్చువారు.

ఈవెన్స్ సన్స్ లెజర్ అండ్ వెబ్ లిమిటెడ్

లండన్.

లివర్ పూల్.

బిడ్డలను స్త్రీలందరు వేమింతురు.

పెండ్లి ఆయన ప్రతి స్త్రీయును బిడ్డలను కని, వారిని చూచి ఆనందించవలెయుండును. డెలూనా మాత్రమే సేవింపి ప్రకృతికి సాయముకండు.

ఈ అత్యున్నతమైన మందు శరీరావయవాల కుద్రపరని, కొత్తకత్తము చేతు రునట్లనర్చును. తరచుగా స్త్రీలు లోనగు నివిధములైన నొప్పుల నన్నిటిని పారదోలును. అనయవయవాల తరు బిడ్డకు క్షయములను సరిగా నిర్వర్తించునట్లనర్చును. శరీరమునకు మాత్రమే ఆరోగ్యము చేపూర్చి, ఆటుపీమ్మటసహజముగా మాతృత్వమును సాందించును.

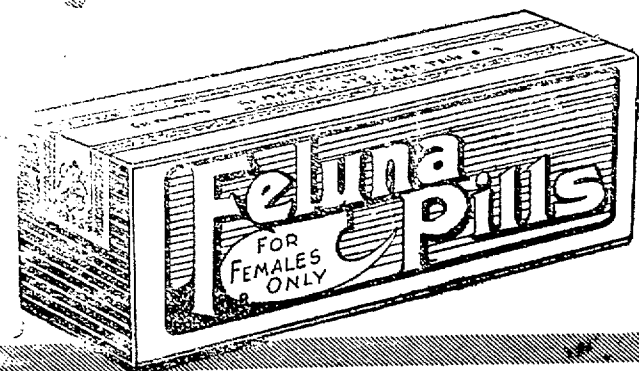
మీకు బిడ్డలు లేరా? అట్లయిన, డెలూనా మీయొక్క గాఢమైన కోరికకు సాయపడనీయుండు.

డెలూనాయందు జంతుసంబంధమైన సదార్థము లేవియు లేవు. రయారగునప్పుడు సహించు చేతులతో నంటబడరు.

ఇండియా, బర్మా, సిలోను నందంతలను, కెమిస్టులవద్దను బజారులందును సీసా 1 కి రు 2/4 విక్రయింపబడును, లేక సోల్ ఏజెంట్లవద్ద దొరుకును.

వటేల్ అండ్ థోండ్
పోస్టుబాక్సు నెం. 838, బాంబాయి.

దాదా అండ్ కో,
260, హైనాబజారు, మద్రాసు.

నోటీసు

తెనాలి తాలూకా నె 31 రు సంఖ్య జాగ్రత్తముగా
గ్రామంలో వేసేసియుండే శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామివారి యి
సాం ధూమలకు కవులు ఆచారమునను తిరిగి మక్తానిమిత్తం
6-6-29 తేదీన వ్రతము 8 గంటలు లగాయను సంగ జాగ్రత్త
మాడి గ్రామంలో శ్రీ స్వామివారి దేవాలయపు ప్రవారీలో
పల ధర్మకర్త పరిపాలనకర్తలగార్ల వల్ల వేలం వేయించబడును.
పాటవరతులు, పాటకాలచందు ముందుగా తెలియపర్చబడును.

ధూమల వివరం

సంగం జాగ్రత్త మాడి గ్రామంలో మెట్టచూగాణి యె. శం.	
శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామి	91 49
పాపట్ల తాలూకా నెట్టమాడి గ్రామంలోని	
యినాం మాగాణి ధూమి	1 24
పాపట్ల తాలూకా చెర్ల గ్రామంలోని యినాం	
మాగాణి ధూమి	5 10

2వ నోటీసు మొత్తం 97 88

తెనాలి తాలూకా సంగం జాగ్రత్త మాడి గ్రామంలో వేసే
చేసియుండే శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామివారి యాచారంలో కట్ట
బడుచూ ఆగియున్న సమాధానకాల కురదలాపని పూర్తిచే
యించుటకు యెట్టి మేలు దాఖలా రు 12,500 మొత్తం ప
జరుగవలసి యున్నది గనుక సమర పనికి తెండెట్ల 1929 సం॥
జూన్ 6 వ తేదీ 12 గంటలకరకు పుచ్చుకొనబడును. తెండె
రరు రు 500 లు శ్రీ స్వామివారి విచారణకుంజలి వారినట్ల
ధరావతుకట్టి రక్షింపించి సమర రక్షింపి సహా తెండెరు
పంపనియెడల సమర తెండెట్ల పుచ్చుకొనబడును. తెండె
యివ్వని తెండెట్లకు తిరిగి వారిధరావతు సామ్యు రు 500 లు
వాపసుచేయబడును. ఇట్లు

శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామివారి ధర్మకర్త పరిపాలనకర్తలు
వ్యాధి వీడితలకు వరద్రనాదమగు కిమందులను
జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

నెండి జ్వరమాత్రలు
జ్వరములకు నోవ్వుల కుపయోగించును. కెడ్డదియిన
జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0
స్టాక్స్ త్తయదగ్గు నివారిణి
నెంటునే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి
పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0
G. S. STEERS,
21, Errabalu Chetty St, G. T. Madra.

ప్రకటన

అష్టదశకుష్టురంగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు
రు 500 లు బహుమానము)
బ్రతుకుపై రోతపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూర
పూని జేయునదియు నగు యావీర్యచుగు కష్టవాద్యాని కాల
నియము కఠినపత్రము వగయిరా నిర్బంధనలు లేక స్వల్ప
మూల్యమున కచిరకాలమున నిశ్చేషము గావించు నీయోగ
రాజమే ప్రప్రథమముదని మాప్రాంతమువాడుకనల ప్రఖ్యా
తివడసి ప్రకటనావసరములేకున్నను పరిచయరంగుల ప్రాబ్ధ్య
మున కొద్దిరోజులే ప్రకటింపబడును. త్వరపడుడు. సర్వవ్యా
దులకు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు
న్రాయుడు.
“మండలమునకు సరిపడు కెడ్డ డబ్బా రు 10-0-0.
20 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.”
(ప్రాప్రయితు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు
3450 శ్రీరామాశ్రమం
కోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (తూర్పు గోదావరి.

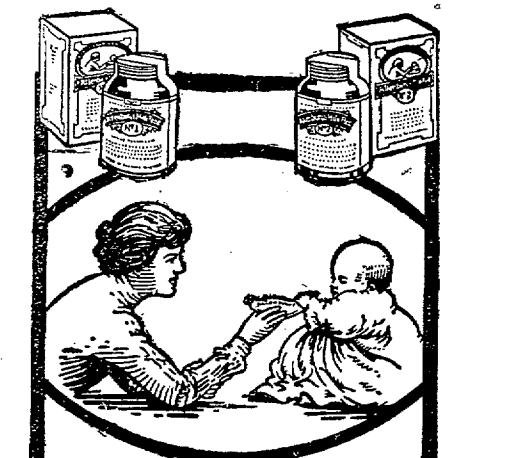
చంద్రా నర్సరీగోటలు- నేలం జంగ్ వన్
మామిడిపండ్లు, ఇంగ్లీ షు కూరగాయలు మార్కెటుధు
ప్రకారము పంపబడును. మామిడిచెట్టా, ఇతర ఫలవృక్షములు,
క్రొటనులు, ఇంగ్లీ షు, స్వదేశీ కూరకాయల పూర్తి త్రవములు
క్రొత్తదిగా ఉన్నవి. క్యాటలాగు పంపును.
Chandra Nursery P O Salem Junction

సంస్థానాధీశుల రాయవారము

జూన్ నెలయందు రాజప్రతినిధిగారిని కలయుట
బొంబాయి, మే 31— సంస్థానాధీశులెరు బొంబాయి
యందు జూన్ 22 వ తేదీని మాకి బల్లరుసంఘము వారి నూ
నలనుగూర్చి చర్చించి అందరును యేకాభిప్రాయు లయ్యెదరు.
విదప రాజప్రతినిధి ఇంగ్లాండు వెళ్లుటకు బొంబాయి నగరము
వకు వచ్చినపుడు తమ నిస్సితాభిప్రాయముల రాజప్రతినిధికి
తెలియజేసెదరు అని జూన్ నెలగూడరు పూనానాగరమున
సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధులు రాజప్రతినిధిని కలుసుకొందు
రనువిషయముగూర్చి టైముస్ ఆఫ్ యిండియా పత్రిక
వ్రాసినది. (అ. ప్రె)

మేజిస్ట్రేటు ఒక అడ్వకేటును
న్యాయస్థానము విడచిపొమ్మనుట

మేజిస్ట్రేటుగారి సమాధానము
అలహాబాదు, మే 31— అలహాబాదులో దత్తు అను అడ్వ
కేటును జిల్లా మేజిస్ట్రేటును ఫోర్మామగారు న్యాయస్థానమునుండి
వెడలగొట్టిన సందర్భమునుగూర్చి అచటి నకిల్ల సంఘంవారు మే
జిస్ట్రేటు సమాధానముకోరిరి. న్యాయస్థానమునందు దత్తుగారు
న్యాయాధిపతిపట్ల మిక్కిలి అగౌరవముగా ప్రవర్తించిరిగాన
ఆతనినిగూర్చి మీరు లిసెన్సరు జరుపగోరెదను. ఇతరనకిల్లవ
రైనను ఇకమిడట న్యాయాధిపతులపట్ల నగౌరవావముజూపిన
వారికి వెంటనే జరిమానాలు వేయవలెనేగాని మొదటనే వారిని
న్యాయస్థానమునుండి వెడలగొట్టగూడదని తుత్తాబేదరు
లుగనున్న యితర మేజిస్ట్రేటుల కందరికిని తెలియజేసెను”
అని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నకిల్ల సంఘంవారికి తెలిపెను. (అ. ప్రె.)

The Allenburys Foods.

బిడ్డలను పెంచుటకు
క్రమమైన పద్ధతి
ధూలోకమందంతయు, కృతజ్ఞత
గల తల్లి తండ్రులనుండి వేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చినవి.
ప్రతివారమును ఇండియా
కు క్రొత్త సరకు వచ్చును.
అన్ని ఉగ్రాణములలోన,
మందు లమ్మువారికడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd., London
Special Representative for India :
A. H. P. JENNINGS,
Block E,
2nd Floor,
Clive
Buildings,
Calcutta.

‘బిడ్డలను పెంచుట, విచారణ’
అను మా ఇంగ్లీ షు పుస్తకమునకు
వ్రాయుడు. ఉచితము.

నోటీసు

ఇంక టీ సంగతి జ్ఞాపకముచేసెదము
కె. టి. ఇ. కాంగో టీనిగురించి
ఆలోచింపుడు
తెల్లని పాకెట్లలో ఎట్టేటువారిచే ప్యాక్ చేయబడుచు
న్నది. మిగతావాటిని దీనితో పోల్చి పీలులేదు
ప్యాక్ 1 కి రు 1/5-
వర్తకులకు ప్రత్యేకధరలు. వ్రాసిన బడయగలరు.
స్వెన్సర్ అందు కో., లిమిటెడ్.
మద్రాసు. 4428

POLINES
GONO MIXTURE
“పాలి నీస్
గనో మిక్చర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన
శాస్త్రీయఛరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని
సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే
శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.
1. మొదటి ఛోస్తోవెంటనే విముక్తిగలుగును,
2. 12 గంటలలో స్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.
ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణ
మునుమీరే కనుగొనెదరు.
16 ఛోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/-
పోస్టేజ్ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126
ఉత్తరములు ఇంగ్లీ షులో వ్రాయవలెను.
D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
1 & 1/2 Baghata, CALCUTTA

BREAKPILLS
ముసలివాడైన యౌవన వంతులుగా జేయును
పలుచ బడిన వీర్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ
సేపు బలమును కలుగజేసి సంసారపాశ్చ్యమునకు అవకాశ
మిచ్చును, శరీరమునకు తేజస్సు కలుగ జేయును. ఎటు
వంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1
గంటలో పీటి కడ్డుతే తక్కినికనపరచి అనందమును కలుగ
జేసి శ్రీ పురుషులను తనివి నొందించు వైరాగిచిటి. రస
విషగంధకాదులు కలియలేదు.
20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0 60 మాత్రలు సీసా రు 5-0-0
ఆర్య వైశ్య ఆశ్రమం
చికాకోల్ సిటి (గంజాంజిల్లా.)

ఆటంక పరచుట
సూచిక, శరీర సంబంధ శక్తులు ఆటంకపరపబడిన దయజేసి

కామశాస్త్రమును
పరింపుడు
ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు దారి
చూపును.
ఇనాముగా తపాలుఖర్చులేక పంపబడును. దయచేసి
ఒక కార్డును ఈ దిగున విలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆతంకస్రిహ షార్మసి, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సానికవార్తలు

మద్రాసు శాసనసభ

రాజ్యపు యెన్నికలందు ఖా॥ బి॥ మిర్జామజిద్దీన్ సాహెబు రిటైర్డ్ డిప్టీ పోస్టుమాస్టరు జనరలుగారు అభ్యర్థిగా నియమింపబడెదరు. (అ, ప్రె.)

దక్షిణభారత బ్రహ్మసమాజము:— శేపు 2 వ తేది, ఆదివారం సాయంకాలం 6 గంటల సమాజసంఘముందు (97 అన్నాపిల్లవీధి, శ్రీయుత ఎస్. శేషగిరిరావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు ఆంగ్ల భాషలో మతోపన్యాస మొనగెదరు.

మద్రాసు యువజనసంఘము:— “వికమత్య దినోత్సవము.” నిన్న సాయంకాలమున సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా కార్యాలయము (రాయపేట) జరుపబడెను. అరగంట నేపు సంభాషణ జరిగిన తరువాత అల్పహారములు స్వీకరింపబడెను. పిమ్మట యువకుల ఆదర్శములును, ప్రపంచశాంతియును, శీఘ్రముగా చేపూరుటకు ప్రార్థన సలుపబడెను. అటు పిమ్మట సంఘసేవగూర్చి ఆవేశపూరితము లగు ఉపన్యాసము లొసగబడెను. సమితియొక్క నిర్మాణకార్యక్రమము చర్చింపబడెను. మద్యపాననిషేధము, సాంఘిక దురాచారమును తొలగించుట, శరీరపరిశ్రమ, స్వచ్ఛత, సహకారము, బీదలకు నైద్య సహాయము, మున్నగు కార్యములన్నియును సమితియొక్క నిర్మాణకార్యక్రమముందు చేర్పబడుటకు తీర్మానింపబడెను. రాత్రి 7-80 గంటల సభ ముగింపబడెను.

మద్రాస్ అరుంధతీయ సేవకసభ ప్రెసిడెంటుగారు చెంగల్ పట్టుజిల్లాయందు ప్రచారము

అరుంధతీయ సేవకసభ సత్తినెలలు 8-5-29 తారీఖు మొదలు 81-5-29 తారీఖువరకును 12 గ్రామ అరుంధతీయులను దర్శించి మిటింగులు కావించి మరి కొన్ని తీర్మానములున్నగావించిరి. ఎట్లనిన రాజ్యపు శాసనసభకు అరుంధతీయ సేవకసభవారిని వొకరినిద్దరిని గవర్న మెంటువారు లేబర్ కమిషిన్ వారు నామినేటుచేయించిన బాగుండు నని తీర్మానములుగావించిరి. గ్రామములు: ఆట్రంబాకు, భీముడుతోపు గూనిపాళెం, కృష్ణాపురం మాలగుంట, బంగారునాయుడుకండక, పులిశోండం, అప్పపురాజుకండక, అడవికొండచేడు, కామరై టికోడుంచేడు, సురటపల్లికారణి, దాసకుప్పం, యీ పూర్వాయందు వై తీర్మానములుగావించిరి. మరి 8 గ్రామములందు నైదాపేట లేబర్ ఆఫీసర్ వారితో తిరిగి బావులను పుత్తెరువు పొందిరి.

కె. పొన్నయ్య,

అరుంధతీయ సేవకసభ సెక్రటరీ.

కార్పొరేషను నాగస్వరప్రదర్శనము

జూన్ నెలలో యీ దినన విరింపబడిన ప్రకారము ఆయాదినములందు సాయంకాలం 5-30 మొదలు 6-30 గంటల వరకు.

స్థలము	వారము	తేది
పీపిల్గుపార్కు	ఆదివారం	30
రాబిన్సన్ పార్కు	శనివారం	22
లోనుస్కేల్స్ లేక శ్రీరాములునాయుడు పార్కు	,,	15
శివజానంపార్కు	,,	29
వేంకటేశ్వరపార్కు	శుక్రవారం	7
పవంతమంట్లం, నారాయణమొనలివీధి	,,	21
మెరై నా, అక్వేరియము	ఆదివారములు	9, 23
నారాయణస్వామిశెట్టి లాన్, లిమో నార్డువీధి, రాయపేట	సోమవారం	10
మిర్యా హెబుపేట కార్పొరేషను స్కూలు		
అవరణ	శుక్రవారం	28
టాంకుస్కేల్స్, నిలేజిరోడ్డు, సుంగంబాకం ఆదివారం		2
పరశురాముడుదలివీధి పార్కు	,,	2
ఆయాస్వామిశెట్టిపార్కు, కోమలేశ్వరంపేట శనివారం		1
వెంకటనారాయణపార్కు, 17వ డివిజను	,,	8

సీమ కమలమ్మలక్ష్మి (బ్యూజాగరు రకము) బోగిచాల్ మంగల్జి కంపెనీ, 89, సాలివీడి, మద్రాసు.

వెస్టర్న్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము - సతారా

13 వత్సరములలో హిందూదేశపు కంపెనీలలో కెల్ల ఉన్నత స్థాన మాక్రమించినది, ఎక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగినది.

1000 కి సం॥ నకు రు 22/8 చొ॥ హాల్ లైఫ్ పాలీసీల బోనస్, వివాద యివ్వబడినది. చురుకుగా పని చేయగల అనుభవనీయులైన వారలకు మరిచి లాభము కలదు. గృహిణిగా పని చేయువారలకు మరిచి నదుపాయము కలదు.

వివరములకు:—

మేనేజింగ్ డైరెక్టరునకు వ్రాయుడు.

దీర్ఘకాలము మన్నుట

Stewart
MOTOR TRUCKS & BUSES

మీరు బస్సులను, లారీలను కొనుటకు తీర్మానించక మునుపే, మీయోగము, అదృష్టము నిజముగా ఫలించవలెనని కోరిన మాదివ్యమైన స్టూవర్టు మాదిరిలను చూడుడు.

స్టూవర్టులను విక్రయించుట మాత్రముచే మేము ఆగుటలేదు. స్టూవర్టును గలిగిన ప్రతి స్వంతదారునికి సంపూర్ణతృప్తికి, లక్ష్యమునకు పూచీ నిచ్చుచున్నాము. మావర్తమాణి నిపులులైనవారి విచారణకింద అనుభవశాలులగు మెకానిక్కుల చేతను, అన్నివిధముల విడిభాగములచేతను అమర్చబడియున్నది.

ఆశగల స్టూవర్టు స్వంతదారు త్వరతో తాము ముందుగా తెలిసికొనిన, నిరీక్షించినయోగము, అదృష్టము త్వరలోనే సిద్ధించునట్లు గ్రహింతురు.

పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

లక్ష్మీమోటారు వర్క్సునునందు
అమృతము సర్వీసు గలదు.
నేలం, కోయంబుత్తూరు
జిల్లాలకు సబ్ డిలర్లు.

రాజగోపాల్ మోటారువర్క్సు,
మదరాసు.

(పోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు, మద్రాసు రాజధాని.)

యోగవ్యాయామ కళాశాల

బాహుబల ప్రదర్శనము

నిన్నటి సాయంత్రము 5 గంటలు మొదలుకొని 6-30 ల వరకు వైకళాశాలవారు డాక్టరు ఆరంటు లక్ష్మీనాథిగారి ఆధ్వర్యక్రింద చెడుగుడు ఆటలను, క్రీడప్రస్థులు, లోకీమొదలగు వ్యాయామప్రదర్శనములను గావించిరి. శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారుసూచన సభ కరుణించిరి.

ధాకర్న అ గ్రహారం కళాశాల కా ఖ బా లు రు మారు తీ జట్టు తో చె ను ను డు ఆ ట లో పోటీకేసిరి. మారుతీజట్టులో మవ్వరు మాత్రము మిలి యం డగా ప్రతి కక్షివారి కొక పాయింటు అనుపాలముగ నిచ్చెను. ఈ పాయింటు విషయమై మధ్యనైకిని జట్టువారికిని భేదాభిప్రాయము కలిగినందున మారుతీజట్టువారు అంతటితో విరమించుకొనిరి. అందుచే నేటి ఉదయమున కడపటి సంఘము జరుగును.

శ్రీనివాసమూర్తి, పంకజ గుణరావు అను యువకు లిరువురును క్రీడప్రస్థులు, లోకీ త్రీపుని మొదలగు గావిని ప్రదర్శించిరి. మహాదేవ్ అను యువకును శరీరమందలి వివిధాన యములు కండరముల మొక్క వ్యూహములను నివిధరూపముల కడు విచిత్రముగ ప్రదర్శించిరి.

కళాశాల నిర్వాహకులను శ్రీ. వి. రామశోకరావు గారు ఆధ్వర్యమున, అభినులకు వందనము లర్పించిరి.

అంబు సభ ముగింపబడెను

మద్రాసు ప్రభుత్వమునందు మార్పులు

ఎ. వై. జి. కాంబెలుగారు ప్రభుత్వసభ్యులుగ నియమింపబడుదురు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉపకమండలము, జూన్ 1:—సర్ నార్సను మార్జోరి బాంక్సుగారు గవర్నరువార్త ప్రకృతికొనగానే నారిశాసనమున ఎ. వై. జి. కాంబెల్ గారు ఎక్స్ క్యూటివుకాన్సిలు సభ్యులుగ నియమింపబడెదరు. రెవిన్యూబోర్డు ప్రభుమసభ్యులను హెచ్.జి. ప్లోక్సుగారు ప్రధానకార్యదర్శిగ నియమింపబడెదరు.

కావేరి పంచాయితీబోర్డు

కావేరి పంచాయితీబోర్డు తగాదా అంతమొందినది, మద్రాసు మైసూరుప్రభుత్వముల ప్రతినిధులు ఆ సభకుగ పని చేయుదురు. న్యాయమూర్తి పేటిగొ రొక్కచే మధ్యవర్తిక నుండెదరు. (తెలివాల్త)

అధ్యయనము

నాదిరుఖానుగారిని పట్టి తెచ్చినవారికి
బాచాసామాగారు 40 వేలరూపాయలు
బహుమాన మిచ్చెదరట

పెనుమర, మే 31:—బాచాసామాగారుగారు క్రింది
రీతిగా నొక ప్రకటన చేసిరి:—నాదిరుఖానుగారు స్వయంత్రోహి
యును, దేశోహియునై యున్నాడు. కీ|| శీ|| హిందూఖాను
గారిని చంపివేసిన హంతకులలో నాదిరుఖాను ఒకడై యున్నాడు
నాదిరుఖానుగారిని పట్టి తెచ్చినవారికి 40 వేలరూ
పాయలు బహుమాన మొసగబడును. ఆయన తలమాత్రము న
రికి తెచ్చినవారికి 80 వేల రూపాయలను ఒక రూపాయను
బహుమాన మొసంగబడును. ఆయన పోదరులను ఖైదీలుగా
గొని తెచ్చినవారికి గాని, చంపి తీసికొనివచ్చిన వారికి గాని పది
వేల రూపాయలను ఒక రూపాయను బహుమాన మొసంగ
బడును.

నాదిరుఖానుగారు తానే అమీరుగా ప్రకటించుకొని
యున్నాడుగనుక ఆయనతో యుద్ధముచేయుటకు కొహిదయను
తెగవారందరను సిద్ధముగా నుండవలెను.

నాదిరుఖానుగారి రాజబిరుదస్వీకారము

పెనుమర, మే 31:—యం. ఏ. హాకీము అను నొక
వర్తకునకు నాదిరుఖానుగారి వద్దనుండి తరుచుగా ఉత్తరములు
వచ్చుచుండును. హాకీముగారికి ఆఖరు ఉత్తరము మేనెల 27
తేదీన వ్రాయబడినట్లుగా నాదిరుఖానుగారి వద్ద నుండి వచ్చెను.

మల్లాలందును అపరిమితముగా నాదిరుఖానుగారిని
బలవంతముచేయుటకై రాజబిరుద స్వీకారము తాను చేయ
వలసివచ్చెననియు, తానా బాధ్యతాభారము నంతను వహించు
టకు తగినంత దేహదార్శన్యము కలిగియుండలేదనియు నాదిరు
ఖాను ఆ ఉత్తరములో వ్రాసిరి.

బాచాసామాగారి నేనాని సయ్యగు హుస్సేను చంపి
వేయబడె ననువార్త నిజమేనట.

బాచా సామాగారితో కడపటి ప్రయత్నముగా నొక
తూరి సమాధాన పరచుటకు గూర్చి నాదిరుఖానుగారు మాట్లాడి
ననేగాని యుద్ధమునకు దిగి నేరపడి దేశమును రక్తప్రవాహముల
పాలు చేయవలెనని నాదిరుఖానుగారు తొందరపడుటలేదు.

కాబూలులో మిడుతలదండ

కాబూలులో మిడుతలదండనల్ల పంటలు చెడిపోయినవ
నియు ఫలవృక్షములు పాడైనవనియు తెలియుచున్నది.
(ఆ. ప్రె.)

శ్రీఅధమారు స్వాముల మహారాధనము

గతనెల30 వతేదీని ఘటికాచలమున

జయప్రదముగా జరిగినది

ఇటీవల అనగా మేనెల 6 వ తేదీని ఘటికాచలమునం
డు ప్రసిద్ధిపొందిన శ్రీ ఉడిపి అధమారుమహాస్వామి లకు శ్రీ
విజయస్థిర స్వాములవారి ప్రభువు మహారాధనమును గత
నెల 30 వ తేదీని అనగా మొన్న గురువారము
నాడు వారి యనంతరము మతాధిపతిగా నిర్ణయింప
వారును బాల్యదశయందున్నవారు నగుటచే శ్రీ విజయస్వామ్య
తీర్థస్వాములవారు జయప్రదముగా నెరవేర్చిరి. మధ్యశాస్త్ర
పారంగతులగు పండితులు పెక్కుమంది వచ్చియుండిరి. సోద
మతాధిపతులగు శ్రీ విశ్వేంద్రతీర్థస్వాములును, పెజానరు
మతాధిపతులగు శ్రీ విశ్వమాస్య తీర్థస్వాములును, భండార్కరు
మతాధిపతులగు శ్రీ విద్యామాస్య తీర్థస్వాములును, శ్రీయు
తులు ఆరణి గుత్తారావు (రిటైర్డ్ పోలీసు సూపరింటెండెంటు)
అతూరు లక్ష్మీనారాయణరావు, మట్టి రామకృష్ణారావు క.
రాఘవేంద్రరావు, వికలాచారి మున్నగువారు పెక్కుమంది
వచ్చిరి. చాలమంది అన్నదానమును వస్త్రదానమును చేయబడె
ను అని పోలింగరుండి వి. ఎన్. సంజీవరావుగారు వ్రాసిరి.

గుడివాడ తాలూకా గ్రామోద్యోగియుల

అవసర మహాజనసభ

ఈ సభ 4-5-29 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు
గుడివాడ భజనసమాజ మందిరముందు జరుపబడును.

అట్లూరి చంద్రయ్య,
ప్రసిడెంటు.

బాలికావిద్య

కొప్పర్తి నారాయణమూర్తి బి. ఏ. యల్. టి.

డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు ఆఫ్ స్కూల్సు, తిరువూరు

బాలికా విద్యావిషయమున మనదేశీయులు ప్రభుత్వపథ
లను దాటి చాలవరకు ముందుకు సాగిరి స్పష్టపరచవచ్చును.
ఏబది సంవత్సరముల క్రింద బాలికా పాఠశాలలు దొనతనము
వా కేర్వరచిన కొద్దిమాత్రము తప్ప వేరుకాన్పించుకొనడు. ఉచిత
ముగ విద్యగరవుటచే గాక విద్యార్థిని వేతనములు విలువగల
బహుమానములు మొదలగువాని పూర్వకముగ అమిత ప్రోత్సా
హమును దొరతనమువారు కల్పించినను జననీజనకులు వారి బాలి
కలను పాఠశాలలకు సంపర్కరే. విద్యాధికారుల తీవ్రవిమర్శలకును
శిక్షలకును వెరచి బాలికాపాఠశాలలోపాఠ్యాయుడు తలపెండ్లు
లను వారి పిల్లలనుబంప బ్రతిమాలుకొనగా పరువునష్టపు దావా
లకు లోనై కష్టముల ననుభవించిన కాలము లేకపోలేదు.

శ్రీ విద్యావశ్యత గమనించి ప్రజలలో ప్రబోధము
ను గావింప సమకట్టిన మహానీయులలో వీరేశలింగ ప్రభృతులు
ప్రశంసార్హులు. ప్రహసనములందును పుస్తకములందును సమయో
చితముగ శ్రీ విద్యమగూర్చి జనరంజకముగ వారు వ్రాయుచుం
డిరి. శ్రీ స్వయంకృషికి తోడ్పడు సమాజముల పెక్కింటిని
బహుప్రయోసతో స్థాపించిరి. పట్టుణములందును పల్లెలందును
వీలుకల్పించుకొని ఉపన్యాసము లొసంగుచుండిరి. శ్రీ చిలక
మర్రి లక్ష్మీకృష్ణసామాగారు ఎట్టి యవకాశమును గల్పించి ప్రస
న్నయాదవ నాటకమునందు శ్రీ విద్యమగూర్చి ప్రబోధింప
వాక్యములు మల్లేశ్వర్రంజన నలంకరించి రోమీయరంగకపోరు.
అయినను “దమనస్మైర్ధుర పూరుషావలెనై కాస్త్రంబుతో పరి
పించుచో” అని ప్రారంభించి “ముదితతో నేరగరాని విద్యగలదేము
ద్దారనేర్పించుచో” అని సత్ప్రముగా తేటపరచిన పద్యమును
జ్ఞప్తికి దెచ్చెదను.

శ్రీ విద్యను ప్రోత్సహించుటలో నెక్కుడుగ తోడ్పడి
న మరొక యంశముగలదు. హూగవిద్యనభ్యసించు యువకులు
పాశ్చాత్యపరిస్థితుల గ్రహించినవారగుటచే పెండ్లి నిశ్చయించ
బోయినపుడు పెండ్లికుమార్తెల గోత్రములతోపాటు విద్యమగూడ
విమర్శించుట తలపించుటచే బాలికలకు విద్య ముఖ్యయోగ్యతగా
పరిగణింపబడుచువచ్చెను. ఇట్లు దొరతనమువారి కృషిచేతను మ
హానీయుల గంభీరపన్యాసములచేతను గ్రంథకర్తల చక్కని
వ్రాతలవలనను యువకులకు గల అన్యదేశముల పరిస్థితుల జ్ఞానము
చేతను తొలుదొల్ల శ్రీ విద్యకు కేవల అజ్ఞానముచే ఆపాదించ
బడిన అనుమానము కళంకము మాసిపోయినది.

బాలికా విద్యయొక్క ప్రస్తుతపుస్థితి ప్రోత్సాహకరము
గనే యున్నదని యూహింపవచ్చును. శ్రీ విద్యావ్యాప్తికి
హిందూసంఘం గృహలక్ష్మి మొదలగు పత్రికలనే కమలు నెలు
వడినవి. పట్టపరీక్షలందు ఘనతతో నుత్తీర్ణులైన భారత నామీణు
ల సంఖ్య ఏటేట వృద్ధిపొందుచున్నది. వ్యాయామ పోటీపందె
ములందు మన సోదరీమణులు పాల్గొని అద్భుతముగ విజయము
గాంచుచున్నారు. వ్యాయామ శిక్షాప్రదర్శనముల అభ్యుత్తము
గ గావించి ప్రేక్షకుల నాశ్చర్యనిమగ్నులగావించు యువతీ
మణులలో తారాబాయి తారాగణము, రాష్ట్ర చట్టనిర్మాణ
సంఘోపాధ్యక్షురాలుగ నేకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిన ముత్తు
లక్ష్మిఅమ్మగారు మహిళామణులు రాజకీయ కార్యనిర్వాహ
కముందు పురుషులకు దీనిపోలిని నిదర్శనయగుచున్నది. యువతీ
సంఘనిర్మాణముచే శ్రీలు వారి సాంఘికబలము ఎట్టి అభివృద్ధి
పరచుచున్నారో యోచించిన వింతకల్పక మానదు.

శ్రీ ప్రపంచసంచల మిట్టియావేగమును వివిధభంగుల
నొందుచుండ బాలికా విద్యావ్యాప్తికై యనేక పాఠశాలలు
స్థానిక ప్రభుత్వముక్రిందను ప్రత్యేక యాజమాన్యముక్రిందను
నెలకొల్పబడుచున్నవి. ఈ పాఠశాలలలో బోధించుటకు ఉపా
ధ్యాయులు బోధనాకళాశాలలలో తయారై యున్నారు. పిల్లలకు
కనిపించుట శ్రీల హక్కులయ్యున్నపుడు పిల్లలకు
బోధించుటయు వారిహక్కుయని స్పష్టము. విద్యావంతులగు
నారిమణులు ఇంతవరకు వలయునంతముంది లేకపోవుటచేతనే
బాలబాలికా ప్రాథమిక పాఠశాలలలో పురుషులను ఉపాధ్యాయులుగా
నియమింపవలసివచ్చినది. కాలము పోసపోస బాలి
కా పాఠశాలలలోను పిమ్మట బాలర పాఠశాలలలోను శ్రీ లే
యుపాధ్యాయులుగా నియమించు నావశ్యత యాదరణపూ
ర్వకముగ స్పష్టపరుపబడును. పిల్లలు శ్రీలకు సులభముగా
చేరికయగుదురు. శ్రీలనే స్వాభావికముగ నమ్ముదురు. కనుక
శ్రీలే పిల్లలకు తగిన విద్యాబోధకుని వేరుగ చెప్పనసరము
లేదు.

మన బాలికలకు విద్యాసౌకర్యము లేర్పడుచున్నవని సం
తోషింపవలసి యున్నను ప్రస్తుతము ఎట్టివిద్యను వారికి నేర్పు
చున్నారను అంశము ఇందుక విమర్శనార్హము. బాలరపాఠ
శాలలలోను, బాలికాపాఠశాలలలోను వాచకపుస్తకములు బో
ధనావధ్యములు విషయక్రమపట్టికలు మొదలయిన వన్నియు
సమానమే. కొన్ని బాలికా పాఠశాలలలో గృహనిర్వాహకత్వము
అనుపాఠము కాలక్రమ పట్టికలోమాత్ర మగుపనుచుండును.
అచ్చటచ్చట సంగీతము నామమాత్రమున ప్రవేశపెట్టబడియున్నది.
ఇట్టి బోధనాప్రణాళికవలన జీవితమందు ఇంతంతయనరాని
కష్టము వాటిల్లుచున్నది. పిల్లలకు గృహనిర్వాహకత్వయందు
అనుభవము సున్నయగుటచే సంసార యాజమాన్యము వహిం
చుటకు అసమర్థు లగుచున్నారు. వంటనై నను చేసికొనలేక
వంటలక్కలపై నాధారపడవలసియున్నది. బాలికాపాఠశాల
తో పాటువంటలక్క తర్ఫీతు కాల వసరయగుచున్నవి. వంటచే
యుటకొక మనిషి, నీళ్లు తెచ్చుటకు మనిషి పాచివనిచేయుటకు
మనిషి అవసరయగుచున్నాడు. పురుషు బోధింపన యసవ
ప్రాప్తించిన నో ఆగండము గడిచినచో పిల్లల నెత్తుకొనుటకును
పాలిచ్చుటకును మనుష్యులు కావలసినవ్యయన్నారు. జూచి
తిరా! ప్రస్తుత బాలికా విద్యావిధానము! ఎట్టిదుర్బలులు అనయ
రులు అగు యువతులను తయారచేయుచున్నదో.

పోనీ! సంసార నిర్వహణముమాట ఎట్లున్నను వారిచదు
వు ధనార్జనమునకై నను వినియోగపడునేమో యనియూచిన యా
శాభంగముతప్ప వేరొండులేదు. ఉద్యోగము సంపాదించుటకు
చాలినంత విద్య నభ్యసించుయువతులు అరుదుగదా! ఇదియుంగా
క శ్రీలు ఉదరపోషణమునకై విద్యనభ్యసించుట హిందూసాం
ప్రదాయమునకు విరుద్ధము. నూలునడుకుట ఊలుఅల్లుట తేపునే
యుట మొదలగు గృహపరిశ్రమలవలన డబ్బు సంపాదించుటన్న
వీనిని పాఠశాలలలో తగినంతవరకు ఉచితరీతిని నేర్పుటలేదుగదా!
నిరర్థకముగు బోధనవలనను వనికీరాని బాలములపై మనస్సును
లగ్నముచేయుటచేతను అబలలు కేవలము అబలలై విరాజిల్లుచు
న్నారు. పత్నీధర్మముల నిర్వహింపలేకపోవుచున్నారు. వీని
నన్నింటిని బరికింప ప్రస్తుత విధానమున విద్యనభ్యసించిన శ్రీ
లు సంసారసుఖము ననుభవించుట కలలోనివార్త యగు
చున్నది.

ఇట్టి ఉత్ప్రేక్షాదురవస్థకు కారణము విద్యయొక్క ము
ఖ్యోద్దేశమును ప్రజలు గమనింపకుండుటయే. సంపూర్ణ జీవితము
నకు సిద్ధపరచునదియే విద్య. ఈమూలనూత్రము ఇట్టియుపన్యాస
వేదికలపైనుండి యనేకసారులు ప్రతిస్పందించుచున్నను ఆవర
ణలో స్థిరరూపమునొందక గాలికెరలుమునలె అంతరించి పోవు
చున్నది. ఉపాధ్యాయులును విద్యాధికులును ప్రస్తుత బాలికా
విద్యావర్గ విధానములను ఏకగ్రీవముగ ఖండించుచున్నారు. వివి
ధ విషయోద్బోధనతో నిశువులతలల పవులవేయుట విద్యాదర్శ
ము కానేరదనియు, జీవితమును ఉపయోగకరముగ సంఘరంజక
ముగ సాఖ్యకాయకముగ యధావిధిగ గడపుటకు దగిన క్రమశి
క్ష నొసంగుటయే విద్యయనబడుననియు తేలుచున్నది. ఈ
సిద్ధాంతమును ఉపాధ్యాయులెల్లరును ఒప్పుకొనినను అవకాశము
లేకుండుటచేతనే మనోనిబ్బరము లేకుండుటనో ఆవరణయందు
చెనుకంజ వేయుచున్నారు.

బాలికలను రెండు విశాలతరగతులుగా విభజింపవలెను.
మొదటి తరగతిలో బాలికలకు బోధనాసామగ్ర్యతతోడను ప్ర
ధానాంశములతోడను పరిచయము కలిగింపవలెనదే. క్రొత్తవిష
యములను నేర్చుకొనవలెనని శిశువులలో సహజముగనుండు అభి
లాషను జాగ్రత్తగ పెంపుచేయవలెను. మూడు నాల్గేండ్లు
యీడుగలబాలికలు రాళ్లను, బొమ్మలను కేవల శిశువులుగా
ఊహించి వాటి నెత్తుకొనుట యు వాటికి నీళ్లు
పోయుటయు దుస్తుల తొడుగుటయు మిక్కిలి యుత్సా
హముతో జరుపుచుండురు. అట్టియుత్సాహమును యుపాధ్యాయుడు
క్రంపివేయరాదు. ఆరాతి నవతలపారవేసి పుస్తకము
తీసికొనిరాయని గర్వింపరాదు. ఒకవేళ తాత్కాలికముగ రాతిని
పారవైచి పలకను చేతబట్టినను జీశువునప్పటి తన రాతిపాపాయి
మీదనే యుండును. ఇప్పట్లు ఉపాధ్యాయుడు చేయవలసినది
స్పష్టము. ఎట్లు శిశువులను ఎత్తుకొనవలెనో ఏని సూత్రముల నను
సరించి స్నానముచేయించవలెనో ఎట్టిదుస్తులను తొడుగవలెనో
ఇట్టి ప్రధానాంశముల నాచరణపూర్వకముగా నేర్పుట కవకాశ
ము కలిగించుకొనవలెను.

పిమ్మట మైతరగతుల బాలికలలోని (మ్యూరియానీటీ) యీయ
నురక్తిని పరిశోధన (ఇన్వెస్టిగేషన్) విమర్శన (ఎనక్వైరీ)
అను ద్వారములగుండె యోచన (రిజన్) కార్యకరణము
(ఇమిటేషన్) అను గమ్య ప్రదేశమున జేర్చుటకు
సౌకర్యముల నొసంగవలెను. పెద్ద పిల్లలకు

వారి వారి గృహలో పరిస్థితులనుబట్టి విద్యావిధానము మార్పులు సమంజసము. బాలికలకొరకు విద్యాప్రణాళికను తయారుచేయవలెను. కాని సిద్ధముగనున్న ప్రణాళికనుబట్టి బాలికలను మార్పునెంచరాదు. బాలయోధునరకు పిల్లలను బడికిరప్పించుటలో పాఠశాలకు ఘనతలేదు. వారివయస్సున కనుగుణ విద్యను పూర్తిగ నేర్చుట పాఠశాలలోపాధ్యాయుల విధియైయున్నది.

సాధారణముగ బాలికలకు విశేష సారస్వతజ్ఞానమునందుగాని శాస్త్రపరిశోధనయందుగాని యభిలాషయండదు. గృహపరిశ్రమలందును చేతపనులయందును ప్రత్యేకాభిరుచియు చురుకుతనమును తక్కువగ నే యుండును. స్థితిగతులయందును బాలికులందును భేదములుగల బాలిక లందరకును లాభకరముగ నుండు పద్ధతిని విద్యాప్రణాళికను తయారుచేయుట అత్యవశ్యకము. దీనినిబట్టి సామాన్యజ్ఞానమును ప్రసాది చినపిమ్మట వారిలో సాంఘికోద్బిత్తమును నెలకొల్పి వారిచిత్తవృత్తులను నూతన సాంప్రదాయమున మరల్చవలెను. గృహనిర్వాహకమందలి వివిధ శాఖలయందు బాలికలకు నైపుణ్యముగలుగునట్లు తర్కీరునిచ్చుటవలననేగాని వేరువిధమున పాఠశాలలపై జనసామాన్యమున కభిమానముండనేరదని విద్యాభిమాను లెల్లరు గుర్తించుసమయ మే తెలివినది. స్వతంత్రముగా నాశక్తియు నిర్భయముగ ఆభిప్రాయమును ప్రపంచమునకు వెల్లడించు మనోభైరవమును బాలికలకు పిన్ననాటనుండియు అలవడజేయుట స్త్రీల భావిభావనత్వమునకు ఎంతయో సాయపడగలదు.

బాలికా పాఠశాలయందలి సక్రమవిధానము ముత్రేరంగుల సంతృప్తిదాయకముగ నుండవలెనని తేలినది. ప్రభుమన దేహపరిశ్రమమునకు తగినంతయవకాశ మొసంగవలెను. నేర్పాట్ల క్రీడలవలనను పక్షినిబంధనల ననుసరించిన వ్యాయామములవలనను నిమిషపు సమావేశముల వలనను అవయవములు తీరుగ సాధ్యమగుగిరి ప్రబలాటకు ఆస్వదము కలుగుచున్నది. ఇట్టివి అంగసాష్టవము నిచ్చుటయేగాక బుద్ధిసూక్ష్మతను సత్వైవర్తనను వాటియంతట ఆవి యలవడుటకు మూలకారణ మగుచున్నది. క్రీడారంగము బాలికా పాఠశాలలకును ప్రధానాంగమని మన విద్యాభిమాను గమనింపకుండుట వివాదకరమైన యంశము. సంగీతమువలన నూత్మేంద్రియములకు పరిశ్రమకలిగి యవి పుష్టివొందును. సంగీతమువలన కొంచిత్యజ్ఞానము ఉదయించి ప్రకాశించును. చిత్రకళలవలన కలుగు మనోవికాసమును సంగీతమువలన నెక్కుడుగా కలుగుచున్నది.

సామాన్య మనోక్మత్తి నొసంగుట పాఠశాలల చెందవనిది. ఇవి సాధారణముగ కథలరూపముననే యుండవలెను ఎట్లన దేశ చరిత్ర దేశీయులకభిమానోత్కృష్టము పరిస్థితులకభిమానోత్కృష్టము మహానీయుల మనోస్వాతంత్ర్యకథ ప్రకృతిశాస్త్రము వైవిధ్య విషయములగుర్చిన కథ నిమిషసాక్షియ పాలననుగూర్చినకథ లెక్కులు ఈ కథలలో జేరకపోయినను వ్యవహారమందు అనవసరమగుటచే వ్యవహారపద్ధతులనే బోధింపవచ్చును.

రాష్ట్రపరిపాలనావిధానము, జయప్రదముగ సాగి పాలకులకును పాలితులకును కుభప్రదముగ నుండవలెనన్న పాలితులలో సుమారు సగభాగమున నుండు స్త్రీలతోడైనట్లు ఎంతయతసరమో యోచించుటకు సామాన్యమేధాశక్తి చాలును.

బాలికాపాఠశాలా ప్రణాళికలో నగ్రస్థానము నలుకరింపవలసిన విషయ మొందుగలదు. ఆది భావిమాతృశిక్ష. మాతృత్వమునకు పునాదులు బాలికా పాఠశాలలలోనే చక్కగా నాటవలెను. ప్రస్తుతము మనదేశమునకు విశేష ప్రపంచజ్ఞానము దేహపటిమగలిగిన మాతలు ఎంతయో అచసరము. ఈ కొరతవలననే దేశాభిమానులు దేశోద్ధరణకై చేయుచున్న కృషి నమ్మగుచున్నది. బాలీయతా విజృంభణమునకు మాతృత్వబలమే బలము.

తమ్మును శిశువును ఆరోగ్యముగ నుంచుకొను జ్ఞానము తల్లులకుండవలెను. గృహపరిస్థితులు సువిగాను ఆహ్లాదకరముగాను నుండనియెడల గృహమే సరకముగ తోచును. గృహనిర్వాహకత్వమునందలి లోపములు గృహమునందలి పెద్దలకును పిల్లలకును మనోహైకల్యమును కేరదోర్నల్యమును పుట్టించును. పిల్లలు అనారోగ్యముగా నుండినయెడల తల్లులయనస్సులకు మితిలేని ఆందోళనము కలుగునుగాదా. దీనితోబాటు వృధాకాలయాపనముకు ధనవ్యయమును ప్రార్థించును. ఇట్టి యిక్కట్లలకు లోనుగాకుండ పిన్నవయస్సుననే బాలికలకు మాతృత్వముల నూత్రముల నేర్పుట ఉచితమని అనుటలో భిన్నాభిప్రాయముండదని నానమ్మిక. పిన్నవయస్సులో నేర్పిన ఇట్టిమాత్రములను పెద్దనడిగినపిమ్మట ఆచరణలో వారు పెట్టుదురాయని సంశయించుట కార్యదీక్షలే ని నారివని మనోభావములయందును అంగసాష్టవముయందును చక్కగనుండిన బాలికలుచేరుట పాఠశాలయొక్క యదృష్టము.

అట్టిశిశువులకు నేర్పుటయు ఉపాధ్యాయులకు త్యాగదాయకము. అట్టిశిశువు లుండవలెనన్న వారితల్లులు వారియెడ శ్రద్ధమాపవలెనుగాదా. కనుక శిశువుల నెట్లుసంరక్షించవలెనో తెలిసికొనుట తల్లులకు అవసరము. పిల్లలను పెంచలేనిపిల్లలనుకనుటకు పూనుకొనరాదు. ఆహారము శుభ్రత దుస్తులు మొదలగు శిశుసంరక్షణా శాఖలందు ఉచితజ్ఞానము బాలికలు పాఠశాలను వదలునప్పటికి వారు ఎరిగియుండవలెను.

మనదేశము పీఠమతలచే నిండియుండునట్లు బాలికల మనస్సులలో పూనాదుల స్థిరముగ వేయుటకు నీ బాలికాపాఠశాలలు ఉపయోగముగాక.

బాలికాపాఠశాల పరిణామములోని ప్రస్తుతావస్థను కొంతవరకు చర్చించితిని. మొత్తముగా పాఠశాలలోపాధ్యాయుల బాధ్యతలు రాసురాను వృద్ధియగుచున్నవి గాని వానిని నిర్వహించుటకు దగినకృషిని నిరంతరము సలపగలరని వారిని ప్రోత్సహింపచుచున్నాను.

ఇండియా కౌన్సిలు క్రొత్త సభ్యుడు

సర్ ఉమర్ హాయతు ఖానుగారు

నియమించబడుట

సిద్ధా, మే 31:—ప్రభుత్వప్రకటన యిట్లు గలదు:—కర్నూనవాలు సర్ ఉమర్ హాయతు ఖాను కె.సి.వి.ఇ.గారిని ఇండియా కౌన్సిలు సభ్యునిగ, క్విట్ ఇండియా కమిటీ సభ్యునిగా నియమించిరి.

సర్ వసంతకుమార మల్లికుగారిని సురేంద్రనాథ్ మల్లికు కె.సి.వి.ఇ. గారి బదులు ఇండియా కౌన్సిలు సభ్యునిగ నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

బాపాలాల్ గారి

బంగారు, పెంజీ వస్తువులు

216 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు. 3

ఆంగ్ల భాషా పరిచయము లేనివారలకు బహుముఖముగ నేర్చుకొనుటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును. ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కాలిగ్రాఫియందును భారతకథలును, ఆకథలకు సంబంధించిన 16 ఆఫ్టోనుపటములు గలిగియున్నది.

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు పదము, అర్థము చేర్చి నేర్చుకొనువారలకు బహుముఖముగ తెలియునట్లులు ముద్రించినారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 సంవత్సరములు నేలకొలదిరూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన జ్ఞానమును ఇంటియందుండినే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల వెదక బనిలేను. గ్రామోన్మోగులు, కరణములు, దొరలతో సంబంధము గల బట్టర్లు, వంటవారలు, మరియు సిబ్బందిలు వీరటకును, ఆంగ్ల భాషాపరిచయము లేనివారలకును మా ఆనంద ఆంగ్ల భాషాబోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును పఠింతుంబమునకును ఇది ముఖ్యావశ్యకము. నెం. 18

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు, పోస్టుబాక్సు నెం. 167, మదరాసు. 18

పార్లమెంటు ఎన్నికలు

చివర సంఖ్యలు

కన్సర్వేటివు	251
కార్మికపక్షము	287
లిబరలు	52
స్వతంత్రులు	7
ఇంక తెలియవలసినవి	17

దేశీయవార్తలు

మహాత్మాగాంధీగారు

అహమ్మదాబాదు, మే 30:—తేదీ మహాత్మాగాంధీగారు సత్యాగ్రహశ్రమమునకు చేరిరి. 11 తేదీని ఆల్మోరాకు వెళ్లి అడుగు విశ్రమించెదరు. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు మెయిలురైయిను

ఆలస్యముగా వచ్చుట

కలకత్తా, మే 31:—బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేలో మద్రాసోడ్డుకును జలేత్వరును నడుచు కొన్నిరైలుపెట్టెలు కమ్ములమీదనుండి బారిసోయినందున మద్రాసు మెయిలురైయిను నేడు సాయంకాలము చెన్నపురికి 7 ఘంటల ఆలస్యముగా వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ ఎన్నికలు

హుగ్లీ మహమ్మదీయేతర సభ్యత్వస్థానము

కలకత్తా, మే 31:—హుగ్లీ మహమ్మదీయేతర సభ్యత్వస్థానమునకు ఇద్దరు అభ్యర్థులు పోటీచేయుచున్నారు.

1. సరేంద్రనాథ ఛటర్జీగారు (కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)
2. రాయబహదూరు సతీశచంద్ర ముఖర్జీగారు (జట్లా బోర్డు అభ్యర్థుడు.)

వీరిద్దరిలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు సరేంద్రనాథ ఛటర్జీగారికి యంతవరకును ఓట్లు ఎక్కువగా వచ్చినవి. వోట్లు ఒక్కరోజున గైకొనబడినవి.

ఇంకను తీసికొనవలసిన వోట్లు జూన్ 4 తేదీన గైకొనబడును.

నేటిదినము (మే 31 తేదీ) బొంబాయి శాసనసభలోని సుమారు 12 సభ్యత్వస్థానములకు వోట్లు గైకొనబడుచున్నవి.

కలకత్తానగరముయొక్క ప్రతినిధి సభ్యత్వస్థానములకు రాబోవు మంగళవారము ఎన్నికలు జరుగును. హెచ్. యస్. సుహాస్వర్ణగారికిని సమూలు హెర్ గారికిని పోటీ జరుగుచున్నది. వీరిద్దరును గూడ మంత్రిపదవుల నంగీకరించి ద్వంద్వప్రభుత్వమును సమర్పించుటకే సమకట్టియున్నారు. వీరిరువురకును పోటీ ఎట్లుజరుగునో చూడదగియున్నది. (అ. ప్రె.)

కెవ్వులో సినిమాభవనము

కాలిపోవుట

లక్షన్నిరూపాయల నష్టము

కెవ్వు, మే 31:—30 వ తేదిరాత్రి 1 గం. 20 ని॥ కు యంపైరు సినిమాభవనమున అగ్ని చెలరేసి భవనమంతయు కాలిపోయెను. నైనికులును పోలీసువారును అగ్ని నార్పు దళమువారును వచ్చి చాలాకష్టపడి మంటల నణగార్చిరి. కాని యీ భవనము అగ్నిభీమాచేయబడినది. లక్షన్నరూపాయల వరకు నష్టముని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

మోహిని తైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైరది.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మదరాసు

ప్రభుత్వ వైద్యశాలవారు ఖద్దరుకొనుట

మంగళూరు, మే 30:—మంగళూరులో ప్రభుత్వము వారి కేంద్రీయ మండల ప్రధాన వైద్యశాలాధికారులు యీ శాలకు గాను మంగళూరులోని ఖద్దరు డి.ఎ.వారియొద్దనుండి 1600 రూ॥ విలువ గల కద్దరుకొనియున్నారు. డిప్రెట్టు మెడికల్ ఆఫీసుల వైద్యులకు కలనల్ గణపతిరావు ఐ.ఎం.ఎస్. గారిచేత వైద్యశాలకు ప్రధానాధికారిగా నున్నారు. ఈ వైద్యశాలకొరకు కద్దరును కొనుట క్రిందితోలిసిరి. (అ. ప్రె.)

గౌ॥ జి. యే. నటేశ్వర్ గారి

కుమారుని వివాహము

తిరుచినాపల్లి, మే 31:—కొరవనీయులగు జి. యే. నటేశ్వర్ గారి కుమారుడగు జి. యస్. రామచంద్రగారికి తిరుచినాపల్లిలో వడ్డివ్యాపారము చేయుచున్న సంపన్నులగు యం. యస్. నాగరత్న మయ్యగారి కుమార్తెయగు సా॥ జయలక్ష్మి నిచ్చి సేదబదయమున చిన్నయ్యపిల్ల సత్రమున వివాహము గావించిరి. వధూవరులకు చాలమంది బహుమతులు అభిసందన పత్రములు పంపిరి. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ జూన్ నెల 1-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూన్ నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు
గోపాల్ పూర్	91	74	0.5	0.5	+ 0.4
విశాఖపట్టణం	98	87	0.1	0.1	— 0
కాకినాడ	98	85	...	...	— 0.1
మచిలీపట్టణము	102	86	...	...	— 0.1
కర్నూలు	102	78	+	...	— 0
బళ్లారి	99	79	...	...	— 0.1
అనంతపురం	...	...	...	...	— 0.1
కడప	103	82	...	...	— 0.1
నెల్లూరు	102	88	...	...	— 0
మద్రాసు	103	86	...	...	— 0.1
కడప	104	83	...	...	— 0
చెన్నై	102	83	...	...	— 0.1
నెలమ	99	76	+	...	— 0.1
కోయంబట్టూరు	90	78	...	...	— 0.1
తిరుచనాపల్లి	101	82	...	...	— 0.1
నాగపట్టణము	95	81	...	...	— 0
మధుర	101	82	...	...	— 0.1
పాంబక్	89	79	...	...	— 0
పాలంకోట	...	...	...	...	— 0
తిరుచేంద్రము	84	77	0.5	0.2	— 0.3
కొచ్చిక్	86	76	1.3	1.3	+ 0.6
కాలికట్టు	88	75	1.1	1.1	+ 0.6
మంగళూరు	89	75	2.7	2.7	+ 2.0
బెంగళూరు	89	69	...	...	— 0.2
మేర్కూర	79	64	0.9	0.9	+ 0.5
కొడైకనాల్	70	56	0.1	0.1	— 0.1
కూనూర్	74	61	...	...	...

సర్కారులు:—గోపాల్ పూర్ములో 0.5" విశాఖపట్టణములో 0.1" వర్షించెను. ముఖ్య విస్తారముగ యున్నది. మచిలీపట్టణములో 103 డిగ్రీలు ఎండగానెను. రాత్రివేడిమి ఇంక 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాల్ పూర్ములో 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్స్:—కర్నూలులో చినుకులుబడినవి. శీతోష్ణ తి మామూలుగ నున్నది.

కర్నూటకము:—ముఖ్య విస్తారముగ యున్నది. నిన్న కడపలూరులో 104 డిగ్రీల ఎండగానెను.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,
పహాయవాతావరణకాస్త్రజ్ఞుడు.

జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు హెచ్చరిక.

ది 24-5-29 తేదీని బొంబాయిలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో మహాత్ములవారిచే ప్రతిపాదించబడి ఆమోదించబడిన తీర్మానముప్రకారం యీ దిగువ నుదహరించిన స్టేటుమెంటు ననుసరించి ఆయా జిల్లాలవారు కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులను చేర్పించి జూలై 15 తారీఖులోపుగా ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యస్థానము 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు అని పంపించవలెను.

“శ్రీ రాష్ట్ర నము”

“సాంబంధిగారి అరెస్టులను దేశక్షేమమునకై పాటుబడు యితరుల అరెస్టుల వలనను, అ. భా. కా. సంఘ సభ్యులను ప్రారముగా ప్రభుత్వమువారు చూచుటవలనను ఇండ్లసాదాలవలనను, పండిత సుందరలాల్ గారి భారతదేశచరిత్రను ప్రభుత్వమువారు జప్తు చేయుటవలనను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు దేశమంతట నిరంకుశ విధానమును ప్రారంభించిరిని వ్యక్తపడినది గనుక ఈ నిరంకుశపద్ధతులను ప్రతిఘటించుటకు భారతీయులు సంసిద్ధులై యుండవలెను. తృప్తికరమగు విధమున కాంగ్రెస్ సంస్థ పునర్నిర్మించబడినగాని భారతీయులు తృప్తికరముగా ప్రతిఘటనమును కొనసాగింపజాలరు. కావున ఈ క్రిందివిధముగా కాంగ్రెస్ సంస్థ పునర్నిర్మించవలసినదని వివిధరాష్ట్రీయ నాయకులను సభవారు కోరుచున్నారు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంస్థలు (1) రాష్ట్రములోని జనాభాలో నూటికి 1/4 తక్కువ గానుండ సభ్యులను కలిగి యుండవలెను. (2) దానిలో నున్న జిల్లాలలో నూటికి 50 వంతులు ప్రాతినిధ్యము వహించియుండవలెను. ఇంక జిల్లా సంఘముల విషయమై (1) జిల్లా సంఘము లలో నూటికి 1 కంటే తక్కువసభ్యులుండరాదు. (2) దానిలో నున్న తాలూకాలలో నూటికి 50 కంటే తక్కువ ప్రాతినిధ్యము వహింపరాదు. తాలూకాలలో (1) తాలూకాలలో నూటికి 1/4 కంటే తక్కువ సభ్యులుండరాదు. (2) తాలూకాలలో నున్న గ్రామములలో నూటికి 10 కంటే తక్కువ ప్రాతినిధ్యము వహింపరాదు. ఇంక గ్రామములు (1) గ్రామములలో సభ్యులు 100 కి కంటే తక్కువగా నుండరాదు. బొంబాయి, డిల్లీ రాష్ట్రములలో నూటికి 3 కంటే తక్కువసభ్యులుండరాదు. బర్మా నాయకులతో సుప్రదిచి తగిన నియమములను వర్కింగ్ కమిటీవారు చేతురు. 31 ఆగష్టులోగా కార్యక్రమమును కొనసాగించని రాష్ట్రీయసంస్థ లేవియు కాంగ్రెస్ చే నంగీకరింపబడవు. అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్కయు వర్కింగ్ కమిటీ యొక్కయు ఉత్తరువుల ననుసరించి కాంగ్రెసు సంస్థలను తీసివేయుటకు వర్కింగ్ కమిటీవారి కధికారముగలదు.”

జిల్లా	జనసంఖ్య	చేర్చవలసిన కాంగ్రెసు సభ్యుల మొత్తం.
1. గంజాంజిల్లా	18,35,562	4,589
2. విశాఖపట్టణంజిల్లా	22,31,874	5,580
3. తూర్పు గోదావరిజిల్లా	14,70,863	3,677
పాలవరం డివిజన్	66,994	168
భద్రాచలం డివిజన్	50,088	130
4. పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా	10,46,382	2,616
5. పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా	5,65,651	1,414
6. తూర్పు కృష్ణాజిల్లా	5,21,281	1,305
7. గుంటూరుజిల్లా	18,09,574	4,524
8. నెల్లూరుజిల్లా	18,85,558	3,464
9. ఆంధ్ర మదరాసుజిల్లా	2,00,000	500
10. చిత్తూరుజిల్లా	12,69,157	3,173
11. కడపజిల్లా	8,87,929	2,220
12. అనంతపురంజిల్లా	9,55,917	2,390
13. బళ్లారిజిల్లా	3,85,897	840
14. కర్నూలుజిల్లా	9,14,890	2,287
	1,55,47,562	38,875

7 తంబుకెట్టిపిడి,
మదరాసు.
1-6-1929.

కా. నాగేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి-ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము.

ది మాడరన్ హిందూ

జ్యాయలరీ మార్పు,

న గల వర్తకులు,

గుంటూరు.

మజూరి తక్కువ, చేదారము లేదు, అను డాబుప్రకటనలను శూచి మోసపోకుడు!

మేము నగలవర్తకమును నశింపజేయుటపై ప్రారంభించి, ప్రజలకు నష్టకరమును, తృప్తిని గలిగించుచున్న విషయము స్వయముగా మాతో లావాదేవి చేయుచు, మీ కమిషన్మైన ప్రోత్సాహము నొసగుచున్నట్టి మాకాతాదాకు లందరికిని చక్కగా తెలియును.

నవరం బంగారుకు, నీమవెండికి పూచీ విచ్చెదము. యేనగ కావలసినను తయారు చేసియిచ్చెదము.

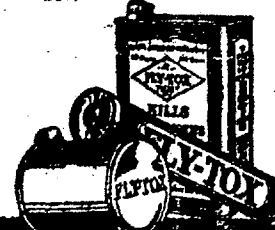
ప్రాప్తైటర్లు:—రేకా సుబ్బయ్య, నిమ్మల హనుమయ్య.

ప్రపంచమునందు గల

వాటిలో అద్భుతమైన

క్రిమి సంహారి

వాడుట సులభము

గృహమునందున్నట్టి

క్రిముల నన్నిటిని

సంహరించుచున్నది.

FLY-TOX

పాండవ ఆనందము

గ్రంథకర్త, శ్రీయుత స్థై వేంకటసుబ్బారావుగారు
గుంటూరు

ఈ గ్రంథము పిల్లలచుట్టె పినవీరభద్రకవి రచించిన జైమినీ భారతము ననుసరించి గద్యాత్మకముగా గ్రంథకర్తచే వ్రాయబడినది. ఇందనటనట జేర్చబడిన పద్యములుగూడ జైమినీ భారతములోనివే. శ్రీయుత సుబ్బారావుగారు రివివరకు పెక్కునవలలను నాటకములను యితరగ్రంథములగూడ వ్రాసి ఆంధ్రమహాజనులకు సమర్పించియే యున్నారు. వీరు వ్రాసిన గ్రంథములలో చాలవరకు పతనీయగ్రంథములుగాను గ్రంథాలయాలయ క్రములుగాను ఆమోదింపబడియే యున్నవి. ఈ పాండవానందమును వీరు రావుబహదరు సెకింటి హనుమంతరావు పంతులు, బి.సి. బి.ఎల్. (మచిలీపట్నము)గారి కంకిత మొనరించిరి. దీనియందు 59 పేజీలు గలవు. దీనిపై ఆరణాలు. శైలి మృదుమధురముగా నున్నది. దీనిని కృష్ణ తతో నందుకొంటిమి.

ఆంధ్రవైద్యసమ్మేళనపత్రిక

సంపాదకుడు భీషగర్వ వేటూరి శంకరశాస్త్రిగారు.
ఎ. ఎం. ఎ. సి.

ముక్తాల - కృష్ణాజిల్లా

ఆంధ్ర వైద్యులందరి ప్రక్షమున ప్రకటింపబడుచున్న యీ ఆంధ్రవైద్య మాసపత్రిక 9 వ సంపుటము మొదటిసంపుటకు ప్రేక్షకులను వెలువడినది. మా కార్యాలయమును చేరినది. ఇందు 26 పేజీలును లోమిద్వివ్యాసములునుకలవు. సాలానందామూడు రూపాయలు.

ఉచితము

శ్రీ వేణుగోపాల కళామాలికయును, శ్రీ భావలింగేశ్వర రుద్రస్తుతియును అను భక్తిరసపూరిత శ్లోకములుగల స్తోత్రములు ఉచితముగ పంపుకొందును. తాము ఆద్రష్టను తెలుపుచూ పోస్టుఖర్చుకుగాను అర్థణా చీటిపంపిననూ లేకసబ్ పాయింట్ పంపమన్ననూ పంపెదను.

వీ. గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి,
అడ్డాడ, కృష్ణాజిల్లా.

Good chance.

“శిల్ప-వంటిమజిల్లు”

దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరలేనివోడబ్బు వాపసు అంపెదము. ప్రసిద్ధిజెందిన మజిలీస్లని మీకు తెలిసియేయుండును.

12 జగముల తాను 9 కమిజులగును రూ 7-8-0

15 ,, మెడగల పనితనయగు 6 మీజులుగలపైట్టె 9-0-0

పట్టుగి 3 కమిజులుగలపైట్టె 15 ,, మెడగలవి. 9-0-0

వాస్తవీకేర. క్యాటలగుయినాం.

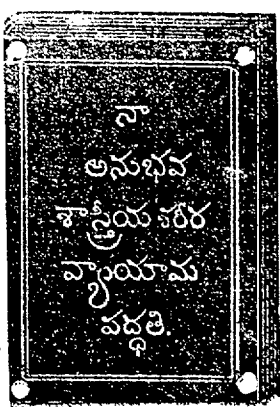
గుప్తా ఆండుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

ఉచితము.

ఉచితము.

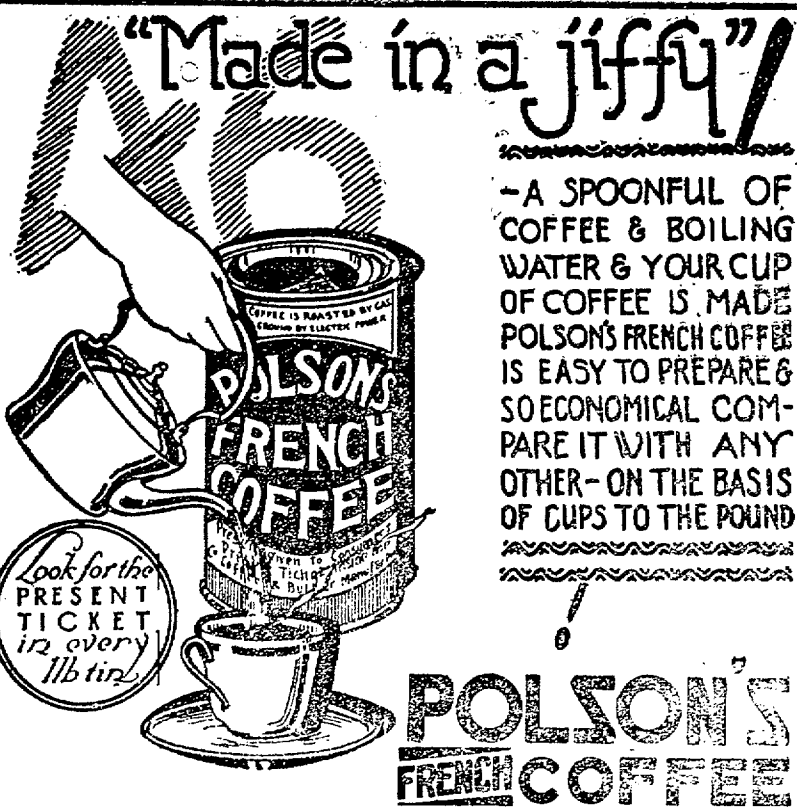
అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులు విషయములు పూర్తిగాచర్చింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, నాశిష్యులయొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను నూచించుచున్నావటములుగూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని వ్యాధ్యాధులు పద్ధతి మీకు బాగుగా బోధపడ

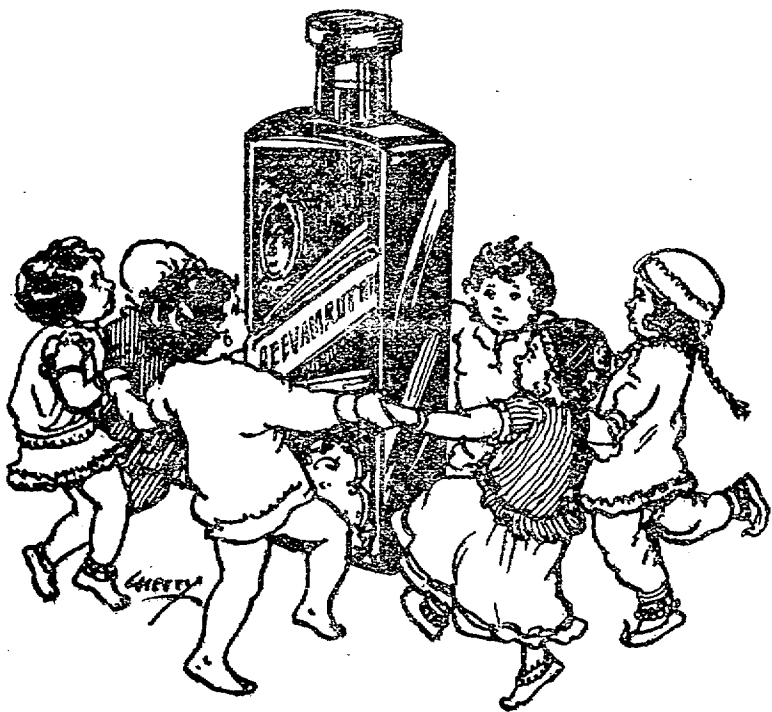

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన వాఁడైన నూతనోత్సాహమును శరీరవ్యాధులనుసక్తియు కలిగి తీరును. తపాలాఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండు పాణాలు పంపితేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మీజీవయాత్రయందు నిస్సంశయముగ మార్పు గలిగితిరును. ఈసమయము పొగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల ననుభవించుదుగాక.

ప్రాఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, ఆఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులమహర్షి, పోస్టుకొనుడిబస, బెంగళూరు సిటి.

ఒక చెంచా కాఫిని, వేడినీటిని చేర్చిన మీకు ఒక గిన్నెడు కాఫి తయారగుచున్నది. పాల్సన్ ఫ్రెంచి కాఫిని తయారుచేయుట సులభము. ఇతరమైనవాటితో ఒకపానుకు ఎన్ని గిన్నెలగుచున్నది పోల్చిచూచిన ఇది మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

అమృతమే జీవామృతమే

జీవామృత మమృత మమృతమే॥ అ॥

కలకల వదనము, మిలమిల నయనము

బలమగు తనువుకు॥ అ॥

పావన రుధిరము, జీవనసౌఖ్యము

కావగ భవి నిది॥ అ॥

అలసిన నరములు, కలగినగుండెయ

నిలచిన బలముకు॥ అ॥

శాంతజీవనము, సుఖమగు నిద్రను

కలుగజేయ గలది॥ అ॥

బాలబాలికల, యువతీయువకుల

కానంద మొనగెడి॥ దమృ॥

వైద్యశిఖామణి, గోపాలార్యుని

ప్రవినుల చిహ్నము॥ అ॥

జీవామృతము

శ్రీ పురుషు లెల్లరు వయోభేదము లేక, సర్వకాలముల యందును నేవింపదగిన నిరపాయకరమైన గొప్ప బలవర్ధకౌషధము. వెల నీసా 1-కి రు. 3-4-0.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

తపాలుపెట్టె 287,

మదరాసు.

(అన్ని మందులసాఫలందును దొరకును.)

వ్యవసాయశాఖ పునర్నిర్మాణము

—(౧):—

ముఖ్యమంత్రిగారి మాటలు

కొత్తగవర్నరు ఛార్జి వచ్చుకొనుట

కావేరి పంచాయితీబోర్డు

(ఉదకమండలము తంజివూరు)

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 31:— వ్యవసాయశాఖ పునర్నిర్మాణము విషయమై వ్యవసాయ శాఖ డైరెక్టరు ప్రభుత్వము వారికి కొన్ని సూచనలు పంపియ్యిరి. ప్రభుత్వమువారి సూచనల నంగీకరించి రనియు ఈ క్రింది సూచనల ననుసరించి ఈ సంవత్సరమే పని జరుప ఉద్దేశించుచున్నా రనియు తెలియుచున్నది. వ్యవసాయశాఖ కార్యాలయమునం దంతయు పూర్తి గ మార్పులను గావించి ఈ పునర్నిర్మాణ సూచనల నిన్నియు కొన్ని సంవత్సరములలోపుగ కొనసాగునట్లు ఒకవిధానము తయారుచేయ నుద్దేశించబడినది. ప్రస్తుతము ప్రతిజిల్లానుండు ఒక వ్యవసాయపు డిప్యూటీ డైరెక్టరు యున్నారు. వివిధ ప్రచారములనుపుటకు జిల్లా ఉద్యోగుల సంఖ్యను అధికముజేయుట అవసరము. ఈ ఉద్దేశముతో ప్రతిజిల్లానుండు జిల్లా వ్యవసాయోద్యోగిని నియమింప ప్రభుత్వమువా కుద్దేశించియున్నారు. ఈ ఉద్యోగికి డిమాన్డ్ స్టేట్మెంటుపై పూర్తి అధికార ముండును. ఒక్కొక్క తాలూకాకు ఒక డిమాన్డ్ స్టేట్మెంటు నియమింపబడును. ఈ క్రొత్తస్కిము ప్రభుత్వమున నాలుగుజిల్లాలలో అమలులోనికి లేబడును. 10 సంవత్సరములలోపుగ రాష్ట్రమునం దంతయు ఈ ఏర్పాటులు ముగియగలవు. విత్తములను తయారుచేయుటకు ప్రత్యేకశాలయందు పనిచేయ డిమాన్డ్ స్టేట్మెంటుల విరివిగ నియమింపబడుదురు. పరిశోధనశాఖోద్యోగులకు పరిపాలనసంబంధ మగు బాధ్యతలు తీసివేయబడును. వివిధ తమ కాలమునంతను పరిశోధనకై వినియోగించుచుండెదరు. పరిశోధనశాఖయందు 30 మంది క్రొత్తఅసిస్టెంటులు నియమింపబడుదురు. చీడపురుగులను రూపుమాపుటకై వాటినితీసి కీటకముల నుపయోగించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. ఇట్టి కీటకములను ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికానుండి తెప్పించిరి. కాని అవి మద్రాసుచేకనప్పటికి అన్నియు చచ్చియుండెను. ఇంగ్లండునుండున్న ఎంతైనా మార్కెటింగులోడ్డు పెట్టాలి డిపార్టుమెంటువారికి మరికొన్ని కీటకములను తెప్పించుచున్నారు. ఈ కీటకములు రాగానే వాటిసంఖ్యను అధికముజేసి చీడపురుగులను చంపుటకై వ్యవసాయశాఖవారు వాటి నుపయోగించెదరు. నూనెత్తనముల పంటయందు గొప్ప అనుభవముగల నిపుణుని ప్రభుత్వమువారు నియమింపనున్నా రని తెలియుచున్నది.

మద్రాసు కొత్తగవర్నరు

అక్టోబరు 24 వ తేది ఛార్జివుచ్చుకొనెదరు

ఉదకమండలము, మే 31:—మద్రాసు గవర్నరు గ నియమింపబడిన సర్ వైట్లీగారు అక్టోబరునెల 24 వ తేది బొం

బాయిచేరెద రని తెలియుచున్నది. ఆ స్థితి నుండే ఇర్విను ప్రభుత్వమువారు బొంబాయికి వచ్చెదరు. సర్ వైట్లీగారు ఆ నాడే బొంబాయిలో ఛార్జి వుచ్చుకొనెదరు. ఆనాడే గోవను ప్రభుత్వ ఇంగ్లండును ప్రయాణమయ్యెదరు. కావున అక్టోబరు 24 వ తేదినరకు సర్ వార్నరు మద్యోరిబ్యాంకుగారు మద్రాసు గవర్నరుగ పనిచేయుదురు.

కావేరి పంచాయితీబోర్డు

కావేరి పంచాయితీబోర్డునందు మద్రాసు మైసూరుప్రభుత్వముల ప్రతినిధుల హాజరయ్యెను. తగాదా ఏర్పడుటచే నాలుగదినములనుండి విచారణ జరుగలేదు. ఈ యిరువురుప్రతినిధులకు ఈ తగాదానుసంబంధించిన పూర్తినివరములు తెలియును. అందుచే వీరు పంచాయితీదారులుగ నుండుట సబబుగాలేదని ఆక్షేపావర్పడెను. ఈయిరువురిని తీసివైచి వేరు ప్రతినిధులను నియమింపవలయుననియు, లేకున్న వీరిరువురు అసెసరులుగ నుండవలయుననియు, న్యాయమూర్తి పేజ్ గారుమాత్రము మధ్యస్థుల గ నుండవలయుననియు సూచింపబడెను. మైసూరు ప్రభుత్వమువారి సూచనల నంగీకరించిరిగాని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుటలేదు. ఏలమనన మద్రాసు ప్రభుత్వపు ప్రతినిధి యగు హువేలిగారు యిందులకై ప్రత్యేకముగ విల్లండు నుండి పిలిపింపబడిరి. రేపటిదినము ఈతగాదా ఏదోఒకవిధముగ పరిష్కరింపబడును.

మద్రాసు పార్లమెంటురికమిటీ

మద్రాసు పార్లమెంటురికమిటీవారు ప్రతిదినము సమావేశమగుచు చిత్తునివేదికను చర్చించుచున్నారు. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము విషయమై సభ్యులలో ఎట్టి భేదాభిప్రాయము లేదు. కేంద్రప్రభుత్వము నందు నేన, విదేశాంగవ్యవహారములందు తప్ప మిగత ఆన్ని విషయములందును ప్రభుత్వమువారు శాసనసభవారికి బాధ్యులై యుండవలెను. మహమ్మదీయులకు క్రైస్తవులకు ప్రత్యేకనియోజకత్వము లుండవలయునని కమిటీవారు సూచించుచున్నారు. రేపటిదినము నివేదికపై చర్చ ముగియుననియు ఏకశ్రేణియగు నివేదిక సమర్పింపబడుననియు తెలియుచున్నది.

పల్లికునర్విసుకమిషను బిల్లు

పల్లికునర్విసు బిల్లు నెలవ్వుకమిటీ సభ్యులలో అధికసంఖ్యాకు లా చిత్తుబిల్లును ఆమోదించుచు, సంతకములు జేసియున్నారు. మత్స్యర స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులు భిన్నాభిప్రాయములను తెలుపుచు ప్రత్యేకనివేదికను పంపియున్నారు. రాబోవు శాసనసభాసమావేశమున ఈబిల్లు చర్చకులేబడును.

లాకాలేజికొన్నిలు పునర్నిర్మాణము

లాకాలేజికొన్నిలు పునర్నిర్మాణమువిషయముయి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. ఆక్రింగ ప్రధానన్యాయమూర్తి, గవర్నరు మెంటుస్టీడరు, కొంతమంది న్యాయవాదప్రముఖులు కొన్నిసభ్యులగ నియమింపబడుదు రని తెలియుచున్నది.

హజ్ విచారణ సంఘము

హజ్ యాత్రీకులకు సౌకర్యములను కలుగజేయు విషయమై సూచనల నొసగ నియమింపబడిన విచారణ సంఘమువారు జూలై నెలలో మద్రాసునకు వచ్చెదరనియు అప్పుడు సాక్షులను విచారించెద రనియు తెలియుచున్నది. ప్రశ్నావళి పలువురుకు పంపబడినది.

పల్లికు అకౌంటు కమిటీ

పల్లికు అకౌంటు కమిటీవారు నేటి దినము సమావేశమై

కార్మికశాఖ పల్లికు నర్పు డిపార్టుమెంటు ఆడిటు అగ్రాఫ్రియేషను లెక్కలను పరిశీలించిరి. ప్రభుత్వమువారికి నష్టము వచ్చుచుండుటచే బకింగుహాము కేసులను నూయు విషయమై ఈ కమిటీవారు ఆలోచించిరిగాని టిల్లు మూలకు ఉచితము కాదని తీర్మానింపబడెను.

ఉద్యోగస్థుల మార్పులు

ఇండియను మెడికలు సర్విసు ఉద్యోగియగు యక్. మాక్ మెకేలుగారు ఆగస్టు 12 వ తేది నుండి ఉద్యోగము నుండి చాలించుకొనెదరు. నిండి కింగుఇన్ఫిన్టీ బ్యూరోనకు చేరిన ఇ. జి. పండిట్ గారి స్థానమున టి. సీతాపతి అయ్యురగారు షష్ఠ డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి. జి. హెచ్. థియెడరుగారు సెకండు అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

గవర్నరుగారికి వీడికోలువిందులు

ఈ నెలలో గోవను ప్రభుత్వము సమ్మతుపొవుటకు పూర్వము సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యురగా రొకవిందు 7 వ తేది మద్రాసు ప్రభుత్వసభ్యులు మరియొకవిందు నొసగెదరు.

టారిఫుబోర్డు

కెమికలు పరిశ్రమవిషయమై టారిఫుబోర్డువారు విచారణ ముగించి ప్రభుత్వమువారినివేదికను పంపియున్నారు. పిగ్ విరనుపై డ్యూటీని తీసివేయువిషయమై రాబోవువారము విచారణసలిపెదరు. అందులకు మైసూరు సంస్థానమునకుజేరిన భద్రావతి విరనువర్కును వెల్లెదరు. జూన్ నెలలో ఎల్క్విక్ లు బ్రాన్సుమిషను టనరులపై సంగక్షణముంకమును విధించువిషయమై విచారణసలిపెదరు. మిథిలే పెడుస్వెంటు పరిశ్రమవిషయమై కలకత్తాయందలి కారుకంపెనీవారు విచారణ సలుపవలయునని భరఖాస్తు పెట్టుకొనియున్నారు. (తంజివూరు)

కార్మిక ప్రపంచము

హారాబండ్లవాండ్ల సమ్మె

కలకత్తా, మే 31:—హారా గుడ్డుపెట్టెదవద్ద పనిచేయు రెండువేల బండ్లవాండ్లపై అధికారదౌర్జన్యము చేసిన ఇద్దరు ఆంగ్లేయిండియను అధికారులను బర్తరపు చేసిననేగాని బండ్లవాండ్లు తిరిగి బండ్లకట్టమని సమ్మెచేసిరి వీరి మొరలను ఆలోచించి అంగువిషయమై యీ జూన్ నెల 4 తేదిన తన విచారణ చేయబడునని అధికారులు వాగ్దానము చేసినవిదట బండ్లవాండ్లు సమ్మెచాలించిరి. (అ. పై)

అహమ్మదాబాదు మిల్లుసమ్మె

అహమ్మదాబాదు, మే 30:—ఇచ్చటి కార్మికసంఘము వారు ఆగ్నేయ జిన్నీంగుమిల్లు పనివాండ్లను సమ్మెచాలించి పనిలోనికి వెళువనదిగా సమాధానపరచిరి. అందువల్ల పనివాండ్లు సమ్మెచాలించి పనిలోనికివెళ్లిరి.

బొంబాయి మిల్లుసమ్మె

బొంబాయి, మే 30:—నిన్నటిదినము ఏప్రెలునెల బకాయిజీతములు పనివాండ్లకు బట్టాడా చేయబడెను, ఏప్రెలునెల 2 కాయిజీతములు అందినతోడనే పనివాండ్లలో చాలమంది పనిలోనుండి మానకొనిరి. చాలామిల్లులలో పనివాండ్లు చాలా హీనసంఖ్యాకులుగానున్నారు. ఒక మిల్లులో పనివాండ్లులేక మాసివేయవలసివచ్చెను. (అ. పై.)

ప్రైమా ఫోనులు

(సంపూర్ణ ధ్వనిగల మొదటిరకము ఫోనులు)

ప్రైమా ఫోను పోర్టబులు అధికమగు ఖ్యాతిని సంపాదించి, వనోహమున కంతవ్యవస్థ గల శ్రేష్ఠతములతోడని పంతులు అంగీకరింపబడినది. డిజిటల్ కలెక్టర్లు, లోవరెసిటెంట్లను మెటాలిక్ లోన, 15. మెటరిట్ లోకాలములతోను, విస్తారము డ్యు నిప్పు ఫోనులు ఛాంబర్లతోను, 25. మెటరిట్ మెటరిట్ లోన, 30. బాక్సుతోను సిద్ధపరచబడినది ప్రపంచమున మెటరిట్ లోన, 35. బాక్సుతోను సిద్ధపరచబడినది. 155 నెం. మోడలు డబుల్ స్ప్రింగు రికార్డు కంపార్టుమెంటు సహాయము. 80. 151 నెం. మోడలు డబుల్ స్ప్రింగు రికార్డు కంపార్టుమెంటు లేనిది ధ్వ. 65. ఇండియా, బ. 1. కిలోము. డిజిటల్ కలెక్టర్లు, 2. రెఫ్ ఫోనులతోను మంకములేక. 3. వంకబడును.

మయవాటి కేంద్రాలగు పంపబడును.

409

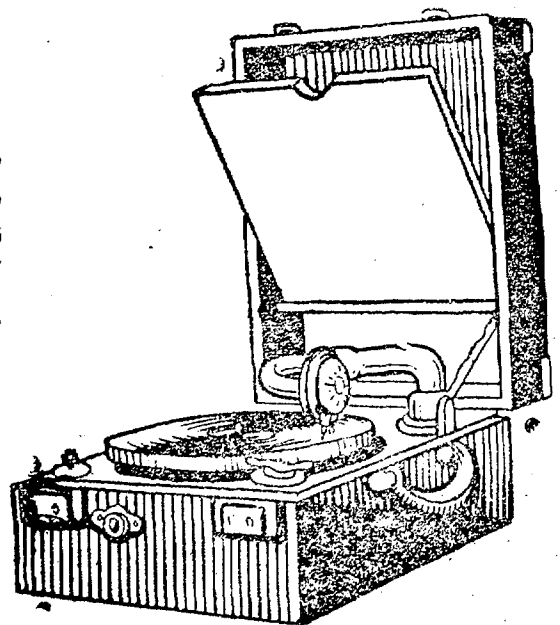
సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

ఈ క్రిత ప్రత్యుత్తరముల అగ్రభాగంలోని జనపరిచి.

BOMBAY PHONO & GENERAL AGENCY,

బొంబాయి ఫోనో అండ్ జనరల్ ఏజన్సీ, 520-22-24 కాల్యాడేవి రోడ్డు, బొంబాయి

520-22-24, Kalbadevi Road, Bombay.

Telegraphic Address "PRIMAPHONE". 3.

విదేశవస్త్ర బహిష్కారము

రాజోవు నాలుగుమాసముల కార్యక్రమము

విదేశవస్త్ర బహిష్కార సంఘమువారు రాజోవు నాలుగుమాసములను యీక్రింది కార్యక్రమమును నిర్ణయించి యున్నారు:-

1. పెద్దపెద్ద పట్టణములకు వెలుపల ప్రచారము చేయు పార్టీల నేర్పాటుచేయుట.
2. ఇంటింటికి దిరిగి ప్రచారముజేయుట.
3. ఇంటింటికిదిరిగి ప్రచారము చేయుటకు పిలువగాని వోట్ల బహిరంగసభలు జరుపుట.
4. పీఠులలో తిరుగుచు ఖడ్గము విక్రయించుట.
5. అవసరమగు చోట్లలో స్టాల్ చిన్నచిన్న ఖడ్గములు కాణములను తెలుపుటకు కావలసినంత ద్రవ్యమును సంపాదించుట.
6. ప్రతి బుధవారముందును ఆదివారముందును నగరసంక్షిప్త పార్టీలములమున పీఠులలో ప్రచారము సలుపుట.
7. ప్రతివెలలో మొదటి ఆదివారము ప్రత్యేక బహిష్కార ప్రచారము సలుపుట. అనగా, జూన్ 2, జూలై 7, ఆగస్టు 4, సెప్టెంబరు 1, తేదీలు.
- (8) స్థానిక సంఘముల యొక్క సహాయమున సంపాదించుటకుగాను స్థానిక సంఘముల యొక్క ప్రత్యేకసభలను సమావేశపరుచుట.
- (9) ప్రతి సోమవారముందును అంతకు ముందువారము యొక్క బహిష్కార ప్రచారము గూర్చి రిపోర్టులను పంపుట.
- (10) విదేశవస్త్ర బహిష్కారదినము అక్టోబరు 2వ తేదీన జరుపుట.

పైన నూచింపబడిన కార్యక్రమముయొక్క నకళ్లు ప్రతి జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీకిని, మాకార్యాలయమునకు తమపై విలాసములను పంపినయితర కమిటీలకును, పంపబడుచున్నవి. ఈకార్యక్రమములో చాలభాగ మదివరకే కాంగ్రెసు కమిటీలచే నిర్వహింపబడుచున్నను, రాజోవు నాలుగువెలలో దాని నెక్కువ దీక్షతో నిర్వహించినచో గాని సంవత్సరాంతము సరికి మనము తీవ్రరూపమున కార్యచరణమునకు సంసిద్ధులము కావాలము. అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానానుసారముగా కాంగ్రెసు కమిటీలు సభ్యులను చేర్చుగలుగుటకు విదేశవస్త్ర బహిష్కారప్రచారము చాలవరకు తోడ్పడగలదు. కాంగ్రెసు సంస్థ లన్నియును గత ఏప్రిలుమాసాంతమునకిది నిర్వహించగలిగిన బహిష్కారప్రచారముకంటె నెంతో యధికముగా ఆగస్టు మాసాంతమునకిది నిర్వహింపగలుగుటకు శక్తిజూపవలెను. రాజోవు జూన్ 2 వ తేదీ మొదటి ఆదివారము గనుక పర్మింసు కమిటీచే నిర్ణయింపబడిన ప్రచారము ఆదినమంతయు ప్రత్యేకముగా బహిష్కార ప్రచారమునకే వినియోగింపబడవలెనను విషయమును మనము మరుచుకొనదు. వారమున కొకసారి సంపవలసిన రిపోర్టులకొరకు తయారుచేయబడిన అచ్చుపాఠములు త్వరలోనే ప్రతి కాంగ్రెసు కమిటీకిని పంపబడును. కాంగ్రెసు కమిటీలన్నియును తమ రిపోర్టులను వారమునకొకసారి తప్పక పంపుచుండవలెను.

(కార్యదర్శి, విదేశవస్త్ర బహిష్కారసంఘము)

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రెయిర్ సెటిల్ మెంట్సులో (ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగు పోలీస్ పోలీస్ నిరద్దు చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయకూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది. ధారాశ్రమైన పద్ధతిపై పనిచేయు ఏజెంట్లు కావలెను. ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు, రిటర్డెడ్ పాస్, వేషిరి, మద్రాసు, రుక్మాంగదాచార్య, హోమ్స్ షేట, ప్రొద్దుటూరు, సుందరరాజన్ అయ్యంగార్, "గోతావిలాస" రంగనాయకులశేట, నెల్లూరు.

కాంగ్రెసు పునర్నిర్మాణము

ఈనెలలో బాంబాయిలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ వేళములో ఆమోదింపబడిన మహాత్ముని తీర్మానము ననుసరించి కాంగ్రెసు పునర్నిర్మాణావశ్యకము ముఖ్యము. అందు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చునిమియమై కొన్ని నూచనలను, నిబంధనలను మహాత్ముడు వ్యక్తపరచెను. తదనుసారముగ రాష్ట్రజిల్లా తాలూకా, ఫీర్గా, పట్టణ, గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములు దీక్షవహించినగాని మహాత్ముడు చెప్పినరీతిని సభ్యులను చేర్చుటకు పిలుండడు. తక్కువసభ్యులుగల కాంగ్రెసు సంఘములను అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము వారంగీకరించరని స్పష్టముగ తీర్మానించినారు. కనుక ఆంగ్రదేశమునందుగల

కాంగ్రెసుసంఘములు తగుశక్తితో కార్యమును నిర్వహించి మహాత్ముని నూచనలను నిర్విఘ్నముగ నెఱవేర్చెదరుగాక. కాంగ్రెసు సంసలలో కులతత్వములను పాటింపక బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వాదములను చొరనీయక, పార్టీల వ్యవహారములకు రావీయక ఎల్లరు దేశభక్తులై అఖిలభారత జాతీయనాయకుల ఆజ్ఞానుసారముగ కాంగ్రెసుసభ్యులుగ చేరుట మనవిధి. మరియు మహాత్ముడు వ్యవేషి వస్త్రములనేగాక యితరవస్త్రములను ధరించినవారునూ కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేరవచ్చునని అనుజ్ఞనిచ్చినారుగాన ఆంగ్రమహాజనులందరు కాంగ్రెసు సభ్యులగుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాడను.

మల్లెల శ్రీరామమూర్తి

తెజవాడ

16%

శరీరావయవములకు పోషక శక్తిని గలిగించుచు

శ్వేతరేఖ టిప్సు యితర ఆహారద్రవ్యము లన్నిటికంటె ప్రోటీన్ (16%) సంతృప్తి కల్పించుచున్నది యిది. శరీరపోషణకు, కండరవృద్ధికి ముఖ్యమైనది.

శ్వేతరేఖ టిప్సునందు 65 కార్బోహైడ్రేటు 7% క్రొవ్వు కలిగి యున్నది. శక్తిని ప్రసాదింపవలసినది యీరే. 8 రకముల ఆహార ద్రవ్యము విటామిన్స్ రఫైన్ మొదలైనవి శ్వేతరేఖ టిప్సునందు సమైక్యముగా కలసి యున్నది.

మంచి శుభావన గలిగి, రుచికరమైన దళియల్లు అడిల్లుతకు శ్వేతరేఖ టిప్సును వాడండి. ఆహారము, మంచుబియ్యంవలె పెద్ద అమాద నేర్పించదగినది. నిత్యచరణముగా స్వీకరింపుచు. శరీర మభివృద్ధి జెందుపదార్థమువల్లను, శక్తిని ప్రసాదించుటవల్లను ఆందగు లాభమును పొందగలరు.

శ్వేతరేఖ టిప్సుకొరకు అడుగుడు, మీకు పరిచితమైన శ్వేతరేఖ టిప్సు పేకకోఆర్, బొమ్మకొరకు విషయము. 2052

Quaker Oats

2052

13

మంచి వెన్ను ఫస్టి గల జాతి

75 యేండ్లు యీదు గలవారు గూడ తల్లి వారువరకును రాత్రియంతయును వ్యర్థముచేయుదురు. 50-వ యేట గర్భవతులయ్యెదరు. 70-వయేట బిడ్డలను కందురు. మనవారును గోడు మాలు, బార్లీ, పాలు మొదలగునవన్నియు మిళితమైనట్టి దీనినే ఉపయోగించిన తిప్పక సంతాననతులయ్యెదరు. పల్లెటూరు వనసరములేదు. ?

వర్ణాశ్రమ ధర్మ సభలు

మన పూర్వ వర్ణాశ్రమములు, వర్ణధర్మములు, నిత్యము లనియు, శాశ్వతము లనియు, మార్పబడగూడని వనియు, అది కాలవైపరీత్యమున మారినయెడల పునరుద్ధరింపవలె ననియు యీ సభలు చాటుచున్నవి. ఈ సభలలో పాల్గొను పూర్వ సాంప్రదాయికులు గాని, నివస విద్యాధికులు గాని, శ్రుతి స్మృతులలో చెప్పిన వర్ణధర్మములను, ఆశ్రమధర్మములను అనులంబించిన నేరక ప్రజలయెడల నిట్టి సమానత్వములు పలుకు నపుడు, వీరి మాటలను పాటించువా రెవరు నుండరు. వీరు శాస్త్ర విచారణ సలుపు నపుడు, వీరి దినచర్యను మనము ముందుగా కఠినముగ విమర్శించక తప్పదు. తాము చెప్పినట్లు మాత్రము చేయవలయు ననియు, 'యథాశక్తి సహగచన' మను సామెతను బట్టి, తాము శ్రౌత స్మార్త ధర్మాచరణములో నెంత కొఱవడి యున్నను, తమ నడతను గమనింపక, మన మందరము వీరు ప్రతిపాదించు ధర్మసన్నముల ననుసరించి తీర వలె ననియు, లేనియెడల నరకము సంప్రాప్తించు ననియు వీరు చెప్పుమాటలు వీరి నిత్యధర్మసంస్థాపనావాదదౌర్బల్యము నే స్పష్టపరుచును. వీరి యుపన్యాసములు, తీర్మానములు వట్టి అరణ్యకోదనములై, హాస్యాస్పదము లగుచుండును. కాని, ఆధునికవిద్యాధికులను, విమర్శకులను, వీరి నెంతవారము లక్ష్యము చేయరు. కొద్ది దినములక్రిందట బెజవాడలో జరిగిన ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమ ధర్మ సభను గురించి కొంచెముగా విమర్శించుటకు శ్రుతిపెట్టితిని గనుక, ఈ విమర్శలోని న్యాయాన్యాయములను చదువరులకే వదిలి నాకు తోచినది నిర్భయముగ వ్రాయుచున్నాను.

ఈ బెజవాడ సభవారు నాకు పంపిన యాహ్వాన పత్ర కలలో నా కక్కడగల అనేకమంది స్నేహితులను, చిరపరిచితులను దస్మతు చేసినారు. మన విదేశ ప్రభువులు గాని, మతాంతర మెంబర్లతో నిండిన, మన కానసభలు గాని, మతాచారములతో జోక్యము కలిగించుకొన గూడదని యభిప్రాయము వీరి కందరికిని యుండుటబట్టియే, వీరందరు దస్మతులు చేసి సభ హుచ్చిరనుట నిశ్చయము. ఈ విషయమై మనలో కొంత భేదాభిప్రాయము లున్నను, వీరు చేసికొన్న తీర్మానమును గురించి నేనిప్పుడు విమర్శించదలలేదు. కాని, దీనిని సమర్థించుటకు, తామందరు సహానుభవ పరాయణుల మనియు, స్త్రీలకు వివాహము అవశ్యము అనుష్ఠేయ మనియు, అష్ట వర్ణ బాలికావివాహములే శ్రేష్ఠతమ మనియు, ఋత్యంతర వివాహములు సర్వదా నిషిద్ధము లనియు, ఈ మొదలగు ధర్మనూత్రములను, తమ తీర్మానములలో చొప్పించిరి. నే నక్కడకు రాజాలక, నా స్నేహితులైన అధ్యక్షులవారిని కొంచెము విశాల దృష్టి కనుపరచి, దేశకాల పాత్రాదుల ననుసరించి, తీర్మానములను చేసిన వాగుండునని మాత్రము వారికి విన్నవించుకొంటిని. ఇప్పుడు నా స్నేహితు లగు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షునియొక్కయు, అధ్యక్షునియొక్కయు ఉపన్యాసములను రెండు మూడు సార్లు వదిలితిని. మన యాహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు మన వర్ణాశ్రమ ధర్మస్థితి ప్రస్తుతము అయిన అవస్థయగు అపక్షయాకారమును చెందియున్న దనియు, దీనిని ఆరనది యగు, వివాశాపనను చెందకుండ మనము పాటుబడని యెడల వర్ణాశ్రమ ధర్మములు నశించిన సమకాలంబుడే మనదేశమునకు మాడ నాశము కలుగక తప్ప దనియు ధర్మ మనగా వర్ణాశ్రమోచిత కర్మ యనియు నెలవిచ్చిరి. కాని సుప్రస్థాదియందే, ప్రజల సౌకర్యముల కొరకు యీ వర్ణాశ్రమధర్మములు భగవంతు డేర్పరచె నని చెప్పుచు, ఇవి యితర దేశములలో లేవని ఒప్పుకొనిరి. అక్కడెన్నడూ లేకపోవు పేల కుట్రకొనినది? సుప్రసిద్ధ మనదేశమందే పక్షపాతము నుపించి, మనకు మాత్రమే, బహిరముగ కాముష్మిక సుఖములు కలిగింప నలచుకొనెనా? నిజమిది యెట్టి దనగా ఆయా దేశములలోని వివిధసంఘములు, అట్టి దేశ కాల పరిస్థితులను బట్టి, కొన్ని కొన్ని ధర్మముల నేర్పరచు కొనుటయు, అవి కాలక్రమమున, అనేక విధములుగ పరిణామమును పొందుటయు తటస్థించుచుండెను. బుద్ధివంతులలోని పది యవ మండలములలోని పురుషనూత్తము మొదలు, దరిమిలా నేర్పడిన శ్రుతిస్మృతులలో, ఈ ధర్మము లెట్టి మాడ్చుట పొందినవో, యీయన గాని, అధ్యక్షులు గాని, సభ్యులుగా వచ్చిన పండితులు గాని గమనించినట్లే కనుపడెను. ఇట్టి వారై పత్రకలలో శాస్త్రసర్ప విలుపడు గనుక, అక్కడకు దయ చేసిన పండితుల, ధర్మ శాస్త్రములను లేటతెలుగులో రెడ్డు మా చేసినయెడల, వానిని నాస్యంత్ర ఖర్చు మీద అచ్చు వేయించి ప్రజలెడల కెట్టటకు సిద్ధముగా నున్నాను. ప్రజల

లో, యీ వాసనలోని సత్యావస్థములను సులభముగా నిర్ణయించుకొనెదరు. అట్లు కాక, తమ కనుకూలించు కారకలను మాత్రము క్రోడీకరించి వర్ణాశ్రమధర్మములు మొదటినుండి యిప్పటివరకు నిత్యములని భాసింపబడిన వనియు, అవి యెన్నడు మారలేదనియు చెప్పి ప్రజలను మోసపుచ్చుట న్యాయము కాదు. ధర్మ శాస్త్రముల నన్నిటిని, ప్రజా సామాన్యమునకు రహస్యముగా నన్ను సంస్కృతభాషలో నుండి తెలుగు భాషలో తెలిపిన యెడల, వీరి వాగములోని సత్యావస్థములు బయల్పడును.

కాబట్టి, యిప్పు డీ శాస్త్రసర్పను నవలీ, ఆర్యధర్మ నిర్ణయమున కీ సభాసదు లర్హుల యను విషయమును మాత్రమే యీ వ్యాసములో కొద్దిగ స్పృశించెదను. ఎవడు వేదములను అధ్యయనము చేసి, వేదార్థమును విచారింపడో, వాడు జాత్యా మాద్రునితో తుల్యుడు. పాండవగన దానిని (తత్త్వమును) పొందడు. వేదాధ్యయనమును పాశము మాత్రము చేసినవాడు బురద యందు పడిన పశువునకు లక్షణించుచున్నాడు. (బౌశనస్మృతి, స్మృతియాధ్యాయము 128, 129 శ్లో॥) వ్యవసాయము, శిల్పము, జీతముమీద కొలుపు, వేదము తీసికొని విద్య చెప్పట, వడ్డి పుచ్చుకొనుట, వర్తకము, రాజును యాచించుట, భిక్షము- యీ మొదలగునవి ఆపత్కాలమునందు మాత్రమే బ్రాహ్మణునికి జీవనోపాయములు. ఆపత్కాలానంతరము, అట్టి బ్రాహ్మణునకు ప్రాయశ్చిత్తములు విధింపబడి యున్నవి. అజ్ఞానముతో చేయబడిన కృత్యములకే గాని, బుద్ధిపూర్వకముగా చేయబడిన వానికి ప్రాయశ్చిత్తము లేదు. ఆ బ్రాహ్మణుడు శాస్త్రములను అపవాదయై ఆపాపము ననుభవించుటకు తిరిగి యీ లోకములో పుట్టుచున్నాడు. (యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి, ప్రాయశ్చిత్తకాండము 36168 శ్లో) అధములను నే బ్రాహ్మణులు వైశ్యదేవము చేయక, భుజించుచున్నారో, వారు నిరర్థకులై, అపవిత్రకరమున వరకమునందు పడుదురు. వారు తిరిగి కాకులై పుట్టుదురు. (పరాశరస్మృతి, ఆచార కాండము 54, 55 శ్లో). వేదము చదివి యర్థ మెఱింగి కర్మములు చేయువారే బ్రాహ్మణు లనబడుదురు. సవితను, తెలుపు గాయత్రీజపమును సంధోపాసనమును,

అన్ని కార్యములను చేయక వ్యవసాయము చేసికొని బ్రతుకు వారు బ్రాహ్మణులని నేరు మాత్రము పొందుదురు. ఇట్టివారు వేలకొలది మాడినను, అది సభ (పరిషత్తు) యనబడదు. (పరాశరస్మృతి ప్రాయశ్చిత్త కాండము, అష్టమాధ్యాయము 4, 5 శ్లో) వైశ్యదేవము నెవరు చేయక, భోజనము చేయు చున్నారో, వారు వేదములను చదివినవా రై నవ్వటికిని, మాద్రులై దుష్టజన్మమును పొందుచున్నాడు. (శతాత్రు ధర్మశాస్త్రము షష్ఠాధ్యాయము, 2, 3 శ్లో॥ శంఖ లిఖితస్మృతి 2, 3 శ్లో). రాజువేద చేయువాడు, క్రయవిక్రయవ్యాపారము చేయువాడు, గ్రామ పాశోహితుడు మొదలగువారు బ్రాహ్మణులే కాదు. (శతాత్రు ధర్మశాస్త్రము, 12 వ అధ్యాయము 1 శ్లో). ఇట్లు స్థాలీపు లాకన్యాముగ ద్వీజుల మండ నలసిన కొన్ని విధులను పేర్కొంటిని. ఇట్టి ధర్మములను నిత్యము ఆచరించువారు మన బెజవాడ వర్ణాశ్రమ ధర్మసభలో ఒక్కరైనను ఉన్నారని తోచదు. ఒకవేళ యున్నను, ఏకగ్రీవముగ తీర్మానమునకు రాగలిగిన సభాసదులను, అధ్యక్షులను సర్వ బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు, సమాధులూ? న్యాయము నమ్మకొని, నిజము ను మరుగుపరచుట, అబద్ధమును పురికొల్పుట నిత్యకీవనముగా గల మావంటి లాయర్లు అధ్యక్షులుగా నున్నారు. ధర్మముని పేరు చెప్పి ప్రజలవలన ద్రవ్యము గ్రహించి, దానిలో కొంచెము ఖర్చు పెట్టి తక్కినది హరించు వైశ్యశిఖావణులు, విద్య నమ్మకొని జీవించు బ్రాహ్మణోత్తములు ఈ సభాసదులలో ననేక మంది యున్నారు. వీరేనా, ఆర్యధర్మనిర్ణయమును ఏకగ్రీవముగ చేయుట కరుదెంచిన మహాసభావులు! అటులై నచో, వీరు ప్రజలను మోసపుచ్చుటకే, యిట్టిసభలను సమావేశ పరచుచున్నారని నేను చెప్ప సాహించుచున్నాను. ఈ వర్ణధర్మములు నిత్యములు కావని స్మృతుల యాధారమునే తీసికొని మరియొక వ్యాసముగో కనుపరచెదను.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.
WANTED.

Candidates for Wireless Telegraph and Station Masters's Courses. Railway Fare PAID. Boarding arrangements. Apply for Prospectus and Application Form enclosing stamp As. 2. ROYAL WIRELESS-TELEGRAPH COLLEGE Clock Tower. DELHI.

SUNLIGHT SOAP

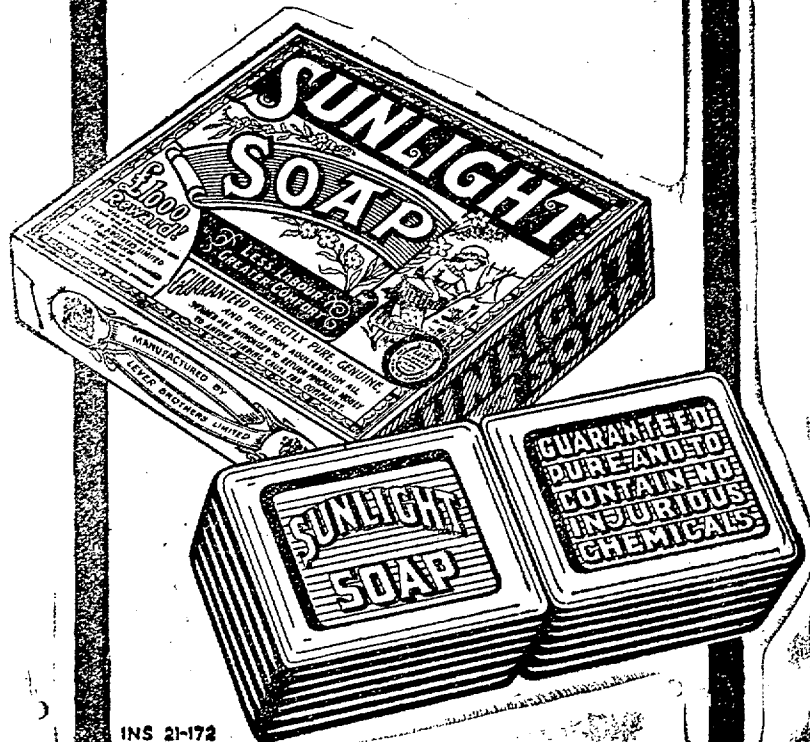
సన్ లైట్ సబ్బు

మీదుస్తులను మరింత శుభ్రపరచును

ఎప్పుడు కొనినను సరే సన్ లైట్ సబ్బు పుడును కొనుడు. ప్రపంచమందు అన్నిటిలోకి నిర్మలమైనది. చాలమంది సన్ లైట్ సబ్బు ఉపయోగింతురు. అది నిర్మలమైనది. కాబట్టి, త్వరగా శుభ్రపరచును.

సన్ లైట్ సబ్బు

నిర్మలమైనదని } లివర్ బ్రదర్స్,
1000 పానులకు } పార్టు సన్ లైట్,
గ్యారంటీ ఇవ్వబడినది. } ఇంగ్లాండు.

మదరాసు హైకోర్టు తీర్పులు

గొల్లపూడి శివరామకృష్ణశాస్త్రిగారు

హైకోర్టు అడ్వకేటు, కచ్చేరిగోడ్డు, మైలాపూరు

(1) ఒక మాట్రిగేజీ తన తనఖాపత్రముపై ప్రిలిమినరీ డిక్రీ పొందిన తర్వాత ఫ్రాన్సు డిక్రీ కొడుకు వేసే అప్లికేషను లో, దావాకు పాల్గొన్నవా రందరికిని నోటీసు ఇచ్చి తీర శలెను.

ఒకరు తన మైనరు కుమారుని తరఫున గార్డయనుగా తనఖా పత్రము వ్రాసి యిచ్చినప్పుడు, ఆ తనఖా పత్రముపై వేసిన దావాలో మైనరుకు తనఖా దస్తావేజు వ్రాసిన తండ్రినే గార్డయను అడ్వకేటుగా అపాయింటు చేసినంత మాత్రము చేత, ఆదావాలోని డిక్రీ మైనరుకు బైండుచేయదని చెప్పుటకు వీలులేదు. మైనరు తన వాదనను తన తండ్రిగారు సరిగా చెప్పు లేదనియు, రుజువుజేయలేదనియు, తనకు వ్యతిరేకముగా వర్తిం చె ననియు సాక్ష్యముచేత నిరూపింపవలెను. అనగా, తనను సరిగా రెఫరెంటుచేయక పోవుటచేత, తనకు నష్టము కలిగినట్లు రుజువు చేస్తే తప్ప వెనుకటి డిక్రీని రద్దుచేయరు. (గొల్లపూడి కుమారస్వామిశాస్త్రి, రీతిగార్లు. 1929 వ ఆక్టోబరు 8 రిపోర్టు, 898 వ పేజీ).

(2) ముగ్గురు మైనరు వాడుల తరఫున మరియొకరు నెట్టు క్రెండుగా నుండి ఒక డిక్రీ పొందెను. ఆ డిక్రీ అమలునిమిత్తమై ఆ నెట్టు క్రెండు ఒక ఎక్స్‌క్యూషను అప్లికేషను దాఖలు చేసెను. ఆ అప్లికేషనుపై సామ్యు రాకపోయెను. అందుచేత నెట్టు క్రెండు మరియొక ఎక్స్‌క్యూషను అప్లికేషను దాఖలు చేసెను. అయితే, ఈ ఎక్స్‌క్యూషను అప్లికేషను వెనుకటి అప్లికేషను దాఖలుచేసిన మాడు సంవత్సరములలోగా దాఖలు చేయవలెదు. అందుచేత డిక్రీ అమలుకు లిమిటేషను పట్టిన దని వాదించబడెను. మధుర జిల్లాజడ్జిగారు లిమిటేషను పట్టిన దని తీర్మానించగా, హైకోర్టుకు అప్పీలుచేయబడెను. గొల్లపూడి వాలసు, మాధనునాయరుగార్లు, లిమిటేషను ఆక్టు 6 వ సెక్షనులన మైనరు డిక్రీహోల్డర్లకు వారికి మెజారిటీ నెట్టిన మాడు సంవత్సరములవరకు, వారు మైనర్లగానున్నప్పుడు పొంద బడిన డిక్రీలను అమలుచేసికొనే అధికార మున్నదనియు, అందు చేత వారి తరఫున నెట్టు క్రెండుచేత వేయబడిన (వారి మైనార్టీ కాలములో) ఏ ఎక్స్‌క్యూషను అప్లికేషనుకున్నా లిమిటేషను పట్టినదని చెప్పుటకు వీలులేదని తీర్మానించిరి.

అయితే, సివిల్ ప్రాక్టీజరు కోడ్డు 48 వ సెక్షను ప్రకారము డిక్రీ అమలు, డిక్రీ తేదీనుండి 12 సంవత్సరములలోగా వేయబడిన అప్లికేషనుమీద తప్ప జరుపుటకు వీలులేదు. గొల్లపూడి వాలసు, మై రూలు మైనర్ల తరఫున పొందబడిన డిక్రీలకు కూడా అన్వయించుననియు, ఆ రూలుకు, లిమిటేషను ఆక్టు 6 వ సెక్షను ఉపయోగము లేననియు తీర్మానించిరి. అనగా, డిక్రీ తేదీనుండి 12 సంవత్సరములలోగా ఎక్స్‌క్యూషను అప్లికేషను వేయబడక పోయినచో, ఎక్స్‌క్యూషను అప్లికేషను మైనరు డిక్రీహోల్డులు తనకు మెజారిటీ నెట్టిన మాడు సంవత్సరములలోగా ఎక్స్‌క్యూషను అప్లికేషను వేసినను, అట్టి అప్లికేషనుపై అమలు జరుపుటకు వీలులేదు. (సి. ఆర్. సి. 258 ఆఫ్ 1926.)

(3) క్రింది కోర్టువారు, ఒకరిని దావాకు పార్టీగాచేర్చు దగునా లేదాయను పాయింటుపై, ఇచ్చిన తీర్పును హైకోర్టు వారు సాధారణముగా రివిజను ఫెటిషనులో రద్దుచేయరు. అయితే, ఒకరిని దావాలో పార్టీగా చేర్చక పోయినచెడల, వారు ఉత్తరోత్తర వేసే దావాలో తీర్పుకును, ప్రస్తుతపు దావాలో తీర్పుకును పరస్పర విరోధము కలుగునని హైకోర్టుకు లోచె యెడల, క్రింది కోర్టు తీర్పును రద్దుచేసి, వానిని పార్టీగా చేర్చు మని హైకోర్టువారు ఆర్డరు చేయవచ్చును. (గొల్లపూడి వెంకట కుబ్జారావుగారు సి. ఆర్. సి. 968, 1177, 1178 ఆఫ్ 1928.)

(4) ఒక మహమ్మదీయుడు మరియొకనికి ఒక ప్రాసోటు వ్రాసి యిచ్చెను. అతను చనిపోయినప్పుడు, ఆతని భార్యయు, ఒక కుమారుడు, ఇద్దరు కుమారులును ఉండిరి. ఆ కుమారులైయు, కుమారులును అప్పట్లో మైనరులై యుండుటచే, ఆ నోటుమీద తల్లి మైనర్ల గార్డయనుగా 5 రూపాయలు చెల్లు వలెను. తరువాత ఆ నోటుమీద దావావేయబడెను. ఆ దావాలో తల్లియు పిల్లలుకూడ ప్రతివాదులుగా చేర్చబడిరి. అయితే, ఆదావా నోటు వ్రాయబడిన మాడు సంవత్సరములలోగా లేదనెడిది. తల్లి చెల్లు ఇచ్చిన తేదీనుంచి మాడు సం

వత్సరములలోగా దావా యిచ్చుటచేయబడెను. క్రింది కోర్టులో సబు జడ్జిగారు తల్లిమీద మాత్రం డిక్రీ ఇచ్చి మిగిలినవారిపై దావా డిస్మిసు చేసెను. దానిపై వాది హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసెను. గొల్లపూడి తిరువేంకటాచార్యులుగారు అప్పీలును అంకరించి అందరి ప్రతివాదులమీదను డిక్రీ ఇస్తూ ఈ క్రింది తీర్మానములను చేసిరి. మహమ్మదీయ ప్రకారం తల్లి ల్ల లును గార్డయను కాదు. అందుచేత ఆమె ఇచ్చిన చెల్లులన, పిల్లలమీద దావాకు కొత్త వ్యాజ్యకారణము రాదు. అయితే లిమిటేషను ఆక్టు 20 వ సెక్షను క్రింద ఒక బాకీ చాలించి బాధ్యులైనపుడు, వారిలో ఏ ఒక్కరు చెల్లు ఇచ్చినను, ఆ తేదీనుండి అందరిపైనను కాలవోషము వును ప్రారంభమగును. అయితే పై మాత్రము, లిమిటేషను ఆక్టు 21 వ సెక్షనులో చెప్పిన, జాయంట్ కంట్రాక్టు, పార్ట్నర్షిప్, పీగీఎక్స్‌క్యూటర్లు, మొదలగు వారికి అన్వయించదు. అయితే, ఒకరివ్యవహారమున బాకీ కి వారసత్వమువలన, ఇద్దరుగాని లేక ఎక్కువమందిగాని బాధ్యులైనచో, వారిలో ఎవ్వరు చెల్లుఇచ్చినను, ఆ చెల్లుచేత అందరి మీదను కొత్త లిమిటేషను ప్రారంభమగును. (సి. ఆర్. సి. 1679 ఆఫ్ 1927 ; 1929 వ మద్రాసు, ఆక్టోబరు 8 రిపోర్టు 419 వ పేజీ.)

(5) మైనరు కుమారుల తరఫున, వారి తల్లి ఒక తనఖా దస్తావేజు వ్రాయించుకొనెను. దస్తావేజు వ్రాయించే విషయములో ఆ మైనర్ల మేనమామ ఆమె తరఫున పని చేసినట్లు రుజువయ్యెను. ఆ తనఖా దస్తావేజు నిజముగా వున్నదాలో రిజప్టరు కావలసియుండెను. అయితే, తనఖా పెట్టించుకొన్న వారి ఆస్తినే (10 గజముల స్థలము) తనఖా పెట్టినవారిదిగా ఉదహరించి ఆ దస్తావేజును చల్లపల్లి సబు రిజప్టరు ఆఫీసులో రిజప్టరుచేసిరి. ఈ సంగతి మైనర్ల మేనమామకు తెలిసినట్లు రుజువయ్యెను. మైనర్ల గార్డయనైన వారితల్లికి తెలిసి నట్లు రుజువు కాలేదు. ఆ పది గజముల స్థలము తనఖా పెట్టించుకొన్నవారిదిగాని, తనఖా పెట్టినవారిది కాదని రుజువయ్యెను. ఆ తనఖా దస్తావేజుపై, దస్తావేజు తేదీనుండి పది సంవత్సరములకు వేయబడెను. సబు జడ్జిగారు, రిజప్ట్రీషను లా మీద

పార్టీలుచేసిన ప్రాథమిక, రిజప్ట్రీషను చెల్లదనియు, ఆను చేత తనఖా డిక్రీ ఇచ్చుటకు వీలులేదనియు, దస్తావేజు తేదీ నుండి ఆరు సంవత్సరములు దాటిపోవుటచేత, పరస్పర డిక్రీ ఇచ్చుటకు కాలవోషము పట్టెననియు తీర్మానించి దావాను డిస్మిసుచేసెను. జిల్లాజడ్జీ, తల్లికి రిజప్ట్రీషనులాపై చేసిన ప్రాథమిక విషయము తెలియదనియు, తెలిసినను మైనర్లను బాధించదనే కారణములచేత, సబుజడ్జీ తీర్పులు రద్దుచేసెను. అందుపై హైకోర్టుకు సెకండు అప్పీలు చేయగా, అది గొల్లపూడి అడ్వకేటుగారివద్దకు వచ్చెను. గొల్లపూడి అడ్వకేటు తీర్మానించెను. (1) చల్లపల్లి సబు రిజప్టరును, రిజప్టరుచేయుటకు జూరిస్డిక్షను ఇచ్చే పదిగజముల స్థలము తనఖా పెట్టినవారిదికాదని తనఖా పెట్టినవారు, రుజువుచేయుటలోడనే, ఆ దగావిషయము తమకు తెలియవని రుజువుచేయుటలైన బాధ్యత, తనఖా పెట్టించుకొన్నవారిపై పడును. (2) మైనర్లకు గార్డయనుగా నున్న తల్లి తరఫున ఆమె అన్నగారు, వ్యవహరించెను గాన, ఆయన ఆమె ఏజంట్లు అగును. ఆయనకు ఈదగావిషయమై తెలిసినట్లు రుజువుచేస్తే, ఆమెకు ఈ విషయము తెలిసినట్లే పరిగణింపవలయును. (3) ఆమెకు ఈదగావిషయము తెలిసినచో, ఆమె మైనర్లకు గార్డయనుగా నున్నను, ఆ రిజప్ట్రీషను చెల్లదు. ఈతీర్మానములపై, అప్పీలును ఆమోదించి జిల్లాజడ్జీ తీర్పును రద్దుచేసి, గొల్లపూడి సబుజడ్జీ తీర్పును ఖాయపరుస్తూ, దావాను అన్ని కోర్టులవల్లతోను, డిస్మిసు చేసెను. (1929 ఆక్టోబరు 8 రిపోర్టు, మద్రాసు 425 వ పేజీ యన్. యే. 998 ఆఫ్ 1925.)

వెల స్వల్పము! ఫల మధికము!!
చలువకు, చత్వారమునకు, తగిన సువోచనములు మంచి సమృద్ధిగా యివ్వగల సమర్థులు.
వెట్టు-ఎండు వస్త్రా గడిమారములు సమృద్ధిగా ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును.
యిమ్మడి చలమయ్య, తెనాలి.

ఎంత బాగుగా ప్రకాశించుచున్నది!

ఈవారములో కెల్ల యిారోజే ప్రకాశవంతమైనది. బ్రాసోలో నేడు యిత్రడి రాగిపాత్రలన్నియు శుభ్రపరుపబడినవి. నేజే బ్రాసో రోజున చెప్పదురు. పాత్రలన్నియు వారమున కొకరోజు

BRASSO

శుభ్రపరుపవలెను. మీ ఇంటిలో బ్రాసో రోజున వాడుకలో నున్నదా?

2

వర్ణాశ్రమధర్మ విషయము

1. ప్రస్తుతము వర్ణాశ్రమధర్మమునకు జననభేదము నూతన సంస్థయొక్క ఆగ్రహమువారిచే స్థాపించబడినది. ఇందు పెక్కుపన్యాసములు గావించబడుచున్నవి. ఇందుల సారాంశములు పత్రికాపాఠకులు గ్రహించుచునే యున్నారు. ఈనభేదము యశయమేమన, పురాణకాలమున పెంపొందిన వర్ణాశ్రమధర్మములు యథావిధిగా యుండవలెనేగాని యునుమంతయు మార్పుచెందకూడదని పీఠులందుచున్నారు. కీర్తి సిద్ధాంతములు బ్రాహ్మణేతరుల కుజ్జేకము కల్పించుచున్నవి. ఏదియెట్లున్నను నిజ మాలోచించిన వేదకాలమునాడు మానవజనులను కులభేదములతోగా గానరావు. పురాణకాలమునది విస్తరించినది. స్పృతికర్తలు భేదములకు పరిచినంత గట్టి పునాదులను ర్చినారు. ఇప్పటి పాశ్చాత్యనాగరికతామాలమున భారతీయులలో నిమ్నజాతులు సరిగా నననాగరికతచే ప్రజ్వల్లి విజ్ఞానప్రవాహమున నోలబడుచున్నారు. ఇట్టి రియాలిటీ సభవాదు సనాతనవర్ణాశ్రమధర్మము నిలువజేట్లు కుదోగలు సలుపుచున్నారు. ఇయ్యది హాస్యాస్పద మగునుగాని జేరొందు గాదు.

2. వర్ణాశ్రమ ధర్మమునకు సభ వారికి, నూ. రాసునయ్య చౌదరిగారే ఒక బహిరంగ లేఖ వ్రాసినారు. ఇది మేనెల 22 వతేది ఆంధ్రపత్రికయందు కనవలదు. అందు గుణకర్మలచే వర్ణవిభాగము గావించుటయని వీరిప్రథమసూత్రము గానవలదు. ప్రస్తుత భారతీయుల గుణకర్మలను పరీక్షించి వాటి కనుగుణముగా నవీనకుల ఏనిర్మాణముచేయవలెనని లేక పురాణకాలము నుండి గాని తదనంతరము కొంతకాలమునుండి గాని పరంపరగా వచ్చుచున్న బ్రాహ్మణాదిజాతుల గుణకర్మలను పరీక్షించి ఆధారవర్ణములనుబట్టి వారివారి అగ్రతలను నిర్ణయించవలెనని? వీరి యశయ మేదై యుండవలెను. ఇందు పరంపరగా వచ్చు బ్రాహ్మణాదిజాతుల గుణకర్మలను కొంతవరకు విచారించిచూడము. సంధ్యానందనాది నిత్యకర్మానుష్ఠానము, యాగాచరణ, తపశ్చర్య మొదలగున వేదయు ప్రస్తుతము బ్రాహ్మణులయందు గానరావు. ఆయుధాదిభారణము, తదనుగుణ్యమైన శస్త్రాస్త్ర విద్యలు, కూరవీరత్వాది సహజగుణములు క్షత్రియులందు గనబడవు. ఇట్టిస్థితిలో చౌదరిగారి గుణకర్మవిభాగము వీరియొడ నిమనయోగము. పోనిండు మిగిలిన వైశ్యకూడ్ర తదితర నిమ్న జాతులయొడ గుణకర్మ విభాగమును ప్రయోగించి మాణిక్యో మిగుల హాస్యాస్పదముగా నుండును. ఏలనన మొదట వివరించిన బ్రాహ్మ క్షత్రియులందే గుణకర్మ విభాగమునకు తావులేనప్పుడు, బ్రాహ్మ క్షత్రియులలో చిత కృత్యములు స్వస్థమందైన చవి చూడని తదితర జాతులయందు గుణకర్మ విభాగమును బలం తముగ ప్రయోగించినను కాలానలేక ననుబాటుజెందును. మానవ ధర్మమున పురస్కరించుకొని జాతియత విభేదము లన్నియు ద్రోసిపుచ్చి అందరిని ఒకటిగా యెంచి, గుణకర్మానుసారము నకీనకులనిర్మాణము జేయబూనినచో ఇంచేరు బ్రాహ్మణులు? యెనుగట్ల ప్రయోగమేదేయమై వైశ్య కూడ్రాది జాతులుగా నిర్ణయింపవలసి? యిక్కాలమున చాలావరకు విజ్ఞానాభివృద్ధి చే ప్రతి తెగవారము అగ్రత్యమునే కోరుచున్నారు. అందుచే యిట్టి ప్రకోపము నున్న వీరి తత్వమును గ్రహింప జెట్టి యముచేత గుణకర్మ విభాగమును పురస్కరించుకొని నకీన కుల నిర్మాణము జేయబూనినచో, అది పానగక వారివారి యాగ్రహమునకు కూడ సుగావలసి వచ్చును. ఎందున గుణకర్మవిభాగమునకు తావు కలదలేదు. ఎట్లెట్లనో పూర్వకాల మొకప్పుడు కులభేదము ఆచరణలయినచేత యంతదనుక వచ్చినది. ఇట్టి స్థితిలో కులభేదములు చెక్కుచెదరకుండా చిరస్థాయిగ నిలుపుటకు వర్ణాశ్రమహాజన సభవారును, గుణకర్మ విభాగము ననుసరించి నవీనకులనిర్మాణముజేయుటకు రాసునయ్య చౌదరి గారును ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈభయప్రయత్నములు నిరర్థక మనుటలో సంశయములేదు.

3. ప్రస్తుతము భారతీయులలో అన్ని తెగలవారకు జేదాధ్యయనము చేయవలసినది కర్మానుష్ఠానము గోరుచునే యున్నారు. చాలామంది ఆచరణలోనికి తెచ్చినారు. ఆర్యసమాఖ్యమార్గ వేదసంస్కార విషయములలో ప్రబల కృషి సలుపుచున్నారు. అన్ని తెగలవారకు యిందుమించు అగ్రత్యమునే ఆశించుచున్నారు. ఆ విషయములలో వారి కృషి ని యెవరు ఆటంక జేట్టులేదు! అన్ని వర్ణములలోను శాఖాంతరము తాంత్రిక వివాహములను జేయుచున్నారు. ఇదిన్ని గాక అన్యమతావలంబనము కూడ చేయుచున్నారు. గుడి విచిత్రమునుబట్టి ఋజుకుటిల విచార

ణలేకయే పెక్కు నూతనపద్ధతులను నననాగరికతామిషచేత ననుసరించుచున్నారు. ఇట్టి మహామోక్షన సమయమందు యెవరి స్వేచ్ఛను వారు నిరంకుశముగా కొనసాగించుకొను చున్నారు. ప్రస్తుత నననాగరికతామిషమైన యిక్కాలములో వర్ణాశ్రమ విహాసభవారు తాము దేవతాత్మములుగా ప్రకటించుకొన్నను, చాచిగారు తాము బ్రాహ్మణాశ్రమములుగా ప్రకటించుకొన్నను వీరుభయమార్గములను ఆటంక జేట్టువారులేరు. ఆత్మేపించువారును లేరు. పండితు లొడ్డువారును లేరు. నూతన సంస్కరణలకు పెచ్చు పెరిగి ఆనందించువారు గలరు. ప్రస్తుతము భారతీయులు సాధింపవలసినది స్వాతంత్ర్యము. అందుకై వీరేమిచేయుచున్నారు? కలభేదంత్రయను నూతనగా గాని ముష్టియధ్వనును దిగుచున్నారు. కర్తవ్యమును వివేచనాది వ్యర్థవాదములందు ఆగ్రహ జేతపూరితులై కాలము వృథాపుచ్చుట సమంజసముగాదు. ఒక వంక యుధాధిపత్యమున దేశనాయకులు దేశోద్ధరణకై పాటు బడుచుండ, పలువురు స్వాతంత్ర్యసిద్ధికొరకు పెక్కు పూర్వాములు పన్ని లెచ్చనితమ కొరకు పెక్కు కష్టముల నెదుర్కొనుచుండ, ఇన్నియు యెంత మాత్రము పాటింపక వృథా పదము కొరకు కాలదువ్వట కడువంతగా గనబడుచున్నది. మాలవ్యా పండితుడు కేశవదేశమును ప్రచారమునల్పి గావించిన ప్రబోధము, లెంతకష్టములలో పత్రికాపాఠకు లందరు గ్రహించిన విషయమే చెప్ప నగరమందు జరిగిన సభలో అచ్చట పండితవర్గము మాలవ్యాగారి కిచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆయన సదుత్తర మివ్వకపోలేదు. ఈవిధములో మాళవ్యా మున్నగు అగ్రజాతి పండితులు ప్రస్తుతకాలమున కవసరమైన మార్పులను గురించి ప్రశంసార్థమైనబోధలు సల్పుచుండ, ఆవి రుచింపక తప్పిన్నమార్గముల ప్రజల కల్పనొందించుటకు నూతనసభలు స్థాపించి యుక్తియుక్తముగ దీర్ఘపన్యాసములు గావించుటచే వృథాప్రయాసము గాని గుణగ్రహణనిపుణులు నిజమును గ్రహింపకపోరు. నిమ్న జాతులగోడు విచారించి వారికి నదుసాయము చేయనందున వారిలో పెక్కుమంది యితరులకంటె పాలగుచున్నారు. దానంజేసి హిందూమతము తీసివేయుచున్నది. బోధాయనాధులు ఆర్య మతవృద్ధికొరకు యెంతపాటుపడిరో వారి ధర్మనాత్రములు జెప్పవచ్చును. సాంఘికాభివృద్ధి కొరకు పీఠు తమ ధర్మనాత్రముల యందు నతీతిధిపుత్రులను కూడా అంగీకరించి యున్నారు. రామానుజులవారు గొప్ప మతసంస్కర్త. ఈ యన తన మతాభివృద్ధికొరకు పంచమలను కూడా చేర్చుకొని వారి కగ్రస్థానము నిచ్చినారు. పూర్వము సంస్కర్తలు దేశహితై కాభిలాషచే యిట్టి ప్రచారములునల్పి వన్నె కేక్రియండ నవీనసభవారి రిందలివిషయ మొక్కటియైన చవిచూడక వారట్లు సాహసించినందుల కెంతయు కృతజ్ఞత చూపవలసియున్నది. వర్ణాశ్రమహాజనసభవారు బాలికావివాహము శ్రేయస్కరమనియు బాలికలు కల్గినందులకు యజ్ఞలను తిరస్కరించలేనంత అల్పవయస్సులో వారితైన వివాహము విధ్యుక్తమనియు లలి నంద్రులవలెయు యుక్తవయస్సులగువరకు తద్విధిబద్ధులై యుండుటచేత ఆచరణమును వీడజాలక ధర్మ యెట్టివాడైనను యేకమంతుకొనక చాచితో సంసారముచేయుననియు ఇదియే బాలికా వివాహాధిపత్యమనియు నుజిరి. ఇట్టి సిద్ధాంతము వీరు చేసినందుకు వీరిని చాలామారులు మెచ్చుకొనవచ్చును. అయితే హిందూదేశములో బ్రాహ్మణేతర జాతులయందు చాలావరకు రజస్వలాసంతర వివాహములే జరుగుచున్నవిగదా! అట్టిస్త్రీలు లలి నంద్రుల యజ్ఞలను ద్రోసిపుచ్చి స్వయంవర లగుచుండిరా లేక లలి నంద్రులు చేసిన వివాహావిధిని వీడి యిచ్చునచ్చినవానిని పునర్వివాహ మాడుచుండిరా? ఇట్టిస్త్రీలను యేకశంకము లేకుండ సంసార బాధ్యతను నిర్వర్తించుచుండుట వర్ణాశ్రమధర్మ సభవారికి తెలియనివిషయముగాదు. వేదపురాణకాలమున రజస్వలాసంతర వివాహములు జరిగినవిగాని జేరొందుకాదు. మహా పురాణములలో పెక్కుచిరతలమంది దీవిషయము ఘంటాపథముగా కనవలదు.

(4) పురాణకాలపు బ్రాహ్మణుల తపశ్చర్య సహజగుణము. తత్కాలపు క్షత్రియులకు కూరవీరత్వాదిగుణములు సహజము. వీరు తమ తమ ధర్మములనుండి యెన్నడు స్థానిత్యము పొందలేదు. పురాణకాలపు బ్రాహ్మ క్షత్రియులు కలియుగమందు లేరనుటకు సందియములేదు. తన్నానుభూతులేగాని తత్సంబంధులుగారు. ఇందు కుహాపరణముగా పురాణము లిట్లుచెప్పుచున్నవి. సనాతన బ్రాహ్మణ క్షత్రియులలో కొందరు యోగ మహిమచే కాయసిద్ధి గలిగియున్నారనియు వీరు కలియుగా వసానమందు నష్టమైన బ్రాహ్మ క్షత్రియకులములను మరల నుత్పత్తి చేయదరనియు యాధియునుచున్నది. భారత సంగ్రామము నాటికి క్షత్రియుగము విరామమైనట్లు గనబడుచున్నది. కలియుగాద్యవసరమందు బ్రాహ్మణులు గౌతమతాప

ముచే వందితులై నట్లు పురాణములందు కలదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో యిక్కాలపు బ్రాహ్మ క్షత్రియులు నామమాత్రమునట కేసంశయములేదు. ఏలనన అహింసాసాసనచేయుచు తపశ్చర్యులచే మనోబుద్ధింద్రియాదులను వశమొనర్చుకొని సత్యచర్యనిష్ఠ గలిగియుండినగాని బ్రాహ్మణత్వము లభించదు. కూరవీరత్వాది సహజగుణాపేతమైనదిగాని క్షత్రియత్వము లభించదు. పురాణకాలపు బ్రాహ్మ క్షత్రియుల పరిస్థితులకు యిక్కాలపువారు వ్యామోహపడి తన్నానుబిరుదాంకితులు కావచ్చునుగాని తద్గుణపుంజములుమాత్రము వీరి కలవడవు. పోనిండు యిక్కాలపు బ్రాహ్మ క్షత్రియ వైశ్య కూక్రిజాతులు పూర్వవిధి ననుసరించి తమతమ వృత్తులనుండి తొలంగక దృఢస్రతులై యున్నారా? కృషి వ్యాపార పశుపాలనాదులు వైశ్యవృత్తి యనుకొందము. ఇప్పుడది బ్రాహ్మ క్షత్రియ కూక్రి జాతులయం దాచరణీయములగుటలేదా? నేనకత్వము కూక్రివృత్తియనుకొందము. అయ్యది బ్రాహ్మణాది జాతులలో ప్రాముఖ్యము విహించలేదా? సంధ్యానందను వేదాధ్యయనము బ్రాహ్మణవృత్తియనుకొందము. అయ్యది కూక్రియలయం దేలవ్యాపించవలెను? ఈవిధముగా వృత్తిసాంకర్యముకలిగినది. ఇట్టిస్థితిలో కలనిర్ణయముచేయు భారము వర్ణాశ్రమధర్మ మహాజనసభవారిదేగాక యితరులవనగూడదు. అందువలననే వారు పునస్సంస్కారమునకు నడుము విగించుచున్నారు. పోనిండు వారి సిద్ధాంతఫలిత మెట్లుండునో చూడవలయుననుకొంటే పానకములో పుడకనునట్లు మొదటనే చౌదరిగారి బహిరంగ లేఖ పెద్దయడవచ్చినది. భావిఫలితము చూడవలసియున్నది. భగవన్నిర్మితమైన కాలచక్రగర్భము దసంఖ్యాకములైన సీనులు దాగియున్నవి. అందుండి ఒకసీను బహిర్యతమైనప్పుడు అందు చిత్రించినవిషయములు అమలులోనికివచ్చును. ఒకదానినిపోలి యొకటియుండదు. పురాణకాలపుసీనుతో యీకాలపు సీనును సరిపుచ్చుదామంటే అది కుదరదుసరిగదా సహజవిధధముగా యుండును. స్వభావవిరుద్ధమైన పని ఆచరింపజాలరు. క్షత్రియము నిలువనేరదు గనుకనే కాలానుగుణ్యమైన మార్పులు చేయకతప్పదు. వేదపురాణయుగమందు కాలానుగుణ్యమైన మార్పు లగవడుచున్నవి. ఇక్కాలపువారును భేదభావమునవదిలి పురోభివృద్ధికి పలసినమార్పులు చేసుకొనకతప్పదు. అస్పృశ్యతా నివారణము, నిమ్న జాతుధర్మగుణము రజస్వలాసంతరవివాహము మున్నగువిషయములయం దకుంతితముగా పనిచేయుభారము ప్రతిభారతీయుడు వహించవలసియున్నది. హిందూమతాభిమానులు తమతమ ద్వేషభావములను వదిలి కర్తవ్యమునకు గడం 7దరని నమ్ముచున్నాము.

దింటకు రై వెంకటరాజు.

యెక్స్-బేజిక్

రోమనాశనము.

పాడరు లేక మిగడ.

గుణముగా పెరిగిన మెట్టుకలను తుడిచివేయుటకు, నవీనపదతి ననుసరించినచో, శ్రేష్ఠమైనదియు నైన యెక్స్-బేజిక్ రోమనాశనము చురయొగింపును. పాడరుగాన, మిగడగాన, రెండువిధములలోను దొరకును. ఒకమాత్ర వాడీయవచ్చును. తదుదకి మరెట్టి జానిని వాడరు.

ఇండియాలోను, అమెరికాలోనుగా పెడగు గుణముగ మెట్టుకలను తొలగించుటకు రోమనాశనము చురపుడచే తయారగుచున్నది. అవి చూడయిన అపాయకకము. అన్నిటిని వదిలి యెక్స్-బేజిక్ నే వాడుదు.

కెమిస్టలచిది వృద్ధుల దొరకును.

లేక

మార్టిన్ అండ్ హారిస్ లిమిటెడ్

8, వాటర్ లూ, కలకత్తా.

ఏజంట్లు:— 4795

మార్టిన్ అండ్ హారిస్ లిమిటెడ్,

8, 151, గుంతురామచెట్టిగిది, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

నా వేదాద్రిక్షేత్రయాత్ర

మార్గమధ్యమున అరణ్యములో సత్రము

వైశాఖ శు 14 లు సృసింహజయంతికి వేదాద్రిక్షేత్రములో జరిగెడి శ్రీ సృసింహస్వామివారి కల్యాణోత్సవమును సందర్శించుటకు నేనును నలువురు మిత్రులును కలసి సాయంత్రముగ సరికి బండపాలెమును చేరితిమి. అచ్చట భోజనప్రయత్నమును గూర్చి యోచించుచుండ స్థానికులలో నొకరు మార్గమధ్యమున అరణ్యములో అన్నదానము చేయుచున్నారని చెప్పుటచే యచ్చటి ప్రయత్నమును విరమించుకొని దాదాపుగ మాడుమయిళ్ల దూరము నెట్లసరికి అడవిలో పర్వతములమధ్య వైచిన పాకలు పందిట్లు దృగ్గోచరమయ్యెను. చేరుకొనుట తోడనే నాయనలారా! మీయందరకును అన్నపానము లమర్చబడినవి. భోంచేసిపొండని యొకయువకుడు వచ్చి మమ్ము సమీపముగ వ్రాగించెను. మాయుడేశమునాడ నదియేగాన పాకలలోనికి వెళ్లి చూచితిమి. బ్రాహ్మణభోజనశాల, వైశ్యభోజనశాల, శూద్రభోజనశాల, నిమ్మబాతులశాల. ఆహా యేమి ఒక వానికంటె నొకటి మిన్నగ తాటియాకులతో నిర్మింపబడియుండెను. ఘోరమరణము నావరించుకొని యుండెను. అన్నిటికి మధ్యన అంబారుఖానా. ఆహా యేమి యింకా ఒక ప్రక్కన నీటిని నిలువచేయు గొప్పగొప్పకొళాయిలుగలవు. విరామములేకుండ వకకోసెడు దూరమునందున్న బావినుండి యెండయినక రయితులు అందరను శ్రద్ధగాతోడ్పడి బండ్లపైన పిపాలతో మంచినీటిని తెచ్చుచుండిరి. అన్ని కాలమును జనముతో కిటకిటలాడుచుండెను. ఈమహోత్సవప్రయత్నమును, యానడయరణ్యములో పర్వతములమధ్య నీటిబొట్టు దొరకనితావున చేయ సంతోషించిన మహాత్ములైవారయని మిగుల నాతురతతో బహువిధములను నివాసియుగ కొత్త అనంతయు ప్రశంసించు బండిపాలెము కాపురములను రేపాల శేషయ్య శ్రేష్ఠిగారును, శ్రీ సృసింహ 7.8 సంవత్సరములనుండి ఇచ్చట జలదానమును చేయుచుండి అన్నవసతిదొరకక పల ననలకు పాల్పడెడి శూద్రయాత్రికుల కష్టమునును నాములేని జలదానము నిమ్మబాతుల మని తెలంచి ఈ ముందలరూపముగా నాలుగు శతపానముల ద్రవ్యమును చేసి లోటుపాటులకు తాము బాధ్యులై పనిచేయుచున్న మమ్ము యెదుర్కొని యాహ్వానముచేసినది అనంతయు శ్రేయనియును తెలిసెను. మట్టుప్రక్కల గ్రామముల కమ్మయ్యవసులు యాత్రికులకు పలయు అన్నపానా త్యాగక్రితో నొసగుచుండుటను, యాత్రికులనున్న బండలుల వారలను తంబూరపాట భక్తులు జేయుచున్న భజనలను మిఠాయిమకాణములను ఒక బ్రాహ్మణుడు ప్రత్యేకముగ పెట్టిన జలరాత్రువు పాకను కొంతసేపు నిలించి మేమును భుజించితిమి. అంతట ఆ బంతులుయేమి బంతులమధ్య కార్యహితులుచ్చి అమ్మా యేమి కావలయును అయ్యా నిమగ్నముగా భోంచేయుదుమగాని ఏమి కావలయును అని విమర్శగా శ్రద్ధగా భక్తితోన విషయముగా అత్యాసక్తితో అడుగుచుండిరి. ఆహా ఏమి వారికష్టమిప్పుడు ములు, ఏమి యాసౌకర్యములు, అంత భుజించిలేచితిమి. నిండు వెన్నెలలో బయలుదేరి గోవిందనామస్మరణమును అడవియంతయు స్రుతిస్మరించునట్లు జేయుచు వేదాద్రిగిరితిమి. అచ్చటి యాలయమంతయును సుసంగిక అరయకరము వైశాల్యముగల యావరణములో నున్నది. ముందుట్టు కొండెను విశ్రాంతి గల స్థలముగలదు. కాని దానినిండ బండ్లన్ను, దుకాణములను నిండియున్నవి. జనులతోడి విస్తారముగా నున్నందున మాకు లోనికిరుగుటకుగాని, కృష్ణాతీరమునకు చేరుటకుగాని యనకాశము దొరకకపోయెను. యాత్రికులు నివసించుటకు నొకపాకయైనను లేదు. ఆవరణములో కొట్లలో కొందరు ముఖ్యులుమాత్రము నివసించియున్నార గాని దాదాపు రెండు వేలజనమునకు నిలువనిడయైన లేదని ధర్మకర్తగానికి స్ఫురియింపకుండుట యాత్రికుల దురదృష్టమేయని చెప్పవచ్చును. ఆలయపు యావరణములో నొక బ్రాహ్మణ సత్రమున్నదటగాని దానిలోని కరుగుటకు జనసమర్థమునకు వీలు కలుగలేదు. అని బ్రాహ్మణులే యనుకొనుచుండిరి. గుట్టక్రిందుగ నేటికరిగి యచ్చటి జనమధ్యమునందలికి ఎట్లెట్లు స్నానమును మగించుకొని పయికి చేవళములోని కరుగ ప్రయత్నించితిమి గాని సమయముదొరకక ఆకాశంగమనొంది జనులయొత్తిడిలో నిలువజాలక మరల క్రిందిదారి నే వెళ్లవలసినవార మయితిమి. ఇక అక్షతారోపణ చూచెడి భాగ్య మా జనులలో లభింపనేలేదు. శ్రద్ధాద్రిలోనలే నలువల విశాలస్థలములో నీ దేశోర్వాసు పెట్టిన

వజ్రమలకంటె ప్రియతరమైనది
మీకు మీబిడ్డయే రత్నభరణము లన్నిటి
కంటెకూడ విలువైనవాడు.

ఒకప్పుడు గొప్పవాడై జగత్ ఖ్యాతిగాంచగలడు.
మీకు పేరుప్రతిష్ఠలు లేగలడు. గనుక మీబిడ్డకు రాజకుమారు ధుజించు గ్లాకోసేనిచ్చునట్లు చూడుడు.

రాజకుమారుల పోషించుటకు 5 రాజకుటుంబములయందు గ్లాకోసే స్వాతంత్ర్య వాడబడుచున్నది
మీబిడ్డ మీకు రాజకుమారుడుతో సమానము గనుక మీ బిడ్డకు రాజహారమునే యిచ్చుడు. 1

Glaxo

గ్లాకోసే ఆరోగ్యకరమైన శబ్దార్థములు చేరిన పాలాహారము.

ఆల్ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

3706

బాగుగనుండెడిది. కాని యీ యభిప్రాయము ధర్మకర్తగానికి కలుగవలసినది. వా రీ యాత్రికుల యిక్కట్లు విషయమునం తగా యాదగించుటలేదని విని నిందించితిరి. ఇచ్చటియాత్ర నింతటితో ముగించుకొని తెల్లవాహునకి మరల మార్గమధ్యపు సత్రములోనికి జేరితిమి. చేరునది గం. 8 లకే నంటలు తయారు అయ్యెను. మార్గమధ్యమున వెల్లుయాత్రికులను భక్తితో నిలుపుచేసి వకేసారి బంతిభోజనమునకు లేపిరి. ఆహా ఆనక్కబంటే వక వేయింటికిపయిగా పందిళ్ల యరుసనే కూర్చుని సంతృప్తిగా కార్యలోపములేకుండా జనసమర్థము అని వినునజెందక నిదానముగా బంతి వేసెను మేమును భుజించితిమి. అంతట రెండవసారి నిమ్మబాతులబంతి మార్చినగా నేను తలయెత్తి చూచునదికి అవియుమాదా వేయింటికిపయిగా యుండెను. ఆహా ఏమి యీసలవపందిళ్లు ఆహా విచారించగా నాలుగు నందల రూప్యములే పనులయినవి అనివిన్నాను. యాభనము యేమూలకు వచ్చునో అని యెన్ని బియ్యము వుడికిననో యెంత ఖర్చు అయిననో అని ఎట్టి మేషము వేయగా నాకు యేమియును తోచలేదు. ఆహా పగలు ఆహార్యుని కిరణములకు రోహిణికాశై అయినను ఎండఅనునది మాకు సౌకకపోయెగా ఆహా ఏమి చలవపందిళ్లు, ఆహా ఏమి యావైశ్యులు రయితులు యెంత కష్టించి నిలువ యెంతఅనక కష్టించి పనులుచేయుచుండిరి. అంతట సాయంత్రం గం. 3 లవరకును వుండి మేము బయలుదేరి సాయంత్రం గృహోన్ముఖుల మయితిమి. యాశ్వయుజు యిదేవిధముగ నన్న సత్రములను సాగించుటకు కార్యకర్తలకు ఉత్సాహమును, యాత్రికులకు పలయు సౌకర్యము లొనర్చుటకు ధర్మకర్తగానికి భగవంతుడు ఉద్దేశమును యెల్లప్పుడు అనుగ్రహించుగాక!

త్వరపడుదు! త్వరపడు!!
ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

సతీపతికుటుంబాల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రభాషలో నెలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోన్యప్రేమతో వర్ణింపగల విధులు, శ్రేయశ్చత్వము, శ్రీజాతులు, పురుషజాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠనములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, శయ్యాగృహసౌకర్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భశ్రీ లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యవశ్యకత, శిశురక్షణ, అక్షకోడండ్లవైరములకు గల కారణములు, వానిని శమింపజేయు నుపాయములు, వారికుండవలసిన స్నేహవశ్యకత, మున్నగు 280 విషయములతోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆఫ్ టోక్, రైక్షాబ్లాకులు 25 తోను గ్లాజా 410 పేజీల పైబడిన సీమకాలికోతోను నక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రు. 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణాలు
రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు.

చూచినామా:-ఆర్మర్ బుక్ డిప్టో.

19 తాండవరాయ మొదటివిభి, యిదుకొట్టి, ముదాగు

(యాత్రికుడు)

అక్షిపలు:—నంద్యాల, ఏలూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు, కాకినాడ, గుంటూరు,
అమలాపురం, వగయిరా.